

11200

বড়ো সাধু

৫৫

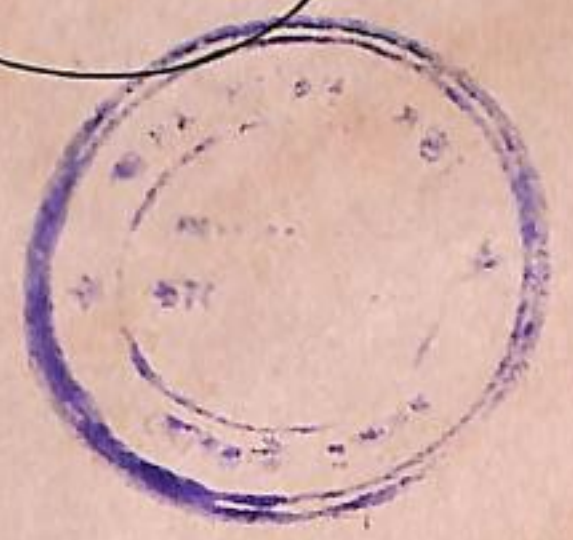
শ্রীবীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ দাস এম. এ.

১৯৭৭

অসম সাহিত্য সভা

11200

বড়ো সাধু

শ্রীবীৰেন্দ্ৰ কুমাৰ দাস এম.এ.

১৯৭৭

অসম সাহিত্য সভা

BODO-SADHU : A collection of folk-tales of Bodo-people of Western Assam Compiled by Birendra Kumar Das, M. A. Lecturer, Kokrajhar College, and published by Dr. Hemanta Kumar Sarma M.A., Ph. D., General Secretary, Asam Sahitya Sabha, Chandrakanta Handique Bhawan Jorhat, 1st ed., 1977.

প্ৰকাশক :

ডক্টৰ হেমন্তকুমাৰ শৰ্মা এম্. এ, পি. এইছ্. ডি.

প্ৰধান সম্পাদক,

অসম সাহিত্য সভা

কেন্দ্ৰীয় কাৰ্যালয় :

চন্দ্ৰকান্ত সন্দিকৈ ভৱন,

যোৰহাট—১

গুৱাহাটী কাৰ্যালয় :

ভগৱতীপ্ৰসাদ বৰুৱা ভৱন,

গুৱাহাটী—১

প্ৰথম প্ৰকাশ : ১৯৭৭

মূল্য : ৪.০০ টকা

ছপাশাল :

শ্ৰীসৰস্বতী প্ৰেছ

গুৱাহাটী—১

আগকথা

সাধুকথা লোকসাহিত্যৰ এটি বিশিষ্ট অঙ্গ। সাধুকথা মুখে মুখে প্ৰচলিত হৈ অহা বাবে বিশেষকৈ বজাই নিজৰ ভাষাত নিজ ভঙ্গিমাৰ সাধুবোৰ বৰ্ণাই যায় কাৰণে ভাষা-সাহিত্যৰ বুৰঞ্জীত ইবোৰৰ মূল্য হয়তো বৰ বেছি নাই, কিন্তু সমাজ অধ্যয়নৰ ক্ষেত্ৰত ইবোৰৰ প্ৰমূল্য উলাই কবিব নোৱাৰি। একোখন সমাজৰ আচাৰ-নীতি, চিন্তাধাৰা, লোক বিশ্বাস, সমাজৰ বিভিন্ন লোকৰ মাজত থকা মৰম-চেনেহ, প্ৰেম-প্ৰীতি, কামনা-বাসনা, ঈৰ্ষা-কপটতা, ভয়-ঘৃণা, দুঃসাহসিকতা আদিৰ চিত্ৰাঙ্কন সাধুকথাৰ অন্যতম লক্ষণ। বহু সময়ত মানুহৰ উপৰি দেও-ভূত, পিশাচ-দৈত্য আৰু বিভিন্ন জীৱ-জন্তু সাধুকথাৰ চৰিত্ৰৰূপে অবতীৰ্ণ হলেও সিবোৰৰ কাৰ্যকলাপৰ মাজত এটি অভাবনীয় আকৰ্ষণ অনুভৱ কৰা যায়। যদিও বহু সাধুকথাৰ বিষয়বস্তু বাস্তৱতাৰ পৰা আতৰত তথাপি তাৰ মাজতে এক সবলতাই বিৰাজ কৰে। তালৈমান সাধুকথাত উপদেশ পূৰ্ণ বা নীতিমূলককথাও নিহিত হৈ থাকে। সেইহে সাধুকথাৰ অলৌকিকতাকো পাঠকে স্বাভাৱিক বুলি গ্ৰহণ কৰে। অৱশ্যে এইটোও ঠিক যে শিশু আৰু নিবন্ধৰ জনসাধাৰণেই সাধুকথাৰ প্ৰধান শ্ৰোতা।

সমাজ তাত্ত্বিক বা নৃতাত্ত্বিক কাৰণ অথবা আন যি কোনো কাৰণতেই নহওক আজি পৃথিৱীৰ সুসভ্য জাতিবোৰে সivilিকৰ মাজতপ্ৰচলিত হৈ অহা সাধুবোৰ সংগ্ৰহ কৰিবলৈ লৈছে; শিক্ষা আৰু সভ্যতাৰ পোহৰত মানুহে যিমানেই আধুনিক হৈ পৰিছে লোক সাহিত্যৰ আদৰো সিমানেই কমি আহিছে। অসমীয়া সাধু কথাও ইয়াৰ ব্যতিক্ৰম নহয়। সেই কাৰণে পাহৰণিৰ গৰ্ভত লয় পোৱাৰ আগতে এই সাধুবোৰ সংগ্ৰহ আৰু প্ৰকাশ কৰাৰ আৰু এনে প্ৰয়োজনৰ কথা উপলব্ধি কৰাৰ ফলস্বৰূপেই আমি লাভ কৰিছো।

সাহিত্য বথী বেজবৰুৱাৰ “ককাদেউতা আৰু নাতি ল’ৰা”, “বুঢ়ী আইৰ সাধু”; জ্ঞাননন্দ জগতীৰ “সাধুকথাৰ জোলাঙা”; শৰৎচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ “অসমীয়া সাধুকথা”, কুমুদেশ্বৰ বৰঠাকুৰৰ “সাধুৰ ভড়াল”, শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ দাসৰ “মোৰ দেশৰ সাধুকথা”; শ্ৰীঅতুলচন্দ্ৰ হাজৰিকাৰ “আইতাৰ সাধু”; “অৰ্জুনচন্দ্ৰ দাসৰ “অসমীয়া সাধু” সংগৃহীত বিভিন্ন জনপ্ৰিয় সাধু।

আজি কিছু বছৰৰ পৰা অসম সাহিত্য সভাই অসম আৰু ইয়াৰ দাঁতিকাষৰীয়া অঞ্চলত বসবাস কৰি অহা জনগোষ্ঠীৰ মাজত প্ৰচলিত সাধুবোৰ সংগ্ৰহ আৰু প্ৰকাশৰ কাৰণে চেষ্টা কৰি আহিছে। আৰু এনে চেষ্টাৰ এটি মহৎ ফল হ’ল ‘অসমৰ জনজাতীয় সাধু’ (১৯৬২)। এইবেলিও অসম সাহিত্য সভাৰ কাৰ্যপালিকাই (১৯৭৬-৭৭ চন) অসম আৰু ইয়াৰ দাঁতি কাষৰীয়া ৰাজ্যৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠী আৰু ধৰ্মসম্প্ৰদায়ৰ মাজত প্ৰচলিত সাধুবোৰ স্বকীয় গোষ্ঠী বা সম্প্ৰদায়ভুক্ত লোকৰ দ্বাৰা সংগ্ৰহ কৰাই সহজ ভাষাত প্ৰকাশৰ কাৰণে এখনি আঁচনি গ্ৰহণ কৰে। এই আঁচনিৰ লগত দুটা প্ৰধান উদ্দেশ্য নিহিত হৈ আছে: এটা হ’ল বিভিন্ন জনগোষ্ঠী আৰু ধৰ্মসম্প্ৰদায়ৰ পাঠক সমাজে যাতে এই সাধুবোৰ জানি লৈ পৰম্পৰক বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰে। কিয়নো পৰম্পৰক জানিলেহে পৰম্পৰৰ ধৰ্ম, সাহিত্য আৰু সংস্কৃতিক শ্ৰদ্ধা কৰিবলৈ সুগম হয় আৰু ই জাতীয় সংহতিৰ পথ প্ৰদৰ্শকৰো কাম কৰে। আঁচনিৰ দ্বিতীয় উদ্দেশ্য হ’ল আমাৰ ভাষাত শিশু সাহিত্যৰ অভাৱ এতিয়াও বাককৈয়ে আছে। এনে আঁচনিভুক্ত গ্ৰন্থই সেই অভাৱ পূৰণত কিছু সহায় কৰিব বুলি বিশ্বাস ৰখা হৈছে।

এনে আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত এখনি পুথি হ’ল ‘বড়ো-সাধু’। অসম সাহিত্য সভাৰ অনুৰোধক্ৰমে এই পুথিত সন্নিবিষ্ট সাধুসমূহ সংগ্ৰহ কৰি লিখি দিছে কোকৰাঝাৰ কলেজৰ অধ্যাপক শ্ৰীবীৰেন্দ্ৰকুমাৰ দাস ডাঙৰীয়াই। এইবাবে তেখেতৰ শলাগ ললো। পুথিখনৰ

পাণ্ডুলিপি পুণৰীক্ষণ কৰি আৰু আৰ্হি কাকত চাই দিয়া বাবে প্ৰাগজ্যোতিষ কলেজৰ অধ্যাপক ডক্টৰ শ্ৰীনবীন চন্দ্ৰ শৰ্মাক ধন্যবাদ জনালো।

শেষত পঢ়ুৱৈ সমাজে পুথিখনি আদৰি ললে পৰম আনন্দ পাম।

বিনীত—

১ ফেব্ৰুৱাৰী ১৯৭৭

ভগৱতীপ্ৰসাদ বৰুৱা ভৱন

গুৱাহাটী - ১

}

শ্ৰীহেমন্তকুমাৰ শৰ্মা

প্ৰধান সম্পাদক

অসম সাহিত্য সভা

সূচীপত্ৰ

বিষয়	পৃষ্ঠা
যমদূতৰ পৰাজয়	১
অলচীয়া কোঁৱৰৰ সাধু	৬
ৰাজপুত্ৰৰ কাহিনী	১৮
টামন আৰু টেণ্টন	২৩
দাউখা খামফ্লাই বনচিখাউ	২৮
ঘৰপতা বুঢ়া	৩১
থাইগিৰিচিৰি	৩৪
সপোন অলীক	৩৭
গান্ধাগাগেৰ মাছৰ জন্ম কাহিনী	৩৯
ছই কৃপণ	৪১
গিলাৰাম বীৰ	৪২
শিহু কেনেকৈ হ'ল ?	৪৭
ভায়ে ভায়ে কিয় বেলেগ হয় ?	৪৯
কঠিয়া বুদাং চন্দ্ৰমালী	৫৪
মায়দাংশী চিখলা	৫৮
মায়নাউ	৬৪
কুচিয়া জহলাউ	৬৯
মানুহ কিয় মৰে ?	৭৩
বত্ৰকুমাৰ	৭৬
গিছিপ আৰু নিছিপৰ কাহিনী	৮২
কথা বেচা বুঢ়াৰ কথা	৮৫
মানুহৰ পৰা ভালুক কেনেকৈ হ'ল ?	৮৯
হাতী মানুহৰ কেনেকৈ বশ হ'ল ?	৯০

[ছ]

বিষয়	পৃষ্ঠা
দাঁত বিংগাওনি চলো	৯১
মানুহ আৰু বগলীৰ ছোৱালীৰ বিয়া	৯৪
কুকুৰৰ ৰাজ্য : কোনো বছৰত গছে	
ফল নধৰে কিয় ?	১০১
ভেকুলীৰ কাহিনী	১০৪
বাঘ আৰু গাহৰিৰ কাৰ কিমান	
শক্তি	১০৯
বাওনা আৰু বাউনীৰ কাহিনী	১১২
তিবোতাৰ বুদ্ধি শুনিব নালাগে	১১৫
ফেঁচাৰ কাহিনী	১১৭
হাদি দগলা	১২১
মেকুৰী আৰু বাঘৰ কাহিনী	১২২
অন্তৰ্য্যামী বুঢ়া	১২৪
চিকাৰী বুঢ়া	১২৭

সাহিত্য বথী বেজবৰুৱাৰ “ককাদেউতা আৰু নাতি ল’ৰা”, “বুঢ়ী আইৰ সাধু”; জ্ঞাননন্দ জগতীৰ “সাধুকথাৰ জোলোঙা”; শৰৎচন্দ্ৰ গোস্বামীৰ “অসমীয়া সাধুকথা”, কুমুদেশ্বৰ বৰঠাকুৰৰ “সাধুৰ ভড়াল”, শ্ৰীৰামচন্দ্ৰ দাসৰ “মোৰ দেশৰ সাধুকথা”; শ্ৰীঅতুলচন্দ্ৰ হাজৰিকাৰ “আইতাৰ সাধু”; “অৰ্জুনচন্দ্ৰ দাসৰ “অসমীয়া সাধু” সংগৃহীত বিভিন্ন জনপ্ৰিয় সাধু।

আজি কিছু বছৰৰ পৰা অসম সাহিত্য সভাই অসম আৰু ইয়াৰ দাঁতিকাষৰীয়া অঞ্চলত বসবাস কৰি অহা জনগোষ্ঠীৰ মাজত প্ৰচলিত সাধুবোৰ সংগ্ৰহ আৰু প্ৰকাশৰ কাৰণে চেষ্টা কৰি আহিছে। আৰু এনে চেষ্টাৰ এটি মহৎ ফল হ’ল ‘অসমৰ জনজাতীয় সাধু’ (১৯৬২)। এইবেলিও অসম সাহিত্য সভাৰ কাৰ্যপালিকাই (১৯৭৬-৭৭ চন) অসম আৰু ইয়াৰ দাঁতি কাষৰীয়া ৰাজ্যৰ বিভিন্ন জনগোষ্ঠী আৰু ধৰ্মসম্প্ৰদায়ৰ মাজত প্ৰচলিত সাধুবোৰ স্বকীয় গোষ্ঠী বা সম্প্ৰদায়ভুক্ত লোকৰ দ্বাৰা সংগ্ৰহ কৰাই সহজ ভাষাত প্ৰকাশৰ কাৰণে এখনি আঁচনি গ্ৰহণ কৰে। এই আঁচনিৰ লগত দুটা প্ৰধান উদ্দেশ্য নিহিত হৈ আছে: এটা হ’ল বিভিন্ন জনগোষ্ঠী আৰু ধৰ্মসম্প্ৰদায়ৰ পাঠক সমাজে যাতে এই সাধুবোৰ জানি লৈ পৰম্পৰক বুজিবলৈ চেষ্টা কৰিব পাৰে। কিয়নো পৰম্পৰক জানিলেহে পৰম্পৰৰ ধৰ্ম, সাহিত্য আৰু সংস্কৃতিক শ্ৰদ্ধা কৰিবলৈ সুগম হয় আৰু ই জাতীয় সংহতিৰ পথ প্ৰদৰ্শকৰো কাম কৰে। আঁচনিৰ দ্বিতীয় উদ্দেশ্য হ’ল আমাৰ ভাষাত শিশু সাহিত্যৰ অভাৱ এতিয়াও বাককৈয়ে আছে। এনে আঁচনিভুক্ত গ্ৰন্থই সেই অভাৱ পূৰণত কিছু সহায় কৰিব বুলি বিশ্বাস ৰখা হৈছে।

এনে আঁচনিৰ অন্তৰ্ভুক্ত এখনি পুথি হ’ল ‘বড়ো-সাধু’। অসম সাহিত্য সভাৰ অনুবোধক্ৰমে এই পুথিত সন্নিবিষ্ট সাধুসমূহ সংগ্ৰহ কৰি লিখি দিছে কোকৰাঝাৰ কলেজৰ অধ্যাপক শ্ৰীবীৰেন্দ্ৰকুমাৰ দাস ডাঙৰীয়াই। এইবাবে তেখেতৰ শলাগ ললো। পুথিখনৰ

পাণ্ডুলিপি পূৰণীকৰণ কৰি আৰু আৰ্হি কাকত চাই দিয়া বাবে প্ৰাগ্জ্যোতিষ কলেজৰ অধ্যাপক ডক্টৰ শ্ৰীনবীন চন্দ্ৰ শৰ্মাক ধন্যবাদ জনালো।

শেষত পঢ়ুৱৈ সমাজে পুথিখনি আদৰি ললে পৰম আনন্দ পাম।

বিনীত—

১ ফেব্ৰুৱাৰী ১৯৭৭

ভগৱতীপ্ৰসাদ বৰুৱা ভৱন

গুৱাহাটী - ১

শ্ৰীহেমন্তকুমাৰ শৰ্মা

প্ৰধান সম্পাদক

অসম সাহিত্য সভা

যমদূতৰ পৰাজয়

এদিনাখন এজন ডেকা ল'ৰাই কিবা কাৰণত নৈৰ পাৰে পাৰে গৈ আছিল। এইদৰে গৈ থাকোঁতে হুঁঠাৎ সি দেখিবলৈ পালে যে, নৈৰ পানীত এটা মৰাশ ওপঙি আছে; আৰু পানীৰ দাঁতিত এযোৰ শগুন শগুনীয়ে চাই আছে। মৰাশটো দেখি শগুন-শগুনীৰ লোভ লাগিছিল; কিন্তু পানীৰ পৰা শটো আনে কেনেকৈ? গতিকে নৈৰ পাৰে পাৰে গৈ থকা ডেকা ল'ৰাজনক মাতিলে। ডেকা ল'ৰাজন শগুন-শগুনীৰ ওচৰলৈ আহিল। শগুন-শগুনীয়ে ডেকাক কলে “পানীত ওপঙি থকা মৰাশটো পাৰলৈ আনি দিলে ভাল পালোহেঁতেন।” ল'ৰাজনে কলে “মোক কি দিবাঁ?” শগুন-শগুনীয়ে কলে—“ইয়াৰ বাবে আমি তোমাক এটা বৰ দিম”।

শগুন-শগুনীৰ কথাত ল'ৰাজন মান্তি হ'ল আৰু মৰাশটো পাৰলৈ আনি দিলে।

শগুন-শগুনীয়ে মৰাশটো আনন্দমনেৰে খালে আৰু সিহঁতৰ জ্ঞাতি কুটুম্ব সকলোকে খুৱালে।

শগুন-শগুনীৰ এতিয়া পাল পৰিল—ল'ৰাজনক বৰ দিয়া। আগৰ প্ৰতিশ্ৰুতি অনুসৰি শগুন-শগুনীয়ে তাক এটি এটিকৈ নিজৰ ডেউকাৰ পৰা পাখি উলিয়াই দি ক'লে “এই পাখিবোৰে তোমাক মহৎ উপকাৰ কৰিব আৰু বিপদৰ সময়তো সহায় কৰিব”।

এই বুলি কৈ শগুন-শগুনী উৰি গুচি গ'ল। ডেকা ল'ৰাজনেও নিজৰ গন্তব্য পথত গৈ থাকিল। এইদৰে গৈ থাকোঁতে কেইজনীমান গাভৰু ছোৱালীয়ে নৈৰ পাৰত গা ধুই থকা সি দেখিলে। ল'ৰাজনে শগুনে বৰ হিচাপে দিয়া পাখিৰে গাভৰুহঁতক চোৱাত দেখিলে যে সেই ছোৱালী কেইজনী আচলতে মানবী নহয় দেৱকন্যাহে।

সি গৈ থাকিল। ল'ৰাজনে আৰু এজনী অতি কপৰতী ছোৱালী

দেখা পালে। তাই নৈত সাতুৰি আছিল। ল'ৰাজন তাইৰ প্ৰতি আকৃষ্ট হ'ল। ছোৱালীজনী গা ধুই উঠি ঘৰলৈ গ'ল। ডেকাই তাইক অনুসৰণ কৰি পিছে পিছে তাইৰ ঘৰলৈ গ'ল। ছোৱালীজনীৰ মাক-বাপেকে, ডেকাজনৰ পৰিচয় ললে। ল'ৰাজনেও তাৰ পৰিচয় দি ক'লে যে, তাৰ নাম চানচ'লা। ল'ৰাজন হুঁপুহু, সুন্দৰ-সুঠাম আৰু কৰ্মঠ আছিল। বিয়া কৰাবৰ বাবে সি ছোৱালীৰ মাক-বাপেকৰ ওচৰত প্ৰস্তাৱ দিলে। ছোৱালীজনীৰ মাক-বাপেকেও ইমান দিন ঘৰ-জোৱাই এজন বিচাৰি আছিল, গতিকে সেই প্ৰস্তাৱত তেওঁলোকে ভালেই পালে। ধুম্‌ধামেৰে সিহঁতৰ বিয়া হৈ গ'ল। ল'ৰাজন ঘৰ-জোৱাই হিচাপে থাকিল।

সেই অঞ্চলৰ ডেকা ল'ৰাবিলাকে সদায় গছ কাটিবলৈ গৈছিল। চানচ্‌লায়ো দা-কুঠাৰ লৈ সিহঁতৰ লগত খৰি কাটিবলৈ গৈছিল। সিহঁতে খৰি কাটি আনি বজাৰত বিক্ৰী কৰে। চানচ্‌লাই তাৰ ঘৈণীয়েকক খৰি বিক্ৰী কৰিবলৈ কৈছিল। চানচ্‌লাই খৰি কাটিবলৈ যাওঁতে শগুন-শগুনীয়ে দিয়া পাখি দুটা সদায় লগত লৈ গৈছিল। সেই পাখি দুটাৰ সহায়ত গছ ভাল নে বেয়া চিনিব পাৰিছিল। গতিকে সি তাৰ ঘৈণীয়েকক খৰি বিক্ৰী কৰিবলৈ দি কৈছিল “গ্ৰাহকে খৰিৰ দাম যিমান দি কিনিব আৰু সেই খৰিৰ পৰা যদি গ্ৰাহকে বিশেষ গুণ পায়, তেনেহলে গ্ৰাহকে আৰু সিমান দাম দিব লাগিব”।

এজন জমিদাৰৰ খৰিৰ অতি আশ্চৰ্য হ'ল। সিদিনাখন তেওঁৰ বিশেষ অতিথি এজন আহিছিল। তেওঁ খৰি কিনিবলৈ বজাৰলৈ আহিল। আন আন খৰিকটীয়াৰ খৰি বিক্ৰী হৈ গৈছিল। তিবোতা জনীৰ ওচৰলৈ আহি জমিদাৰে খৰিৰ দাম সুধিলে। তাই কলে “খৰিৰ দাম ছটকা। গুণ পালে আৰু বেছি দিব লাগিব”।

তেতিয়া জমিদাৰে খৰিখিনি কিনি ললে। খৰি এটুকুৰা নি
জ্বলালে। দেখিলে যে এটুকুৰা খৰি, এভাৰ খৰিৰ সমান জ্বলে।
গতিকে তেওঁ খৰিভাৰৰ গুণ পালে।

এদিনাখন গাওঁৰ ডেকা ল'ৰাবিলাকে খাট তৈয়াৰ কৰিবৰ বাবে গছ কাটিবলৈ গ'ল। চানচ'লাও সিদিনাখন সিহঁতৰ লগত গ'ল। সি এনে এজোপা গছ কাটিলে, যি গছ জোপাত কোনো ভাঁজ-ভুজ নাই। গছ কাটি নি সি খাট তৈয়াৰ কৰিলে; আৰু ঘৈণীয়েকক বিক্ৰী কৰিবলৈ পঠিয়ালে। ঘৈণীয়েকে খাটখনৰ দাম কৰিলে একুৰি পাঁচ টকা। জমিদাৰক খাট এখন লাগে। সেয়েহে জমিদাৰে লগুৱা এজনক খাট কিনিবলৈ পঠিয়ালে। লগুৱাজনে তিবোতাজনীৰ কাষলৈ গৈ খাট খনৰ দাম সুধিলে।

তিবোতাজনীয়ে কলে “একুৰি পাঁচ টকা। গুণ পালে আৰু বেছি দাম দিব লাগিব”। ঘৰলৈ গৈ লগুৱাজনে জমিদাৰক খাট খনৰ দামৰ কথা ক’লে ; আৰু গুণ পালে বেছি দিব যে লাগিব সেই বিষয়েও কলে। জমিদাৰে লগুৱা জনক খাট খন কিনি আনিবলৈ হুকুম দিলে। জমিদাৰৰ কথা শিবোগত কৰি সি খাট খন কিনি আনিলে।

জমিদারে নতুনকৈ কিনি অনা খাটখনত অতিথিক শুবলৈ দি
নিজে পুৰণি খাট খনত শুলে। খাটখনৰ পিছৰ খুৰাটোৱে কৈছে,
“জমিদাৰ মৰিব তাক কাউৰী-শঙুণে খাব, আৰু আমাৰ উলুবাৰীত
পেলাই থব”। মাজৰটোৱে মাত লগালে—“বেয়া হলে কি কৰিম”?
মূৰৰ খুৰাটোৱে ক’লে “বৰা চিন্তা নকৰিবা, উপায় আছে”।
আনবোৰ খুৰাই স্মৃধিলে “কি উপায় আছে?”

তেতিয়া মূৰৰ খুৰাটুটাই ক'লে, 'এই মলুকত যিমান ফুল আছে, শাৰী পাতি কই থব লাগিব। তেতিয়া যমদূতে আহি ফুলনিত্ৰ বমক্-জমকৈ ফুলি থকা ফুলবোৰ দেখি চমৎকৃত হব আৰু ব লাগি চাই থাকিব। তেতিয়া সি তাৰ কৰ্ত্তব্য পাহৰি যাব আৰু সময়বোৰ অতি-ক্ৰম কৰিব। তেতিয়া আৰু সি জমিদাৰৰ আত্মা নিব নোৱাৰিব।'

জমিদাৰে খাটৰ খুৰাবোৰৰ কথা একান্ত মনে শুনি আছিল।
ভয়তে তেওঁৰ হাত-ভৰি পেটতে লুকাল। মূৰৰ খুৰাটোৰ পৰামৰ্শ

মতে তেওঁ মানুহ পঠিয়াই শাবী শাবীকৈ ফুল কৰালে আৰু কলৰ দোনা কাটি দীপান্বিতা পাতিলে। যমদূত আহিল,—জমিদাৰৰ আত্মা নিবলৈ। যমদূত আহিয়েই অবাক হল; জমিদাৰৰ ফুলনিত নানা বং বিবঙৰ ফুলবোৰ বমক জমকৈ ফুলি আছে। ফুলবোৰ চাই চাই যমদূত এনেদৰে আপোন পাহৰা হ'ল যে তেওঁ নিজৰ কৰ্তব্যকে পাহৰি গ'ল। নিৰ্ধাৰিত সময় লাহে লাহে পাব হৈ গ'ল। গতিকে জমিদাৰৰ সিদিনা আত্মা নিয়া নহল। যমদূত ফিৰি গ'ল। যোৱাৰ সময়ত যমদূতে পিছদিনা জমিদাৰৰ আত্মা নিব বুলি কৈ গ'ল।

খাটৰ খুৰাবোৰে যমদূতৰ কথা শুনি ভয় খালে। তেতিয়া মূৰৰ খুব ছটাই মাত লগালে, 'ভাইহঁত, ভয় নাই। জমিদাৰে যদি এই কথাবোৰ শুনি আগবদৰে কাম কৰে তেন্তে তেওঁৰ মৰণ নাই। ইয়াৰ উপায় আছে। সিহঁতে আকৌ কলে, 'জমিদাৰে যদি নানা তবহৰ মিঠাই আনি সুন্দৰ ভাবে সজাই থয়, তেনেহলে যমদূতে জমিদাৰৰ আত্মা নিবলৈ আহি সেই মিঠাইবোৰৰ সোৱাদ লৈ থাকোঁতেই তাৰ আগৰ দৰে সময় পাব হৈ যাব। তাৰ ফলত জমিদাৰৰ আত্মা নিব নোৱাৰিব।'

জমিদাৰে খুৰাবোৰৰ কথামতে বহুতো মিঠাই আনি বিধে বিধে সজাই থলে। যমদূত আহিল আৰু মিঠাইবোৰ খাবলৈ ধৰিলে। ইতিমধ্যে যমদূতৰ সময় উকলি গ'ল। সি নিকপায় হৈ জমিদাৰৰ জীৱন নিব নোৱাৰিলে। এইদৰে সি দ্বিতীয় দিনাখনো ফিৰি গ'ল; আৰু পিছ দিনা জমিদাৰৰ জীৱন লৈ যাব বুলি কৈ গ'ল।

যমদূতৰ কথা শুনি খাটৰ খুৰাবোৰে কোৱা-কুই কৰিলে,— 'কালিলৈকে আমাৰ কোনো উপায় নাই। জমিদাৰৰ জীৱন কালিলৈকে শেষ হব।' মূৰৰ খুৰাছটাই পুনৰ ক'লে, "উপায় আছে"। জমিদাৰ শুৱৰ সময়ত ছুৱাৰ মুখখন এনেদৰে বন্ধ কৰিব লাগিব যাতে কেৱল হাত আৰু গলটোহে সোমায়। যেতিয়া যমদূত আহিব তেতিয়া জমিদাৰে ছুৱাৰ মুখৰ ভিতৰৰ পৰা আঁঠুকাটি হাত দুখনেৰে

যমদূতক সেৱা কৰিব লাগিব। তেতিয়া যমদূতে এশতকৈ অধিক পৰমায়ু হবলৈ আশীৰ্বাদ দিব। তেতিয়া জমিদাৰক যমদূতে মাৰিব নোৱাৰিব।" জমিদাৰে মূৰৰ খুৰাছটোৰ কথামতে যমদূত অহাত ছুৱাৰমুখৰ ভিতৰৰ পৰা সেৱা জনালে।

যমদূতে "ছয়কুৰি বছৰ আয়ুস হওঁক" বুলি আশীৰ্বাদ দিলে।

যমদূতে আশীৰ্বাদ দি পিছতহে বুজিলে নিজৰ মুখামিৰ কথা। অৱশেষত যমদূতে পৰাজয় স্বীকাৰ কৰিলে।

জমিদাৰেও এতিয়াহে বুজিলে খৰিভাৰৰ কিমান গুণ। সি চানচলাক মাতি আনি তেওঁৰ সম্পত্তিৰ এভাগ দিয়াৰ স্থিৰ কৰিলে। লগুৱা এজনক মাতি আনি চানচলা আৰু তাৰ ঘৈণীয়েকক বিচাৰি আনিবলৈ পঠিয়ালে। কথামতে লগুৱাজনে চানচলা আৰু তাৰ ঘৈণীয়েক কলেগৈ। চানচলা আৰু তাৰ ঘৈণীয়েকে বৰ ভয় খালে। জমিদাৰে কিয় বা সিহঁতক মাতি পঠাইছে? কিবা জগৰ লগালে নেকি? চানচলা আৰু ঘৈণীয়েক জমিদাৰৰ ঘৰলৈ গ'ল। সিহঁতে জমিদাৰক সেৱা জনালে। জমিদাৰে তেতিয়া সিহঁতৰ পৰা নিয়া খৰিভাৰৰ গুণ বৰ্ণনা কৰিলে। যমদূতে আহি কেনেকৈ তেওঁৰ জীউটো নিব খুজিছিল, খাটৰ খুৰাছটাই কেনেকৈ তেওঁক বচালে, ইত্যাদি সকলো ঘটনা ক'লে। জমিদাৰে চানচলা আৰু তাৰ ঘৈণীয়েকক খৰিৰ আৰু খাটৰ গুণ সুঁৱৰি তেওঁৰ অৰ্দ্ধেক সম্পত্তি দিবৰ বাবে সিহঁতক মাতিছে বুলি কলে। পোনতে চানচলা আৰু তাৰ ঘৈণীয়েকে অৰ্দ্ধেক সম্পত্তি লবলৈ মান্তি হোৱা নাছিল। জমিদাৰে জোৰ কৰি দিয়াত লবলৈ বাধ্য হল। এতিয়া চানচলা আৰু ঘৈণীয়েকৰ আনন্দ চায় কোনে? সিহঁত ছয়ো সুখেৰে জীৱন কটাবলৈ ধৰিলে।

অলচীয়া কোঁৱৰৰ সাধু

এহাল বুঢ়া-বুঢ়ীৰ সাতজন পুতেক আছিল। সকজনৰ বাহিৰে বাকী ছয় জনৰ বিয়া হৈ গ'ল। তেওঁলোক খেতিয়ক। সেয়েহে সদায় খেতি কৰিবলৈ যায়। কিন্তু সৰু ভায়েক অলচীয়া কোঁৱৰে খেতি কৰিবলৈ নাযায়। সেইবাবে ভায়েক কেইজনে তাক ভাল নাপায়। ভায়েকহঁতে তাক ভাত দিব নোখোজে। কিন্তু ডাঙৰ বোৱেক জনী আছিল অতি মৰমিয়াল। তাই গোপনে নিজৰ ভাগৰ পৰা অলপ ভাত দিয়ে। অলচীয়া কোঁৱৰে সদায় পথাৰত গৰু চাৰিবলৈ যায়। সি মনে মনে এটি চেৰজা তৈয়াৰ কৰি লৈছিল। সেই চেৰজা বজাই বজাই সি আনন্দ মনে গৰু চাৰি থাকে। চেৰজাৰ স্মৃতিত গৰুবোৰেও মন্ত্ৰমুগ্ধৰ দৰে থূপ খাই নিজৰ ঠাইত ঘাঁহ খাই থাকে। এইদৰে বহুদিন গল।

এদিনাখন ডাঙৰ ককায়েকে ধানৰ মৰণা মাৰিবৰ বাবে গৰু আনিবলৈ গৈ দেখা পালে যে, অলচীয়া কোঁৱৰে চেৰজা বজাই গৰু চাৰি আছে। ককায়েকে গৰু আনিবলৈ যোৱা অলচীয়া কোঁৱৰে গমকে নাপালে।

ডাঙৰ ককায়েকক দেখাৰ লগে লগে কলী গৰুজনীয়ে নেজডাল ঘূৰাবলৈ ধৰিলে। অলচীয়া কোঁৱৰে কাণসাব নকৰা দেখি গৰুজনীয়ে নেজডালেৰে কোঁৱৰক জোৰকৈ কোবাই দিলে। তেতিয়াহে কোঁৱৰৰ জ্ঞান আহিল। ডাঙৰ ককায়েকক দেখা পাই অলচীয়া কোঁৱৰে গান বন্ধ কৰিলে। ডাঙৰ ককায়েকে তাক গালি শপনি পাৰি কলে “তই গৰু চাৰিবলৈ আহি চেৰজা বজাই বহি থাক। গৰুবিলাকে ঘাঁহ খাবলৈ নাপায়। এইদৰে কৈ ককায়েকে চাৰিটা হালোৱা গৰু খেদি লৈ আহিল।

সেইদিনাৰ পৰা অলচীয়া কোঁৱৰক কোনেও ভাল নোপোৱা হ'ল। ককায়েকহঁতে নিজৰ ল'ৰা—তিৰোতাক সাৱধান কৰি দিলে যাতে

কোনেও অলচীয়া কোঁৱৰক নামাতে আৰু ভাত-পানী নিদিয়ে। তথাপি ডাঙৰ বোয়েকে কান্দি-কাটি নিজৰ ভাগৰ ভাত দিয়ে। এইদৰে দুখ-কষ্টৰ মাজেৰে অলচীয়া কোঁৱৰৰ দিনবোৰ যাবলৈ ধৰিলে।

এদিনাখন ককায়েকহঁতে অলচীয়া কোঁৱৰক ঘৰৰ পৰা বাহিৰ হৈ যাবলৈ কলে। অলচীয়া কোঁৱৰে ককায়েক-বোৱেকহঁতৰ কৰ্কশ মাত সহ্য কৰিব নোৱাৰি চেৰজাটো লৈ ঘৰৰ পৰা বাহিৰ ওলাল। সি চোতালত ভৰি দিয়েই চেৰজা বজাই বজাই নানা দুখৰ গান গাবলৈ ধৰিলে। ডাঙৰ বোৱেকে দুখ কৰিবলৈ তাক মানা কৰিলে, আৰু তাই নিজৰ সম্পত্তিৰ এভাগ দিব বুলি কৈ তাক সাস্তুনা দিলে। তাকে দেখি সৰু বোৱেকহঁতে ডাঙৰ বোৱেকক ঠাট্টা কৰিবলৈ ধৰিলে,—“বৰ মোহ দেখোন। ভাল দেউতাৰ জন পাইছ। একেলগে ওলাই গলেহে ভাল লাগিব”।

অলচীয়া কোঁৱৰে কান্দি কান্দি চেৰজা বজাই ওলাই গ'ল। তাৰ যি স্থাবৰ সম্পত্তি আছিল সকলোখিনি ডাঙৰ বোৱেকৰ নামত দি থৈ গল।

যিদিনাখন অলচীয়া কোঁৱৰ ঘৰৰ পৰা বাহিৰ হৈ গৈছিল, সিদিনাখনৰ পৰা ককায়েকহঁতৰ ঘৰত হাঁহ, কুকুৰা, ভৰালৰ ধান, কাঁহী-বাচন আদি নাইকিয়া হ'ল।

তেতিয়াহে ককায়েক আৰু বোৱেকহঁতে নিজৰ অৱস্থা বুজি অলচীয়া কোঁৱৰক পুনৰ ফিৰি আহিবলৈ কলে। কিন্তু অলচীয়া কোঁৱৰ ফিৰি নাহিল। সি গৈ গৈ অটব্য হাবিৰ মাজত এডাল বৃহৎ গছ দেখা পালে। সেই গছডালত এটা বৰ ডাঙৰ খোৰাং আছিল। সেই খোৰাঙটোত সি তাৰ সকলো সা-সম্পত্তি সোমাই থলে।

সেই হাবিৰ ওচৰত এহাল বুঢ়া-বুঢ়ী আছিল। অলচীয়া কোঁৱৰে সেই বুঢ়া-বুঢ়ী হালৰ আশ্ৰয়ত থাকিল। সি বুঢ়া-বুঢ়ীৰ গৰু চাৰি দিছিল। গৰু চাৰি থাকোঁতে এদিনাখন সি এটা মিঠা পুখুৰী আৰু এটা তিতা পুখুৰী দেখা পালে। সাতজনী স্বৰ্গৰ অপ্সৰী পৃথিবীলৈ

নামি আহি সদায় মিঠা পুখুৰীত গা ধোৱে; আৰু তিতা পুখুৰীত কাপোৰ ধোৱে। তাৰ পিছত বথত উঠি স্বৰ্গলৈ গুচি যায়।

অলচীয়া কোঁৱৰে ঘৰলৈ গৈ বুঢ়া-বুঢ়ীক মিঠা পুখুৰী, তিতা পুখুৰী দেখাব কথা আৰু স্বৰ্গৰ অপ্সৰীহঁতে স্বৰ্গৰ পৰা নামি আহি মিঠা পুখুৰীত গা ধুই আৰু তিতা পুখুৰীত কাপোৰ ধুই স্বৰ্গলৈ যোৱা কথা বিবৰি কলে। সেই সাতজনী ছোৱালীৰ ভিতৰত এজনী ছোৱালী ধৰি বাখিবলৈ সি মন কৰিলে আৰু বুঢ়া-বুঢ়ীক কথাটো সি খুলি কলে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে বাধা দি কলে “বোপাই! সেই ছোৱালীহঁত মনুষ্যৰ কন্যা নহয়; সিহঁত দেবতাৰ কন্যা। তেনেকৈ নধৰিবা।”

বুঢ়া-বুঢ়ীৰ কথা নেমানি সি গৰু চাৰিবলৈ গৈ গছজোপাৰ আঁৰত লুকাই থাকিল। অন্তৰ্দ্ধিনৰ নিচিনাকৈ সেইদিনাও পাবত কাপোৰ বোৰ থৈ অপ্সৰীহঁতে আনন্দ মনে গা ধুব ধৰিলে। সিহঁতে গা ধুই উঠি আহি দেখে যে অলচীয়া কোঁৱৰে সিহঁতৰ কাপোৰবোৰ লৈ দৌৰিব ধৰিছে। তাকে দেখি সাতজনী ভনীয়েকে ক’লে—“হেৰ কেকোবা খোৱা, কুচীয়া খোৱা নৰমনিচ্ এবাৰ আমাৰ ফালে ফিৰি চা”। সি দেৱকন্যাহঁতৰ কথা মতে ফিৰি চোৱাৰ লগে লগে সাতজনী দেৱকন্যাৰ কাপোৰ-কানিবোৰ তাৰ হাতৰ পৰা উৰি আহি সিহঁতৰ গাত পৰিলহি; আৰু সিহঁতে কাপোৰবোৰ পিন্ধি স্বৰ্গলৈ বথত গুচি গল।

আন এদিনাখন সিহঁত সাতজনী ভনীয়েকে নৈত গা ধুবলৈ বুলি বথত উঠিল। সিহঁতৰ সৰু ভনীয়েক জনীয়ে ক’লে—“মই আজি নৈত গা ধুবলৈ নাযাওঁ। মই আজি অশুভ লক্ষণ দেখিছোঁ। মই বাবে বাবে উজুটি খাই পৰিব খোজোঁ। তোমালোক যোৱাঁ। মই নাযাওঁ। কিন্তু ভনীয়েকহঁতে নেৰে। তাই সিহঁতৰ লগত যাবই লাগিব। সিহঁতে সৰু ভনীয়েকক কলে, “আমি দেৱকন্যা, আমাক কোনে কি কৰিব পাৰে? আমি নৰ-মনিচক ভয় কৰি গা ধুবলৈ নাযামনে? বল যাওঁ”।

তথাপি তাই যাবলৈ সন্মত নহোৱাত বায়েকহঁতে কলে “পিতা আমাৰ বায়ু দেৱতা। তেওঁক সকলোৱে ভয় কৰে। গতিকে কিহৰ ভয়? কোনো ভয় নকৰিবা, আমি আছোঁ বলাঁ। এতিয়াই ঘূৰি আহিম”। নিৰ্ভয় দিয়া সত্ত্বেও তাই আহিব নোখোজাত হাতত ধৰি জোৰ কৰি লৈ আহিল।

সেইদিনাখন অলচীয়া কোঁৱৰে হাবিৰ মাজত অতি গোপনে চুপি আছে। তাৰ লক্ষ্য কেৱল সৰুজনী দেৱকন্যাৰ ওপৰত। কিন্তু সৰুজনী দেৱকন্যাৰ অন্তৰত ভয়ৰ ভাব ক্ৰমে বেছি হৈ আহিল আৰু তাই চাৰিওফালে ঘূৰি চাই ভাবিলে নিশ্চয় কিবা এটা অঘটন ঘটিব।

বায়েকহঁতে ইতিমধ্যে নৈত গা ধুব ধৰিছে। সিহঁতে দেখিলে যে সৰুভনীয়েকে তেতিয়াও গা ধুবলৈ পানীত নমা নাই। তাকে দেখি বায়েকহঁতে কবলৈ ধৰিলে—“তুমি কি ভয় কৰিছা, আহা গা ধোৱাঁ। আমি থাকোঁতে ইমান ভয় নে” ? এই বুলি সৰু ভনীয়েকক পানীৰ মাজলৈ লৈ গ’ল।

তেতিয়া সিহঁতৰ অনুবোধত তাই পানীত নামিল আৰু বহুদূৰলৈকে ডুব মাৰি গ’ল। অলচীয়া কোঁৱৰেও এই সুযোগতে সৰুদেৱকন্যাক বথত তুলিলৈ পলাল। বায়েকহঁতে সৰু ভনীয়েকক, অলচীয়া কোঁৱৰে নিয়া বুলি ভাবিলে। সেই কাৰণে বায়েকহঁতে তাক ফিৰি চাবলৈ মাতা সত্ত্বেও সি ফিৰি নাচালে। সৰুভনীয়েকক বথখনত নিয়া দেখি উপায় নাপাই তাৰ পিছে পিছে দৌৰিব ধৰিলে আৰু অলচীয়া কোঁৱৰক ফিৰি চাবলৈ অনুবোধ কৰিলে। কিন্তু সি ফিৰি নাচালে। ডাঙৰ বায়েকহঁতেও সৰু ভনীয়েকৰ পিছে পিছে লৰিবলৈ ধৰিলে।

ইতিমধ্যে অলচীয়া কোঁৱৰ গৈ বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰত উপস্থিত হ’ল। দেৱকন্যাহঁতেও তাৰ পিছে পিছে গৈ বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰ ওলাল। সিহঁতক অহা দেখি অলচীয়া কোঁৱৰে সৰুভনীয়েকক ঘৰৰ ভিতৰত দৰ্জা বন্ধ কৰি সোমাই বাখিলে। ভনীয়েকহঁতে সৰুভনীয়েকক

উলিয়াই দিবলৈ অনুনয় বিনয় কৰিলে। দেৱকণ্ঠাহঁতে তাক ভয় দেখুৱালে “সিহঁতৰ পিতাক বায়ু দেৱতা। পিতাকে যদি কেনেকৈ গম পায় তেনেহলে তাৰ আৰু বক্ষা নাই”। তথাপি অলচীয়া কোঁৱৰ অচল অটল। সি অকনো ভয় নকৰিলে। উপায় নাপাই দেৱকণ্ঠাহঁতে অলচীয়া কোঁৱৰক গালি-শপনি পাৰি কান্দি-কাটি নিজৰ নিজৰ বথ লৈ স্বৰ্গলৈ গ’ল।

দেৱকণ্ঠাহঁতে দেউতাক বায়ুদেৱতাক সকলো কথা বিবৰি কলে। অলচীয়া কোঁৱৰে সৰু জনী ছোৱালীক জোৰ কৰি লৈ যোৱা শুনি বায়ু দেৱতা খঙত জ্বলি পকি উঠিল। বায়ু দেৱতাই কব ধৰিলে— “মই কোন সি বোধহয় চিনি পোৱা নাই। মোৰ ভয়ত ত্ৰিভুৱন কম্পমান। মই স্বৰ্গ, মৰ্ত্য পাতাল উৰুৱাই নিব পাৰোঁ। অলচীয়া কোঁৱৰ কি? সি এটা সামান্য নৰ মনিচ্”। এইবুলি বায়ুদেৱতাই তৰ্জি-গৰ্জি এছাটি প্ৰকাণ্ড ধুমুহা-বতাহ পঠিয়ালে। বতাহৰ কোবত গছ-গছনি, ঘৰ-বাৰী, কিমান যে ভাঙিল তাৰ সীমা সংখ্যা নাই। মানৱ সমাজত সন্তাসৰ সৃষ্টি হ’ল।

“হে ভগবান, হে ভগবান, বক্ষা কৰা, বক্ষা কৰা,” বুলি মানুহে আৰ্ত্তনাদ কৰিবলৈ ধৰিলে; কিন্তু অলচীয়া কোঁৱৰৰ কোনো হানি-বিধিনি নহ’ল। বৰং তাৰ ঘৰ-বাৰীবোৰ আগবদৰে জৰু হৈ হে থাকিল। তাৰ কোনো অনিষ্ট কৰিব নোৱাৰি বায়ুৰজাই নিজে সৈন্ত-সামন্তলৈ অলচীয়া কোঁৱৰৰ লগত যুদ্ধ কৰিবলৈ গ’ল। অলচীয়া কোঁৱৰে সৰুজনী দেৱকণ্ঠাৰ লগত ঘৰৰ ভিতৰত দৰ্জা বন্ধ কৰি সোমাই থাকিল। বায়ুদেৱতাই তেওঁৰ সৰুজনী ছোৱালীক ফিৰাই দিবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। অলচীয়া কোঁৱৰে কোনোমতে দিবলৈ বাজি নহ’ল। তেতিয়া বায়ুদেৱতাই তাক যুদ্ধলৈ আহ্বান কৰিলে।

অলচীয়া কোঁৱৰেও যুদ্ধ দিবলৈ ওলাই আহিল। অলচীয়া কোঁৱৰ আৰু বায়ু দেৱতাৰ মাজত ভীষণ যুদ্ধ আৰম্ভ হ’ল। যুদ্ধত বায়ু দেৱতাৰ সৈন্ত-সামন্ত পৰাজিত হল। তেতিয়া বায়ু ৰজাই

নিজেই অলচীয়া কোঁৱৰৰ লগত যুদ্ধ কৰিলে, কিন্তু অৱশেষত বায়ু দেৱতায়ো অলচীয়া কোঁৱৰৰ লগত হাৰিল। অলচীয়া কোঁৱৰৰ দৰে ডাঙৰ বাৰ কতো নাই বুলি জানি বায়ু দেৱতাই নিজৰ ছোৱালীক তাৰ লগত বিয়া দিলে। বুঢ়া-বুঢ়ীৰ আনন্দ চায় কোনে?

বিয়া হৈ যোৱাৰ কিছু দিন পিছত সি ঘৰলৈ উভতি যাবলৈ স্থিৰ কৰিলে। দেৱকণ্ঠাক লগত লৈ সি ঘৰ বুলি বাওনা হ’ল। ঘৰলৈ আহি অলচীয়া কোঁৱৰে দেখে যে ভায়েকহঁতৰ আৰ্থিক অৱস্থা একেবাৰে বেয়া। সিহঁতে খাবলৈ নাপাই শুকাই ক্ষীণাই গৈছে। ঘৰ-বাৰী ভাগি ছিঙি গৈছে। খেতি-পথাৰত ধান নোহোৱা হৈছে। কাঁহী-বাটি, সাজবাচন একোৱে নোহোৱা হৈছে। অলচীয়া কোঁৱৰে যিদিনা খনৰ পৰা ঘৰ এৰিছে সেইদিনাখনৰ পৰাই লক্ষ্মীয়েও সিহঁতক এৰা দিছিল। অলচীয়া কোঁৱৰক দেখি ককায়েক-হঁতৰ বৰ দুখ লাগিল। সিহঁতে বুজি পালে তাক ত্যাগ কৰাৰ ফলতেই সিহঁতক লক্ষ্মীয়ে এৰিছে। আৰু সেইবাবে সিহঁতে আজি দুৰৱস্থাৰ সন্মুখীন হৈছে। অলচীয়া কোঁৱৰক ভায়েকহঁতে ক্ষমা খুজিলে আৰু সিহঁতে তাক হাল বাবলৈ মানা কৰিলে। অলচীয়া কোঁৱৰ অহাৰ লগে লগে লক্ষ্মী পুনৰ ফিৰি আহিল। অলচীয়া কোঁৱৰে ঘৰৰ পৰা নিয়া যিবোৰ সম্পত্তি গছৰ ধোন্দত থৈ দিছিল সেইবোৰ নিজে নিজে ঘূৰি আহিল। ইয়াৰ পিছত মিলিজুলি মহা-সুখেৰে সি দিন নিয়াৰ ধৰিলে।

অলচীয়া কোঁৱৰৰ এটি ল’ৰা জন্মিল। এদিনাখন অলচীয়া কোঁৱৰ পথাৰলৈ হাল যাবলৈ গৈছিল। অলচীয়া কোঁৱৰৰ বাপেকে সৰু বোৱাবীয়েকক কবলৈ ধৰিলে, “আই, তুমি গান গাই গাই, নাচি দেখুৱাব লাগে।” তেতিয়া বোৱাবীয়েকে চিন্তা কৰিলে। তাইৰ স্বামী ঘৰত নাই। সেই অৱস্থাত নাচা অসম্ভৱ। সেইবাবে তাই শহুৰেকক কলে যে তাইৰ স্বামী অনুপস্থিত, গতিকে তাই নাচিব

নোরাবে। শহুৰেকে নেৰেহে নেৰে। বোৱাৰীয়েক নিকপায়ত পৰিল। আনহাতে তাই কেঁচুৱাটোক গাখীৰ খুৱাই আছিল। সি যিয়ে নহওক, শহুৰেকৰ আদেশ অনুসৰি তাই নাচিবলৈ বাজি হ'ল। কেঁচুৱাটোক গাখীৰ খুৱাই বিচনাত শুৱাই থলে। তাইৰ হাতত এটি সোণৰ আঙঠি আছিল, সেই আঙঠিটো লৰাৰ মুখত দিলে। সেই আঙঠিটো লৰাটোৱে চুহি থাকিলে তাৰ ভোক, পিয়াহ একো নালাগে। যেহেতু সেই আঙঠিটোতে যাদু মন্ত্ৰ আছিল।

শহুৰেকে চেবজা বজাবলৈ আৰম্ভ কৰিলে। অলচীয়া কোঁৱৰৰ ঘৈণীয়েকে কলে, যে চেবজা যদি উচ্চ সুৰত বজায় তেতিয়া তাই উচ্চৰ পৰা উচ্চলৈ গৈ স্বৰ্গ পাবগৈ, আৰু যদি চেবজা নিম্ন সুৰৰ পৰা নিম্নলৈ বজায় তেতিয়া তাই নাচি নাচি পৃথিৱীলৈ নামি আহিব। তাই যেনেদৰে ক'লে শহুৰেকে তেনেদৰে চেবজা বজাবলৈ সন্মত হ'ল।

শহুৰেকে কিন্তু বহুদিন আগৰে পৰা তাইৰ ওপৰত প্ৰতিশোধ লবলৈ চাই আছিল।

নাচ আৰম্ভ হ'ল। শহুৰেকে ইমান উচ্চ সুৰত চেবজা বজাবলৈ ধৰিলে যে, বোৱাৰীয়েকে নাচি নাচি উৰ্ধৰ পৰা উৰ্ধতৰ হৈ আকাশ মৰ্গত নাচিবলৈ ধৰিলে।

তাই এতিয়াহে বুজিলে স্বামীৰ বিনা অনুমতিত নাচাৰ কি ভীষণ পৰিণাম। তাই বুজিলে শহুৰেকে বুদ্ধি কৰি তাইক নচুৱাব ছলেৰে ঘৰৰ পৰা বাহিৰ কৰি দিলে। তাই ভাবিলে যদি গিৰিয়েক থাকিলেহেঁতেন, তেতিয়া গিৰিয়েকে চেবজা নিম্ন-সুৰত বজালেহেঁতেন আৰু তেতিয়া তাই নাচি নাচি পৃথিৱীৰ বুকুলৈ নামি আহিব পাৰিলেহেঁতেন। কিন্তু এতিয়া আৰু কোনো উপায় নাই; গিৰিয়েক গৈছে পথাৰত কাম কৰিবলৈ। অলচীয়া কোঁৱৰেতো এইবোৰ একো নাজানে। যদি এইবোৰ কথা

জানিলেহেঁতেন তেতিয়া তাই বিপদৰ ইঙ্গিত দিব পাৰিলেহেঁতেন। অন্যথাই তাইৰ ল'ৰাটোও মৰিব পাৰে।

তাই চুলিটাৰী ব'দত এনেদৰে মেলি ধৰিলে যাতে য'ত গিৰিয়েকে হালবাই আছে তাতেই তাইৰ ছাঁটো পৰে।

ব'দৰ ছাঁত তাইৰ চুলিটাৰী পৰি প্ৰতিবিস্তিত হৈ থকা অলচীয়া কোঁৱৰৰ চকুত পৰিল। সি ওপৰলৈ চাই দেখে যে ঘৈণীয়েকে আকাশ মৰ্গৰ ওপৰৰ পৰা ওপৰলৈ নাচি নাচি যাব লাগিছে। ঘটনা দেখি সি অবাক আৰু আচৰিত হৈ ঘৰলৈ দৌৰি আহিল সি দেখিলে যে কেঁচুৱাটোৱে আঙঠি চুহি আছে, আৰু পিতাকে চেবজা বজাই আছে। ঘটনাটো বুজিবলৈ তাৰ বাকী নাথাকিল। সি কান্দি কান্দি ঘৰৰ পৰা বাহিৰ ওলাল। সি গৈ গৈ এখন হাবি পালে। সেই হাবিত এটা ডাউক চৰাই দেখা পালে। ডাউকটোৱে তাক দেখা পাই তাৰ কি হৈছে সুধিলে।

অলচীয়া কোঁৱৰে সকলো ঘটনা বিবৰি ক'লে। ডাউকে ক'লে “তুমি চিন্তা নকৰিবা। মোৰ স্ত্ৰী স্বৰ্গলৈ ফুল দিবলৈ গৈছে। তাই ঘূৰি আহিলে সকলো খবৰ পোৱা যাব। তেতিয়া তোমাক স্বৰ্গলৈ লৈ যাম।”

ডাউকৰ ঘৈণীয়েক স্বৰ্গৰ পৰা আহিল। স্বৰ্গৰ আটাইবোৰ বাতৰি ডাউকক দিলে। লগতে বায়ুৰজাৰ সৰুজীয়েকৰ ইন্দ্ৰৰ পুতেকৰ লগত বিয়া হব বুলিও খবৰ দিলে।

অলচীয়া কোঁৱৰেও স্বৰ্গৰ খা-খবৰ শুনি আছিল। তাৰ ঘৈণীয়েক অৰ্থাৎ বায়ুৰজাৰ জীয়েকৰ ইন্দ্ৰৰ পুতেকৰ লগত বিয়া হব বুলি শুনি তাৰ বৰ দুখ লাগিল। অলচীয়া কোঁৱৰে ইন্দ্ৰৰ হাতৰ পৰা তাইক কেনেকৈ বন্ধা কৰে তাৰ উপায় ডাউকক সুধিলে। ডাউকে তাৰ বাবে চিন্তা নকৰিবলৈ কলে। ডাউকে ক'লে “ইয়াৰ বাবে উপায় আছে। তোমাক আৰু তোমাৰ ল'ৰাক যাদু মন্ত্ৰৰ দ্বাৰা স্বৰ্গলৈ উৰাই লৈ যাম। তোমালোক

দুয়োজনকে ছুটা চিকবত পৰিণত কৰিম। তোমালোক দুয়োজনে আমাৰ গাত খামোচ মাৰি ধৰিবা। আমি তোমালোকক স্বৰ্গলৈ উৰুৱাই নি পুনৰ মানুহত পৰিণত কৰিম।”

অলচীয়া কোঁৱৰ সন্মত হ’ল। ডাউকে যাদুমন্ত্ৰৰ বলেৰে অলচীয়া কোঁৱৰ আৰু তাৰ ল’ৰাক, ছুটা চিকবত পৰিণত কৰিলে। ডাউক আৰু দাউকনীয়ে চিকৰ ৰূপী পিতাক আৰু পুতেক দুয়োজনকে পিঠিত তুলি স্বৰ্গলৈ উৰা মাৰিলে।

সিহঁত গৈ স্বৰ্গত উপনীত হ’ল। বায়ুৰজাৰ জীয়েকৰ লগত ইন্দ্ৰৰ পুতেকৰ বিয়া পাতিছে। বায়ুৰ জীয়েকৰ ইন্দ্ৰৰ পুতেকৰ লগত বিয়া হোৱাত আপত্তি। ইন্দ্ৰৰ কিন্তু দৃঢ় সঙ্কল্প,—বায়ুৰ জীয়েকক তেওঁৰ পুতেকলৈ বিয়া কৰাবই। ইতিমধ্যে ভাৰ-ভেটিৰ বন্দোবস্ত কৰা হৈছিল। বায়ুৰজাই আগতে সন্মতি দিছিল; যদিও অলচীয়া কোঁৱৰৰ বল-বিক্ৰমৰ ভয়ত পিছলৈ অসন্মত হৈছিল। বায়ুৰজাই ইন্দ্ৰক বুজাই-বঢ়াই সন্মত কৰাব নোৱাৰি শেষত বাজি হ’ল।

কথা নোৱাৰৰ বাবে ছোৱালীবিলাকে পানী তুলিবলৈ নৈৰ ঘাটলৈ আহিল। অলচীয়া কোঁৱৰেও নৈৰ ঘাটৰ হাবি এখনত লুকাই আছিল। ছোৱালীবিলাকে কলহত পানী ভৰাই লৈ যাবলৈ ওলাল। কিন্তু যিটো কলহৰ পানীৰে কথা নোৱাবলৈ পানী নিবলৈ আহিছিল সেই কলহটো ছোৱালীহঁতে দাঙি নোৱাৰিলে। সিহঁত আটায়ে আচৰিত হ’ল। তেতিয়া অলচীয়া কোঁৱৰে নৈৰ ঘাটলৈ আহি ছোৱালীহঁতক সুধিলে—“তোমালোকৰ কি হৈছে? সিহঁতে কলে যে বায়ুৰ জীয়েকৰ লগত ইন্দ্ৰদেৱতাৰ পুতেকৰ বিয়া। সিহঁতে কথা নোৱাৰৰ বাবে পানী নিবলৈ আহিছে। কিন্তু যি কলহটোতে নোৱাৰৰ বাবে পানী নিবলৈ লোৱা হৈছে সেই কলহটো ইমান গধুৰ হৈ পৰিছে যে সিহঁতে দাঙিব পৰা নাই। অলচীয়া কোঁৱৰে মনে মনে হাঁহিলে; কাৰণসি নিজেই মন্ত্ৰৰ দ্বাৰা তেনে কৰিছে।

অলচীয়া কোঁৱৰে কলে যে সি নিজেই এবাৰ কলহটো দাঙিব পাৰে নে নোৱাৰে যত্ন কৰি চাব খোজে। ছোৱালীবিলাকে ক’লে যে সিহঁত আটাই কেউজনীয়ে গাৰ জোৰ দি দাঙিবলৈ চেষ্টা কৰিও বিফল হ’ল। গতিকে সিও নোৱাৰে। ছোৱালীবিলাকে তাক ইতিকিং কৰিলে।

অলচীয়া কোঁৱৰে ছোৱালীহঁতক অলপ আঁতৰি যাবলৈ ক’লে। ছোৱালীহঁত আঁতৰি গ’ল। সি সেই সুযোগতে বায়ুৰজাৰ জীয়েকে ল’ৰাটোক যি আঙঠিটো চুহি থাকিবলৈ দি আহিছিল সেই আঙঠিটো কলহত পেলাই দিলে। কলহটো মন্ত্ৰৰ বলত পাতল হৈ পৰিল। সি ছোৱালীবিলাকক কলহটো দাঙি চাবলৈ ক’লে। কিন্তু কি আচৰিত! কলহটো পাতল হৈ পৰিল। মানুহজন কোনোবা যাদুকৰ বুলি সিহঁতৰ ধাৰণা হল। পানী লৈ সিহঁত গুচি গল। ধুমধামেৰে বিয়াৰ আয়োজন কৰা হৈছে। বিয়াৰ গান-বাজনা বাজি উঠিল। অলচীয়া কোঁৱৰে সকলো শুনিলে। তাৰ মনত বৰ বিষাদ।

কথা নোৱাৰৰ সময় হল। কলহৰ পানী কথাৰ গাত ঢালি দিলে। পানী ঢালি দিয়াত আঙঠিটো ওলাই পৰিল। কথাই আঙঠিটো চাই বুজিলে, আঙঠিটো তাইৰ নিজৰ। পূৰ্বৰ সকলো কথা তাইৰ মনত পৰিল। তাইৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল এই আঙঠিটো অলচীয়া কোঁৱৰে স্বৰ্গলৈ লৈ আহিছে। তাইৰ মুখত আনন্দৰ ভাব বিৰিঙি উঠিল। তাই বিয়াৰ বাবে গা ধুব এৰি গুচি আহিল; আৰু অলচীয়া কোঁৱৰক বিচাৰিব ধৰিলে।

বায়ুদেৱতায়ে অলচীয়া কোঁৱৰ অহা গম পাই বিয়া বন্ধ কৰি দিলে আৰু অলচীয়া কোঁৱৰক বিচাৰিবলৈ দূত বিলাকক পঠিয়ালে। বাজদূত বিলাকে অলচীয়া কোঁৱৰক বিচাৰি লৈ আহিল। অলচীয়া কোঁৱৰে বায়ুৰজাক বিয়া বন্ধ কৰিবলৈ কলে। বায়ুৰজাই সন্মতি

দিলে। বায়ুদেৱতাই ইন্দ্ৰক বিয়া বন্ধ কৰিবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। ইন্দ্ৰদেৱতা কিন্তু অসম্মত।

বায়ুদেৱতাৰ সৈন্য আৰু ইন্দ্ৰদেৱতাৰ সৈন্যৰ মাজত যোৱতৰ যুদ্ধ হ'ল। যুদ্ধত ইন্দ্ৰদেৱতাৰ সৈন্য পৰাজিত হ'ল। এতিয়া ইন্দ্ৰ আৰু কোঁৱৰৰ যুদ্ধ আৰম্ভ হ'ল। যুদ্ধত অলচীয়া কোঁৱৰৰ হাতত ইন্দ্ৰই পৰাজয় স্বীকাৰ কৰে। সেই সময়ত ইন্দ্ৰৰ ঘৈণীয়েক গৰ্ভৱতী আছিল। তেওঁৰ এটি সন্তান জন্ম হ'ল। তেওঁৰ নাম পিছলা কোঁৱৰ। পিছলা কোঁৱৰ বৰ পিছল। তাক যুদ্ধত পৰাজয় কৰা সহজ নহয়।

অলচীয়া কোঁৱৰ আৰু পিছলা কোঁৱৰৰ মাজত ভীষণ যুদ্ধ হ'ল। কোনোৱে কাকো পৰাজয় কৰিব নোৱাৰে। অলচীয়া কোঁৱৰ চিন্তিত। কি উপায়ে পিছলা কোঁৱৰক পৰাস্ত কৰিব পাৰে। হঠাৎ তাৰ এটা উপায় মনত পৰিল। সি শহুৰেক বায়ুদেৱতাক স্মৰণ কৰিলে। বায়ুদেৱতাক স্মৰণ কৰা মাত্ৰকে তেওঁ উপস্থিত হ'লহি। বায়ুদেৱতাক অলচীয়া কোঁৱৰে সাহায্য খুজিলে। বায়ুদেৱতায়ো ধূলি বালি আদি উৰুৱাই আনি পিছলা কোঁৱৰৰ গাত জাপি দিলে। পিছলা কোঁৱৰৰ গাত ধূলি লাগি ধৰিলে।

অলচীয়া কোঁৱৰ আৰু পিছলা কোঁৱৰৰ পুনৰ যুদ্ধ আৰম্ভ হ'ল। যুদ্ধত পিছলা কোঁৱৰ পৰাজিত হ'ল।

যুদ্ধত জয়ী হৈ অলচীয়া কোঁৱৰে নিজৰ ঘৰলৈ অৰ্থাৎ মৰ্ত্তভূমিলৈ ঘূৰি আহিবলৈ স্থিৰ কৰিলে। এতিয়া সি নিজৰ ঘৈণীয়েকক ভুলাই আনিবলৈ চেৰজা বজালে। চেৰজাৰ সুৰৰ ধ্বনিয়ে আকাশ-পতাল মুখৰিত কৰিলে। চেৰজাৰ সুৰৰ ধ্বনি অলচীয়া কোঁৱৰৰ ঘৈণীয়েকৰ কাণত পৰিল। তাই সেই সুমধুৰ ধ্বনিত বৈ থাকিব নোৱাৰিলে। তাই দৌৰী আহিল। অলচীয়া কোঁৱৰ আৰু পুতেকক তাই দেখা পালে। পুতেক দেখি তাই সাবট মাৰি ধৰিবলৈ গ'ল। অলচীয়া কোঁৱৰে পুতেকক কোলাত তুলি লৈ চেৰজা বজাই বজাই মৰ্ত্তভূমিলৈ নামিব ধৰিলে। অলচীয়া

কোঁৱৰৰ ঘৈণীয়েকো চেৰজাৰ মুৰ্ছনাত আকুল হৈ আৰু ল'ৰাৰ মোহত বিয়াকুল হৈ পিছে পিছে লৰি আহিব ধৰিলে। অলচীয়া কোঁৱৰে চেৰজা বজাই বজাই মৰ্ত্তভূমি পালেহি। ঘৈণীয়েকো পিছে পিছে আহি পৃথিবী পালে।

মৰ্ত্তভূমিত সিহঁতৰ মিলন হ'ল। লক্ষ্মীদেৱী আৰু ডাউকে সিহঁতৰ মধুৰ মিলন স্থায়ী হবলৈ আশীৰ্বাদ দি অন্তৰ্ধান হ'ল।

ৰাজ পুত্ৰৰ কাহিনী

এখন ৰাজ্যত এজন বজা আছিল। সেই ৰাজ্যত সমানে ডকাইতি হৈছিল। গতিকে প্ৰজাবিলাকৰ চিন্তা হ'ল :—ডকাইতহঁতক সিহঁতে ধৰে কেনেকৈ ?

বজাৰ পুত্ৰক আছিল তিনিজন। সিহঁতক ডকাইত ধৰিবলৈ পঠিয়ালে। ৰাজকোঁৱৰহঁতে ডকাইত ধৰিবলৈ পহৰা দিলে।

ৰাজকোঁৱৰ কেইজনে প্ৰতি নিশাই পহৰা দি ভাগৰি পৰিছে। চোৰ ডকাইত ক্ৰমে লোপ পাই আহিছে। তিনিজন ভায়েক-ককায়েকে আলোচনা কৰিলে যে এতিয়া ডকাইতবোৰ নাইকিয়া হৈ আহিছে। গতিকে সিহঁতে দুই এদিনৰ ভিতৰতে অলপ জিবনি লৈ ঘৰলৈ যাব। এইদৰে আলোচনা কৰি ৰাজকোঁৱৰ আৰু আন আন পহৰাদাৰ সকল ঘৰলৈ গুচি গ'ল।

বজাৰ সকল'ৰাটো ঘৰলৈ গৈ থাকোঁতে বাটতে ৰাজলক্ষীক দেখা পাই ৰাজকোঁৱৰে সুধিলে—“আই তুমি কলৈ যোৱা” ? তেওঁ উত্তৰ দিলে,—“বজা নথকা দেশত মই নাথাকোঁ। তেতিয়া ৰাজকোঁৱৰে ৰাজলক্ষীক কাৰণটো কি সুধিলে।” ৰাজলক্ষীয়ে কলে যে বজাকহে তেওঁ ঘটনাটো কব পাৰে, আনক কব নোৱাৰে। ৰাজলক্ষীয়ে ৰাজকোঁৱৰক বাট এৰি দিবলৈ ক'লে। ৰাজকোঁৱৰে ৰাজলক্ষীক ৰাজ্য এৰি নাযাবলৈ বহুত কাকুতি—মিনতি কৰিলে, কিন্তু ৰাজলক্ষীয়ে ৰাজকোঁৱৰৰ কথা নুশুনি ক্ষন্তেকতে অন্তৰ্ধান হ'ল।

ৰাজকোঁৱৰ ৰাজ-ভৱনলৈ গ'ল। তেতিয়া মাজ নিশা। বজা ঘোৰ টোপনিত লালকাল হৈ পৰি আছে। সকলো ফালে নিমাত নিতাল। ৰাজপুত্ৰই চাবিৰে ৰাজ কপাট খুলি ভিতৰ সোমাল। এনেতে তেওঁ দেখিবলৈ পালে যে বজাৰ শয়ন কক্ষৰ ফালে

এটা বিষাক্ত সাপে ভীষণ মূৰ্ত্তি ধৰি আহিব ধৰিছে। ৰাজ-পুত্ৰৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল যে সাপটোৱে বজাৰ প্ৰাণ নিবলৈ আহিছে। ৰাজকোঁৱৰে ততালিকে খাপৰ পৰা তৰোৱাল উলিয়াই ললে। সাপটো বজাৰ শয়ন কক্ষৰ ফালে যাবলৈ ধৰিছে। ৰাজপুত্ৰই অতি বেগেৰে গৈ সাপটোক ছুটুকা কৰিলে।

তাৰ পিছত সাপটো কাটি দম কৰি থলে। সাপটো টুকা টুকা কৰি কাটোতে তেজ ছিটিকি বাণীৰ হাতত পৰিল। ৰাজকোঁৱৰে ভাবিলে এতিয়া বাণীৰ বিপদ হব, কিয়নো সাপৰ বিষ সৰ্ব্বশৰীৰত বিয়পি পৰিব। সেই কাৰণে ৰাজকোঁৱৰে গৈ বাণীৰ হাতত পৰি থকা তেজবোৰ চেলেকি পেলালে নিজৰ জীৱন বিপদাপন্ন কৰি। বাণীয়ে হঠাৎ সাৰ পাই ৰাজপুত্ৰক দেখিলে। ৰাজকোঁৱৰ শয়ন কক্ষৰ পৰা ধীৰে ধীৰে ওলাই গ'ল।

বাণীয়ে বজাক জগাই তুলি, ৰাজকোঁৱৰে তেওঁৰ সতীত্ব নাশ কৰিবলৈ অহা বুলি কলে। তদুপৰি ৰাজকোঁৱৰে কৰ্ত্তব্যৰ প্ৰতি অৱহেলা কৰিছে বুলিও অভিযোগ তুলিলে।

বজাই ৰাজকোঁৱৰৰ বিচাৰৰ কাৰণে ৰাজ-সভা পাতিবলৈ আদেশ দিলে। ৰাজ-সভা বহিল। পাত্ৰ-মিত্ৰ, ডা-ডাঙৰীয়া সভাসদ আদি বিচাৰলৈ আহিল। প্ৰথমতে ডাঙৰ ৰাজকোঁৱৰক বিচাৰলৈ মতা হ'ল। ৰাজকোঁৱৰে ৰাজ-সভালৈ আহি পিতা-মাতাক সেৱা জনাই তেওঁক কিয় ৰাজসভালৈ মতা হল তাৰ কাৰণ সুধিলে। কৰ্ত্তব্যৰ প্ৰতি অৱহেলা কৰি ৰাজদ্রোহ কৰাৰ কাৰণ বজাই, ৰাজকোঁৱৰক সুধিলে। ৰাজকোঁৱৰে কলে যে তেওঁক মাৰকেই বা কাটকেই এটা গল্প কব খোজে। তাৰ পিছত যদি প্ৰয়োজন হয় মৃত্যুদণ্ড দিব।

ৰাজকোঁৱৰে গল্প কব ধৰিলে,—“মহাৰাজ এখন ৰাজ্যত এজন বজাৰ সুপক্ষী নামেৰে এটা পক্ষী আছিল। এই পক্ষীটো বজাই বনৰ পৰা ধৰি আনিছিল। লগৰীয়া পক্ষীবোৰে মাজে মাজে সুপক্ষীৰ খবৰ লবলৈ আহে, আৰু দুই এদিন থাকি গুচি যায়।

এদিন সুপক্ষী তেওঁৰ লগৰীয়াবোৰৰ লগত বনলৈ গ'ল। পক্ষীবোৰে সুপক্ষীক ভাল ভাল ফল খাবলৈ দিলে। পক্ষীটো বজাৰ অতি মৰমীয়াল আছিল। সি তাৰ লগৰীয়া পক্ষী এটিক অমৰণ ফল আনিবলৈ দিলে। সুপক্ষীয়ে অমৰণ ফল লৈ লগৰীয়া বোৰক ধন্যবাদ দি বিদায় গ্ৰহণ কৰিলে। অমৰণ ফল লৈ সুপক্ষী হাউলীলৈ উৰা মাৰি গ'ল। সুপক্ষীয়ে বজালৈ অমৰণ ফল অনা বুলি কলে আৰু সেই ফল খালে অমৰ হব বুলিও ক'লে।

বজাই যেতিয়া পৰীক্ষা কৰিবৰ কাৰণে ফলটোৰ অলপ কাটি কুকুৰ এটাক খাবলৈ দিলে। কুকুৰটো ক্ষন্তেক পিছতে মৰিল। তেতিয়া বজাই ভাবিলে যে সুপক্ষীয়ে তেওঁক মাৰিবলৈ ষড়যন্ত্ৰ কৰিছে, এই বুলি ভাবি সুপক্ষীক শাস্তিৰ হুকুম দিলে।

বজাই ফলটোৰ বাকীডোখৰ বাজহাউলীত পুতি থবলৈ কলে যাতে অপৰাধীক বিষ বৃক্ষৰ ফল খুৱাই মাৰিব পাৰে।

সেই দেশত বুঢ়া-বুঢ়ী এহাল আছিল। সিহঁত দুয়ো বহুদিন বেমাৰত ভুগি আছিল। খুজি মাগি কোনোমতে খায়। সিহঁতৰ দিনবোৰ অতি কষ্টেৰে পাৰ হৈছিল। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে ঠিক কৰিলে যে দুখ কষ্টৰ মাজত জীৱন যাপন কৰাতকৈ বিষবৃক্ষৰ ফল খাই মৰাই ভাল।

ভিক্ষা কৰি গৈ গৈ বজাৰ বাজহাউলীৰ ওচৰত থকা বিষ বৃক্ষৰ তলত সিহঁত দুয়ো জিৰণি ল'লে। এই সময়ত বিষ বৃক্ষৰ তলত পহৰা দিয়া পহৰাদাৰ কিবা কাৰণত এঠাইলৈ যাব লগা হল।

বিষ বৃক্ষৰ পৰা এটা ফল সৰি পৰিল। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে ফলটো খালে। ফলটো খোৱাৰ লগে লগে বুঢ়া-বুঢ়ী ডেকা হৈ পৰিল। সিহঁতৰ গাল-মুখ বঙা হৈ পৰিল। পহৰাদাৰ জন আহিল। বিষ-বৃক্ষৰ ফল খোৱা বাবে সি বুঢ়া-বুঢ়ীক গালি পাৰিবলৈ ধৰিলে! বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে সিহঁতৰ সকলো কথা বিবৰি ক'লে। ফলটো খোৱাৰ লগে লগে যে বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে ডেকা-গাভৰু হৈ পৰিল তাকো ক'লে।

পহৰাদাৰজনে গৈ সকলো ঘটনা বজাক জনালে। বজাই বুঢ়া-বুঢ়ীক মতাই আনি বিচাৰ আবন্ত কৰিলে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে বজাক সকলো কথা ক'লে। বজাই বুঢ়া-বুঢ়ীৰ কথা বিশ্বাস নকৰিলে। এজন ভৃত্যৰ হতুৱাই বিষ-বৃক্ষৰ ফল অনাই বুঢ়া-বুঢ়ীক খাবলৈ দিলে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়েও আনন্দমনে খালে। ফল খোৱাৰ লগে লগে বুঢ়া-বুঢ়ী পূৰ্ণ যৌৱন প্ৰাপ্ত হৈ উঠিল। বজাই তেতিয়া সুপক্ষীক অনাই বন্দী কৰি থোৱা সুপক্ষীৰ প্ৰতি কৰা অনায়াস বাবে আক্ষেপ কৰিলে। "বাইজে ঘটনাটো শুনি বাজকোঁৱৰক "ধন্য ধন্য" বুলি শলাগিলে। বাজকোঁৱৰে ক'লে—"মহাবাজ এতিয়া মোক কি কৰে কবক।"

বজাই কথাটো বুজি তাক এৰি দিলে।

দ্বিতীয় বাজকোঁৱৰক মাতি অনালে। দ্বিতীয়জনেও মাক-বাপেকক সেৱা কৰি তাক কিয় মাতিছে সুধিলে। বজাই আগৰ দৰে তাকো কটু কথা কবলৈ ধৰিলে। তেতিয়া বাজকোঁৱৰে ডাঙৰ ককায়েকৰ নিচিনাকৈ বিচাৰৰ আগতে এটা কাহিনী কব খুজিলে। তাৰ পিছত বজা আৰু সভাসদ সকলে তাক যি কৰে কৰিব। সি বজাৰ হুকুম বিচাৰিলে। বজাই তাক কাহিনীটো কবলৈ আদেশ দিলে। বাজকোঁৱৰে কবলৈ ধৰিলে—

"এজনী তিবোতাই এদিনাখন সন্তানটো চোতালত শুৱাই থৈ পানী আনিবলৈ গৈছিল। তাই বখীয়া হিচাবে কুকুৰ এটা থৈ গৈছিল। কুকুৰটো আছিল প্ৰভু-ভক্ত আৰু জ্ঞানী। ইতিমধ্যে এটা সাপে লৰাটোৰ ওচৰলৈ আহিব ধৰিছে। তাকে দেখি কুকুৰটোৱে সাপটো কামুৰি মাৰি পেলালে। তাৰ পিছত সি নদীৰ পাৰলৈ দৌব মাৰিলে :—তিবোতাজনীক খবৰ দিবলৈ। তিবোতাজনীয়ে কুকুৰটোৰ মুখখন তেজৰে বাঙলী হৈ থকা দেখিলে। তাই ভাবিলে কুকুৰটোই নিশ্চয় কেঁচুৱাটো খাই আহিছে। সেয়েহে তাৰ মুখত তেজ লাগি আছে। তাই খঙতে হিতাহিত জ্ঞান হেৰুৱাই কুকুৰটো মাৰি পেলালে। কুকুৰটো মৰিল।"

বাজকোঁৱবে তেতিয়া বজা আৰু সভাসদ সকলক ক'লে,—
“এতিয়া কি কৰে কবক।” সভাসদ সকলে “ধন্য ধন্য” বুলি
শলাগিলে। বজাই তেতিয়া বাজকোঁৱকক বিদায় দিলে।

শেষত সকলো যুৱবাজক বাজসভালৈ অনালে। যুৱবাজ বাজসভাত
উপস্থিত হ'ল। বজাই ভাবিলে আচল অপৰাধী এতিয়াহে আহিছে।
বজাই বাজকোঁৱকক ভৎসনা কৰিবলৈ ধৰিলে। বিচাৰ আবন্ত
হ'ল। বজাই ক'লে “তোমাক কিয় মৃত্যুদণ্ড দিয়া নহব; তাৰ
কৈফিয়ৎ দিয়া।” তেতিয়া যুৱবাজে ক'লে—“মহাবাজ, মোক এটা
কাহিনী কবলৈ আদেশ দিয়ক।” ইয়াৰ পিছত মোক যি দণ্ড দিয়ে
দিয়ক।” বজাই ক'লে “যি কব লগা আছে, সোনকালে কোৱা।”
তেতিয়া যুৱবাজে বাজ-লক্ষ্মী কেনেকৈ বাজভবন পৰিত্যাগ কৰি
গৈছে আৰু বাজ-লক্ষ্মীক বাজকোঁৱবে কেনেকৈ লগ পালে আৰু
সি লক্ষ্মীক এৰি নাযাবলৈ কিমান কাকুতি মিনতি কৰিলে, তথাপিও
যে বাজ-লক্ষ্মী দেশ এৰি গ'ল, সাপে বজাক দংশন কৰিবলৈ
কেনেকৈ আগবাঢ়ি আহিছিল, সি কেনেকৈ সাপটো তৰোৱালেৰে
কাটি টুকুৰা টুকুৰি কৰিলে, আৰু সাপৰ তেজ ছিটিকি কেনেকৈ
বাণীৰ হাতত পৰাত সি বাণীক বচাবলৈ নিজৰ জীৱন বিপদাপন্ন
কৰিও সাপৰ তেজবোৰ চেলেকি পেলালে, এই সকলোবোৰ ঘটনা
ক'লে। আৰু সাপটো মাৰি কেনেকৈ দম কৰি পুতি থৈ দিছে,
সেই বিষয়েও ক'লে। প্ৰমাণ দিবৰ বাবে পুতি থোৱা সাপৰ
টুকুৰাবোৰ অনালে। বজা আৰু সভাসদ সকলে এই ঘটনা
শুনি আচৰিত হ'ল আৰু বাজপুত্ৰৰ বীৰত্ব আৰু সাহসৰ পৰিচয় পাই
“ধন্য ধন্য” বুলি ধন্যবাদ দিলে। বজা আৰু বাণীয়েও পুতেকৰ
বাজ-ভক্তি আৰু কৰ্তব্য পৰায়ণতাৰ বাবে আশীৰ্বাদ দিলে।

টামন আৰু টেণ্টন

টামন আৰু টেণ্টন ছয়োজন পৰম বন্ধু। টেণ্টন টামনতকৈ
বেছি বুদ্ধিয়ক। টামন কিছু শাস্ত। এখন গাওঁত এহাল বুঢ়া-বুঢ়ী
আছিল। টেণ্টন আৰু টেণ্টনে বুঢ়া-বুঢ়ীক নানা বস্তু দি মিতিৰ
কৰি ললে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে সিহঁতক মৰম কৰে।

এদিনাখন সিহঁত দুয়ো এখন শ্মশানৰ ওচৰেৰে গৈ আছিল। এজন
বামুণ মৰিছে। মানুহবোৰে মানুহটো পুতি থৈ গৈছে মাথোন।
নদীৰ পাৰত মানুহবোৰে শুচি কৰিবলৈ বহিছে। এনেতে টামন আৰু
টেণ্টন তাত উপস্থিত হ'ল। সিহঁত দুয়ো সুধিলে “তাত কি কৰিছে”?
মানুহবিলাকে বামুণৰ মৃত্যু হোৱাৰ কথা ক'লে আৰু সিহঁত দুয়ো
কব মানুহ, কি কৰে ইত্যাদি সুধিলে।

টামন আৰু টেণ্টন দুয়ো যাব খোজা গাওঁখন দেখুৱাই তালৈ
যাব বুলি ক'লে আৰু সেই গাওঁখন কিমান দূৰ আৰু কোন বাটেৰে
যাব লাগে সেই বিষয়েও সুধিলে।

টামন আৰু টেণ্টনে বামুণৰ মৃত্যু হোৱা শুনি বৰ দুখ পালে।
সিহঁত দুয়ো ক'লে যে সিহঁতে বামুণৰ পৰা টকা পাব লগা আছিল।
দুয়োজনে মানুহবিলাকৰ পৰা বিদায় লৈ গ'ল। সিহঁত দুয়ো অলপ দূৰ
গৈ গছৰ ছাঁত বহিল।

টেণ্টনে ক'লে “ভাই টামন, ভাগ্য আমাৰ ফুলিল। আমি এটা
বুদ্ধি কৰিব লাগিব। বামুণ বুঢ়াটো মৰিল। তোক বামুণ বুঢ়াৰ ওচৰত
পুতিম। তেতিয়া তোক সুধিম—টাকুৰ! মোক দিব লগা টকাবোৰ
দিয়া। তেতিয়া তই—কবি মোৰ ল'ৰাটোৱে দিব। ল'ৰাটোৱে
সুধিব—টকা কিমান?”

তই কবি—পাঁচ হেজাৰ।”

টেণ্টনে গৈ বামুণৰ ল'ৰাক ক'লে—“তোমাৰ পিতাবাই মোক টকা দিব লগা আছিল।” ল'ৰাটোৱে ক'লে—“পিতা মৰি গ'ল, কিয় নাহিলা।” টেণ্টনে ক'লে—“তোৰ পিতাবা মৰা বুলি মই নাজানো। বিশ্বাস নকৰিলে মৃত পিতাবাক স্মৃতি আহা?”

ল'ৰাটোৱে ক'লে—“মৰা মানুহে জানো মাত দিয়ে?” টেণ্টনে ক'লে—“যদি সত্য কথা হয় নিশ্চয় কৰ।”

গধূলি সময়ত টেণ্টনে বামুণৰ ল'ৰাটো লৈ গ'ল, আৰু মৃত বামুণৰূপী টামনক স্মৃতি “বামুণ, মোৰ পাঁচ হেজাৰ টকা তোমাৰ ল'ৰাটোক খুজিছিলো, সি বিশ্বাস নকৰে, লগত লৈ আহিছোঁ। তুমি সঁচা কথা কোৱা।” মৃত বামুণৰূপী টামনে ক'লে “ধাৰ পৰিশোধ নকৰা মহাপাপ। মই টকা দিব লগা আছোঁ। এই টকাখিনি দি দিবি।”

ল'ৰাটোৱে স্মৃতি—“টকা কিমান দিব লগা আছে?”

পিতাকে ক'লে “পাঁচ হেজাৰ।”

বামুণৰ ল'ৰাৰ পিছে পিছে টেণ্টন গ'ল।

বামুণৰ ল'ৰাৰ ঘৰ পাওঁতে বাতি হ'ল।

ল'ৰাটোৱে ক'লে “সাক্ষী লাগে।”

টেণ্টনে ক'লে “সাক্ষী নালাগে, বাতি হ'ল ;

সোনকালে টকা দিয়া?”

বামুণৰ ল'ৰাই টকাখিনি টেণ্টনক দি দিলে।

টেণ্টন বংমনেৰে গুচি গ'ল।

ইপিনে টামনে, টেণ্টন আহিব আহিব বুলি বাট চাই আছিল। টামনে ভাবিলে “মই আৰু অপেক্ষা কৰি থাকিব নোৱাৰোঁ। গতিকে মই গাঁতৰ পৰা ওলাই যাওঁ।” এই বুলি ভাৰি টামন গাঁতৰ পৰা ওলাই আহিল।

পিছদিনা টেণ্টনৰ মনত পৰিল সি যে টামনক উদ্ধাৰ কৰিব বুলি আশ্বাস দি আহিছিল।

পিছদিনা নদীৰ পাৰত বহি টেণ্টনে টকা হিচাপ কৰি আছিল। ওচৰতে দেখা পালে বগা ভালুক এটা। সি অলপো ভয় নাথালে। এখন গাওঁৰ পৰা এযোৰ মতা মাইকীয়ে আঠমঙলা খাবলৈ বুলি আহি আছে। মানুহজনে টেণ্টনক টকা গণি থকা দেখা পালে। সিহঁতে স্মৃতি “তই ক'ব মানুহ, টকা ক'ত পালি।” সি ভালুক-টোলৈ আঙুলিয়াই ক'লে “সেয়া টকা বুটলি আছে। তোমাক লাগে যদি তুমিও আনাগৈ।”

মানুহটো ভালুকটোৰ ওচৰলৈ গ'ল।

এইপিনে টেণ্টনে মানুহজনৰ ঘৈণীয়েকক আধাটকা দিম বুলি ফুচলাই লৈ গ'ল। মানুহজন ভালুকৰ ওচৰলৈ যোৱাত ভালুকে তাক মাৰি পেলালে।

টেণ্টনে তিবোতাজনীক ক'লে, “তোৰ গিৰিয়াবাক ভালুকে খালে। এতিয়া কাৰ লগত থাকিবি। টকাখিনি ল। ঘৰলৈ যাওঁ বল।”

সি তাইক লৈ গ'ল।

টামনে টেণ্টনক বিচাৰি হায়বাণ। টেণ্টনে তিবোতাজনীক লগত লৈ বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ওচৰলৈ গৈ মাত লগালে—“অ আইতা, আইতা।”

বুঢ়ীয়ে টেণ্টনৰ ওচৰলৈ আহি দেখে এজনী ছোৱালী। টেণ্টনে ক'লে “মই এইজনীক বিয়া কৰালোঁ।” বুঢ়ীয়ে ক'লে “কি, কি আনিছা!”

টেণ্টনে কলে “মদ, চেৰেপ আৰু টকা অনিছোঁ। এই কথাত বুঢ়ী আনন্দিত হল আৰু কণ্ঠাকো আদৰ-সাদৰ কৰিলে। এইদৰে বাতি সিহঁতে বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰত থাকিল।

পিছদিনা বাতিপুৱা টেণ্টনে বুঢ়া-বুঢ়ীক কলে “আইতা আমি এতিয়া যাওঁ।”

বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে সিহঁত যাবলৈ ওলোৱাত বৰ দুখ পালে।

সিহঁতে বুঢ়া-বুঢ়ীৰ পৰা বিদায় মাগি গুচি গ'ল। গৈ গৈ

সিহঁতে এখন শ্মশান দেখা পালে, আৰু তাত এটা ল'ৰা মৰি থকাও দেখিলে।

টেণ্টনে মৰা ল'ৰাটো চালে। দেখে যে ল'ৰাটো মৰা নাই। কোনোবাই এৰি থৈ গৈছে। সি তিবোতাজনীক ক'লে—‘চোৱাচোন চোৱা।’

তিবোতাজনীয়ে ক'লে “কাৰ বা ল'ৰা”।

টেণ্টনে ক'লে ‘ল'ৰাটো মৰা নাই। বোকাত লোৱা’।

টেণ্টনে তিবোতাজনীক কলে ‘চোৱাচোন আমাক কেনে শুৱাইছে ; ল'ৰা থকা বুলি।’

তিবোতাজনীয়ে ক্ষন্তেক বৈ কলে, ‘মৰা ল'ৰাটো কিয় মোক বোকাত লোৱাইছা’

টেণ্টনে কলে ‘মৰা নাই। ব'লা।’

গৈ গৈ সিহঁতে ডাঙৰ পথাৰ এখন পালে। তাত দহ পোকৰখন হাল বাইছে একে ঘৰৰ,—খুংখা বজাৰ। টেণ্টনে কেঁচা আলি গছকি গৈছিল। হালোৱাবোৰৰ খং উঠিল। বেয়াকৈ গালি-গালাজ কৰিলে। সি হালোৱাবোৰক “কিয় মোক গালি পাৰিছা” বুলি প্ৰতিবাদ কৰিলে। হালোৱাবোৰে টেণ্টনৰ কথা শুনি খঙত বঙা-চিঙা হৈ তাক খেদি আহিল। টেণ্টনে সিহঁতক ফেৰ-মাৰি উঠিল আৰু আঘাত কৰিবলৈ উদ্ভত হল। খেতিয়ক আৰু টেণ্টনৰ মাজত হাতাহতি হোৱাৰ উপক্ৰম দেখি টেণ্টনে নিয়া তিবোতাজনীকীয়ে বাধা দিবলৈ যাওঁতে বোকাৰ কেচুৱাটো খহি পৰিল। টেণ্টনে হালোৱা-হঁতক কলে “তহঁতে কিয় ল'ৰাটোক মাৰিলি। মোৰ এই তিবোতাজনীৰ প্ৰথম সন্তানটিক কিয় মাৰিলি।”

হালোৱাহঁতে অবাক হ'ল। টেণ্টনে খুংখা বজাৰ ওচৰলৈ গ'ল—বিচাৰ দিবলৈ। টেণ্টনৰ বুদ্ধিমতে তিবোতাজনীয়ে খুংখাৰজাৰ ওচৰত কন্দা-কটা কৰিবলৈ ধৰিলে। বজাই কেচুৱাটো মৰা দেখি আৰু তিবোতাজনী কান্দি থকা দেখি হতভম্ব হ'ল। বজাই বহুত বুজালে,

সাস্তুনা দিলে। টেণ্টন সন্মত নহয়। পিছত এটা স্বত্বত টেণ্টনে সন্মত হ'ল। তাক এটা হাতী, আৰু এজন মাউত আৰু কিছু টকা দিব লাগিব। বজাই শ্বধিলে টেণ্টনক ‘কিমান টকা দিব লাগিব?’

টেণ্টনে কলে ‘পাঁচ হেজাৰ।’

বজাই চিন্তা কৰিলে সাগৰ পাৰ হৈ নিজবাক ভয় কৰিলে কিহব?

টেণ্টনৰ কথাত টকা দিবলৈ সন্মত হ'ল।

টেণ্টনে আকৌ কলে, ‘আপোনাৰ ছোৱালীজনীকো মোৰ লগত বিয়া দিব লাগিব।’

বজা সন্মত হ'ল। কিছুদিন পিছত বিয়া দিব বুলি বজাই সন্মতি দিলে। টেণ্টনে কলে, কেঁচা কল, কেঁচা বিয়া হব লাগিব আজিয়ে।’

বজাই উপায় নাপাই সিদিনাই বিয়া দিলে।

টেণ্টনে হাতীত উঠি বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ওচৰলৈ গ'ল। বুঢ়ীয়ে হাতীটো দেখি ভয় খালে আৰু দৌৰী গৈ ‘ইচিংত’ (পাকঘৰত) লুকাল। টেণ্টনে চোতালৰ পৰা মাতিলে ‘আবু, আবু।’

বুঢ়াই বাৰীত কাম কৰি আছিল। বুঢ়াও আহিল, বুঢ়ীও আহিল। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে আগৰ ছোৱালীজনীৰ লগত আন এজনী ৰূপৱতী ছোৱালী দেখি কাৰ ছোৱালী কত থাকে আদি-অন্ত টেণ্টনক শ্বধিলে। টেণ্টনে সকলো কথা ভাঙি পাতি কলে। টেণ্টনে বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰত ছোৱালী দুজনীক থৈ টামনক বিচাৰি গ'ল। সি বিচাৰি বিচাৰি টামনক এখন ঠাইত লগ পালে। ছয়োজনে বহুতদিনৰ মূৰত ইজনে সিজনক লগ পালে আৰু বহুতো শ্বখৰ দুখৰ কথা পাতিলে।

টামনে পুতি থোৱা গাতৰ পৰা তাক তুলি নিনিয়াত খং কৰিছিল। টেণ্টনে তাৰ বাবে ক্ষমা খুজিলে। হাতীত টামনক তুলি বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰলৈ নিলে।

টামনক ভালুকে খোৱা মানুহজনৰ ঘৈণীয়েকৰ লগত বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰত টামনৰ হাথাচুনি বিয়া দিলে। নিজে খুংখা বজাৰ দীপলীপ ছোৱালীজনীৰ লগত মহাশ্বখে কাল কটাবলৈ ধৰিলে।

দাউখা খামফ্লাই বনচিখাউ

এসময়ত এখন গাওঁত এহাল বুঢ়া-বুঢ়ী আছিল। তেওঁলোকৰ ছুজনী ছোৱালী আছিল। ডাঙবজনীৰ নাম খদমফুলি আৰু সৰুজনীৰ নাম তুলসী।

সিহঁতৰ ঘৰত এজন গৰখীয়া আছিল। তাৰ নাম আছিল গিলাবাম। সি বুঢ়া-বুঢ়ীৰ গৰু চাৰি দিছিল। আন দিনাখনৰ দৰে সিদিনাখনেও সি পথাৰত গৰু চাৰিবলৈ গৈছিল।

গৰু জাকৰ ভিতৰত এজনী বুঢ়ী কাণী গাই আছিল। তাই বৰ ছুষ্ট। তাই মনে মনে ঘাঁহ বিচাৰি হাবিৰ মাজলৈ গৈছিল। হাবিত নানা গছ-লতা আছে। সেই হাবিখনৰ নাম আছিল বিজয়াবণ্য।

সেই হাবিত দাউখা আৰু খামফ্লাই নামেৰে দুজন ডকাইতে বাস কৰিছিল। কাণী বুঢ়ী গাইজনীয়ে ডকাইতৰ আড্ডাৰ ওচৰ পালেগৈ। গিলাবামে গাইজনী বিচাৰি ডকাইতৰ আড্ডাৰ ওচৰ পালে। সি ডকাইতৰ আড্ডাটো দেখিলে।

সেই সময়ত ডকাইতাহঁত আড্ডাত নাছিল। গাইজনীয়ে ডকাইতৰ আড্ডাত চুৱা-পাত চেলেকি আছিল। গিলাবামে গৰু জনীক খেদি আনি গৰুজাকৰ মাজত সোমাই থলে। গধূলি গিলাবামে গৰুজাক খেদি আনি গোহাঁলিত বান্ধি থলে।

ছপৰীয়া গিলাবামে ভাত-পানী নাখাই ডকাইতৰ আড্ডাৰ ফালে গ'ল। সি ডকাইতৰ আড্ডাৰ ওচৰতে থকা এডাল প্ৰকাণ্ড গছত উঠি পাতৰ আঁৰত লুকাই থাকিল। সি দেখা পালে যে দুজন ডকাইত আহিব ধৰিছে। ডকাইতবিলাকে আড্ডাৰ ভিতৰত সোমাই এটা শুবঙাৰে ওলাই যাব ধৰিছে। সি সম্পূৰ্ণ দৃশ্যটো দেখিলে। সি ডকাইতহঁতৰ সকলো কথা জানি ঘৰলৈ উভতি আহিল।

এদিনাখন গিলাবামে ডকাইতৰ আড্ডাৰ পিনে যাবলৈ ধৰোঁতে ডকাইতহঁতেও তাৰ পিছ ললে। গিলাবামে যি বাষ্টাৰে গৈছিল, ডকাইতবিলাকেও সেই বাষ্টা অনুসৰণ কৰি গৈ আছিল। গিলাবাম গৈ আছে। ডকাইতহঁতে লুকাই লুকাই গৈ আছে, গিলাবামে ক'ত কি কৰে চাবলৈ।

গিলাবাম গৈ গৈ এডাল প্ৰকাণ্ড গছত উঠি থাকিল। ডকাইতহঁতেও তাক বিচাৰি গৈ গছত উঠি থকা দেখা পালে। ডকাইত দাউখাই ক'লে “তই কোন?”

গিলাবামে ডকাইতক দেখি ভয়তে পেপুৱা লাগিল। খামফ্লাই জোং-যাঠি দেখুৱাই নামি আহিবলৈ কলে। গিলাবাম নামি আহিল।

ডকাইত খামফ্লাই গিলাবামক সুধিলে “তই ইয়ালৈ কিয় আহিছ?”

গিলাবাম নিকন্তৰ। ভয়ত সি থৰহৰি কম্পমান।

খামফ্লাই ধমক দি আকৌ সুধিলে “কিয় আহিছ?”

গিলাবামে উত্তৰ দিলে “গৰু চাবলৈ।”

ডকাইত খামফ্লাই কলে “আমি ডকাইত, তই আমাৰ আড্ডা দেখিলি।”

গিলাবামে কলে “মই নাজানো।”

দাউখা আৰু খামফ্লাই তাক সাৱধান কৰি দিলে যাতে সি অইন মানুহৰ আগত সিহঁতৰ আড্ডাৰ কথা নকয়।

দাউখা আৰু খামফ্লাই গিলাবামৰ পৰিচয় সুধিলে। গিলাবামে তাৰ পৰিচয় দি কলে, যে সি যাৰ ঘৰত গৰখীয়া ৰূপে আছে সিহঁতৰ ছুজনী ৰূপহী ছোৱালীও আছে।

দাউখা আৰু খামফ্লাই বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ছোৱালী ছুজনীক সিহঁতৰ আড্ডাত আনি দিবাৰ বাবে গিলাবামক নিৰ্দেশ দিলে। তাক টকা-পইচা দিবলৈও সিহঁতে প্ৰতিশ্ৰুতি দিলে। গিলাবামক ডকাইতবোৰে বন্ধু কৰি ললে।

এদিনাখন খামফ্লাই গিলাবামৰ গৰু চাৰি থাকিল। দাউখা

গিলাবামৰ লগত বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰলৈ গ'ল। গিলাবামে দাউখাৰ লগত বন্ধুত্ব হোৱাৰ কথা বুঢ়া-বুঢ়ীক ক'লে।

দাউখাই গিলাবামক ছোৱালী ছুজনী পলুৱাই নিয়াৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিলে।

সেইমতে দাউখা আৰু গিলাবাম দুয়ো লগ লাগি ছোৱালী ছুজনী পলুৱাই ডকাইতৰ আড্ডালৈ লৈ গ'ল। কদমফুলিক দাউখাই আৰু তুলসীক খামফ্লাই বিয়া কৰোৱাৰ প্ৰস্তাৱ দিলে। সিহঁত দুয়োজনী সন্মত হ'ল। সিহঁতে ক'লে “আমাৰ দুয়োজনীৰে বিয়া হলে বুঢ়া মা-দেউতাৰ গতি কি হব? সিহঁতৰ দুখ কষ্ট দেখিলে বৰ বেয়া লাগে। গিলাবামৰ হতুৱাই কামবন, হালকোৰ মাৰি কোনোমতে খেতি-বাতি কৰি খাই আছিলোঁ।” এইদৰে সিহঁতে দুখৰ কাহিনী বৰ্ণনা কৰি বিলাপ কৰিব ধৰিলে।

ইতিমধ্যে বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে গিলাবামক এজনী সুন্দৰী ছোৱালী বিয়া কৰাই দিলে।

এদিনাখন ছোৱালী ছুজনীয়ে ডকাইত দুজনৰ ওচৰত সিহঁতে মাকৰ ঘৰলৈ গৈ এবাৰ বৃদ্ধ মা-দেউতাকক চাই অহাৰ ইচ্ছা ব্যক্ত কৰিলে। কিছুদিন থাকি পুনৰ অহাৰ কথাও ক'লে। ডকাইত দুজনে সিহঁতক যাবলৈ দিলে।

বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে ছোৱালী ছুজনীক দেখা পাই বৰ আনন্দিত হ'ল। সিহঁত ইমানদিন ক'ত আছিল সকলো কথা সুধিলে।

তুলসীয়ে ক'লে “আমি যি ঠাইত বাস কৰোঁ তাত কোনো গাওঁ নাই, মানুহ নাই, বিৰাট জংগলত ডকাইতৰ আড্ডাত আছে। মানুহৰ মুখকে দেখা নাপাওঁ।”

তিনি চাৰিদিন থকাৰ পিছত কদমফুলি আৰু তুলসী ডকাইতৰ আড্ডালৈ যাবলৈ ওলাল। কদমফুলি আৰু তুলসীয়ে কান্দি-কাটি মাক-দেউতাকৰ পৰা বিদায় মাগিলে।

কিছুদিন পিছত বুঢ়া-বুঢ়ী হাল মৰিল। গিলাবামৰ হাঁহাকাৰ

লাগিল। উদ্ধাৰৰ বাবে সি ডকাইতৰ আড্ডালৈ গ'ল। দাউখা আৰু খামফ্লাই বুঢ়া-বুঢ়ীৰ মৃত্যুৰ বাতৰি পাই বৰ দুখ পালে। আনপিনে কদমফুলি আৰু তুলসীয়ে মাক-দেউতাকৰ মৃত্যুৰ বাতৰি পাই ইনাই-বিনাই কান্দিব ধৰিলে।

দাউখা আৰু খামফ্লাই গিলাবামক টকা-পইচা দি সহায় কৰিলে।

কদমফুলি আৰু তুলসীয়ে দাউখা আৰু খামফ্লাইক ডকাইতি এৰি দিবলৈ কলে। সেইমতে সিহঁতে ডকাইতি এৰি খেতি-বাতিত লাগিল। এইদৰে খেতি-বাতি কৰি সিহঁতে মহাসুখেৰে খাবলৈ ধৰিলে।

দেশত ডকাইতৰ ওৰ পৰিল।

এদিনাখন এজন বুঢ়াই তিনিজন ডেকা ল'ৰা লগত লৈ বন কাটিবলৈ হাবিলৈ গ'ল।

সেই হাবিত এটা বাঘ আছিল। তাৰ ঘৈণীয়েক নাছিল। সি বুঢ়াক ঘৰ পাতি দিবলৈ কাৰো কৰিলে।

ডেকাবিলাকে বুঢ়াক ক'লে “বাঘৰ লগত কি মিতিবালি? সি আমাক খাই পেলাব”।

বুঢ়াই ডেকাহঁতক নিৰ্ভয় দি ক'লে “ভয় কৰিব লগীয়া একো নাই”।

বুঢ়াই বাঘক ক'লে “বাঘকাই বেপাৰী বিলাকে সদায় বেপাৰ কৰিবলৈ বস্তা আনে। সিহঁতক ভয় খুৱাই বস্তা কেইখন মান আনি বালাবাৰীত থৈ দিব”।

বাঘে বেপাৰী আহে নেকি বুলি চুপি থাকিল। গাওঁলৈ বেপাৰী-বিলাক অহাৰ লগে লগে সিহঁতক ভয় খুৱাই খেদি দিলে। সিহঁতেও বাঘক দেখি ভয় খাই বস্তাবোৰ এৰি পলাল। বাঘে এই বস্তাবোৰ নি বালাবাৰীত থৈ দিলে।

এদিনাখন বুঢ়াই বাঘৰ ওচৰলৈ গৈ ক'লে “বাঘকাই বস্তাবোৰ যোগাব কৰিছা?”

বাঘে ক'লে “কৰিছোঁ”।

বুঢ়াই ক'লে—“এতিয়া ইয়াৰ এখন বস্তাত সোমোৱা।”

বাঘ বস্তাত সোমাল। বুঢ়াই বস্তাটোৰ মুখখন ভালদৰে বান্ধি নৈত উটুৱাই দিলে।

অন্যফালে আন এজনী বাঘিনীৰ মতা নাই। তাই দেখিলে যে নদীত কিবা এটা ভাহি আহিব ধৰিছে। তাই পাৰলৈ বস্তাটো তুলি আনিলে। তাই বস্তাটো খুলি চাই বাঘক দেখিলে। বাঘিনীয়ে বাঘক সুধিলে, “ক'ব পৰা আহিছ?” বাঘে ক'লে “মোৰ তিবোতা নাই। মই তিবোতা বিচাৰি আহিছোঁ”।

বাঘিনীয়ে ক'লে “মোৰো মতা নাই। মোক মতা এজন লাগে”। বাঘ-বাঘিনীৰ বিয়া হ'ল।

এদিনাখন বাঘে, বাঘিনীক বুঢ়াৰ কথা কলে। সি ক'লে “বাঘিনী! বুঢ়াৰ কৃপাতহে আমাৰ বিয়া হ'ল। এতিয়া তাক আমি মান কৰিব লাগে”।

এদিনাখন বাঘ-বাঘিনী বুঢ়াৰ ঘৰলৈ মান কৰিবলৈ গ'ল। সিহঁতে গৈ বুঢ়াক সেৱা কৰি কলে “আপোনাক কিহেবে মান কৰিব লাগে?”

বুঢ়াই কলে “মোৰ মহাজন এজনৰ ওচৰত ঋণ আছে। নাৱৰীয়াক ভয় দেখুৱাই টকা আনি দিয়ঁ।”

বাঘ-বাঘিনীয়ে নাৱৰীয়াক ভয় দেখুৱাই টকা আনি দিলে। তাৰ পিছত আকৌ বাঘ-বাঘিনীয়ে বুঢ়াক কি লাগে সুধিলে।

বুঢ়াই কলে “বুঢ়ী এজনী লাগে”।

বাঘে সুধিলে “কেনেকুৱা বুঢ়ী লাগে?”

বুঢ়াই কলে “হালধীয়া বঙৰ বুঢ়ী লাগে”।

বাঘ-বাঘিনীয়ে তিবোতা বিচাৰি বিচাৰি পাহাৰ পালেগৈ। গৈ গৈ দেখিলে যে নৈৰ ঘাটত বজাৰ ছোৱালী এজনী।

বাঘে বাঘিনীক কলে—“যেতিয়া ছোৱালীজনীয়ে অলঙ্কাৰ বোৰ খহাই নৈৰ ঘাটত গা-ধুই থাকিব তেতিয়া তই সেইবোৰ লৈ যাবি, পিছত মই তাইক লৈ যাম”।

কথামতে বাঘিনীয়ে বজাৰ ছোৱালীজনীৰ অলঙ্কাৰবোৰ ললে আৰু বাঘে তাইক পিঠিত তুলি বুঢ়াৰ ঘৰ পালেগৈ।

বুঢ়াই ৰাজকুমাৰীৰ লগত সংসাৰকৰি মহাসুখেৰে কাল নিয়ালে।

থাইগিৰচিৰি

এদিনাখন চাৰিজন ডেকাই খৰি কাটিবলৈ বনলৈ গৈছিল। খৰি কাটি সিহঁত ফিৰি আহিল। বাৰীৰ আতিয়া খালত এজোপা ঔ-টেঙাৰ গছ আছিল। ঔ-টেঙা পকি গোন্ধত মলমলাই আছিল। সিহঁতে গিৰিহঁতক ঔ টেঙা খুজিবলৈ মন কৰিলে। সিহঁতে গিৰিহঁতনীক ঔ-টেঙা খুজিলে। গিৰিহঁতনীয়ে “ঔ-টেঙা দিব নোৱাৰোঁ” বুলি ক’লে।

তেতিয়া ল’ৰাহঁতে শাও দিলে “তোমাৰ ঔ-টেঙাৰ নিচিনা ছোৱালী হওঁক”।

ঔ-টেঙা ডাল ক্ৰমে ওখ হৈ আহিল। গিৰিয়েকে গছজোপা কাটিব খুজিলে। তিবোতাজনীয়ে কাটিবলৈ হাক দিলে।

ল’ৰাহঁতে শাও দিয়া মতে তিবোতাজনীৰ এটা ঔ-টেঙাৰ জন্ম হ’ল। ঔ-টেঙাটো ক্ৰমে ডাঙৰ লৈ আহিল। মাক-বাপেকে তাইৰ নাম থলে “থাইগিৰচিৰি”।

“থাইগিৰচিৰি” বুলি মাক-বাপেকে মাতিলেই তাই কাষলৈ আহে।

মাক-বাপেকৰ তাইৰ প্ৰতি মৰম জন্মিল।

এদিনাখন কিছুমান লৰাই খৰি কাটিবলৈ হাবিলৈ গ’ল। তাৰে এজনে শৌচ কৰিবলৈ বুলি নদীৰ পাৰলৈ গ’ল। সি এনেতে দেখিলে যে থাইগিৰ চিখলাই অপকপ কপবতী গাভৰুত পৰিণত হ’ল। তাই নদীত সাতুৰি সাতুৰি আনন্দমনে গাই ধুই পুনৰ ঔ-টেঙাৰ ভিতৰত সোমাল। থাইগিৰচিখলাৰ কপত ডেকাজন মুগ্ধ হ’ল। সি তাইক পাবলৈ ইচ্ছা কৰিলে।

এসপ্তাহ মানৰ পিছত ডেকাজনে থাইগিৰচিৰি চিখলাক বিয়া কৰাবলৈ ইচ্ছা কৰাৰ কথা মাকক ক’লে। মাকে কথা শুনি আচৰিত হ’ল। তথাপি তাই গিৰিয়েকক কথাটো কলে। তাকে শুনি

গিৰিয়েকে কলে :—‘মানুহে জানো ‘থাইগিৰ’ ঔ-টেঙা বিয়া কৰায় ?’ বাপেকে থাইগিৰচিৰিৰ লগত বিয়া পতাত সন্মতি নিদিলে। ডেকা ল’ৰাজনে ঘৰ এৰি যাবলৈ ওলাল। উপায় নাপাই পিতাক সন্মত হল।

ঘৰত মদ তৈয়াৰ কৰিবলৈ কলে। আন আন মানুহবিলাককো এই কথাটো কলে।

মানুহবিলাকে কথা শুনি হাঁহিলে আৰু কলে ‘ঔ-টেঙাকো কোনোবাই বিয়া কৰায় নে ?’

অৱশেষত মদ, তামোল-পাণ আদিৰে ভাৰ-ভেটী তৈয়াৰ কৰি কইনা চাবলৈ বুলি গ’ল।

সিহঁতে গৈ ‘থাইগিৰচিৰি’ পিতাকক কথাটো কলে। পিতাকে কলে ‘মই সেইবোৰ নাজানো। মাকক সোধক’।

মাকে ক’লে—‘থাইগিৰচিৰিক নি কি কৰিবা। ‘তোমালোকে নি ফালি পেলাবা। মই তাইক নিদিওঁ’।

সিহঁতে কলে, ‘নাফালেঁ’। তোমালোকে যেনেকৈ বাখিছা আমিও তেনেকৈ বাখিম’।

৫২৬/৩৫

তেতিয়া থাইগিৰচিৰিৰ মাকে ল’ৰাজনক অনিবলৈ কলে। ল’ৰাজন আহিল।

থাইগিৰিৰ মাকে কলে ‘তাইক নি কি কৰিবা ?’

ল’ৰাজনে কলে ‘লাগে’।

তেতিয়া মাকে ভাৰ-ভেটী আনি নিবলৈ ক’লে।

দৰাঘৰৰ মানুহে ‘থাইগিৰচিৰিক’ নিবলৈ আহিল। সকলো মানুহে মিলি-জুলি মদ-ভাত খালে। মানুহবিলাক ছুতাগ হৈ এভাগে মাতিব ধৰিলে ‘থাইগিৰ আহ, আহ।’

আনভাগে কব ধৰিলে, ‘যা যা’।

থাইগিৰচিৰিয়ে মাক-বাপেকক সেৱা কৰিলে আৰু কান্দি-কাটি দৰাৰ ঘৰ পালেগৈ। বিয়া ধূম-ধামেৰে হৈ গল।

বাতি দবা-কন্ঠাক ঘৰ দিলে। থাইগিৰচিৰি ঔ-টেঙা হৈ থাকিল।
এইদৰে এমাহ গ'ল। জাৰ গ'ল। আহিল জহৰ দিন। গৰমত
থাকিব নোৱাৰি এদিনাঘন থাইগিৰচিৰি ঔ-টেঙাৰ পৰা বাহিৰ ওলাল।
গিৰিয়েকে দেখা পালে যে তাৰ ঘৈণীয়েক কিমান ৰূপৱতী। সি
ঔ-টেঙাটো বখালিব ধৰিলে। সি ঔ-টেঙাটো পাঁচ-ছয় ফালকৈ কাটি
ৰদত মেলি দিলে আৰু আধা চালত থৈ দিলে। সি মনে মনে শুই
থাকিল। থাইগিৰচিৰি সাৰপাই ঔ-টেঙাত সোমাও বুলি ঔ-টেঙাটো
দেখা নাপাই গিৰিয়েকক জগালে।

গিৰিয়েকে উঠি কলে,—“কি হ'ল?”

তাই কলে ‘মই এতিয়া থাকিম কেনেকৈ?’

ডেকা ল'ৰাজনে মাক-বাপেকক ‘থাইগিৰচিৰিক’ দেখুৱালে।

সকলোৱে থাইগিৰচিৰিৰ ৰূপত আচৰিত হ'ল।

আঠমঙলা ভাঙিল। সকলোৱে মদ, ভাত খাই যাবলৈ ওলাল।

এইদৰে সিহঁত সকলোৱে খাই-বই নাচিবলৈ ধৰিলে।

সপোন অলীক

এখন হাবিত এটা বাঘ আৰু এটা হৰিণ আছিল। হৰিণটোৱে
বাঘটো তাৰ ওচৰত নথকা বুলি সিও বাঘৰ ওচৰত শুই থাকিল।
বাতি বাঘটোৱে এটি সপোন দেখিলে; সি বহুত হৰিণৰ মাংস
খাইছে। বাতি পুৱালত সি ভাবিলে সপোনতো সঁচা-নে মিছা?

কিন্তু কি আচৰিত তাৰ ওচৰতে এটা হৰিণ। সি হৰিণটো খাবৰ
বাবে খেদি গ'ল। হৰিণটো ভয়তে পলাল। বাঘে পিছে পিছে
দৌৰিব ধৰিলে।

সেই হাবিৰ গছ এজোপাত এটা ফেঁচা আছিল। সি দেখিলে
বাঘ এটাই হৰিণ এটাৰ পিছে পিছে দৌৰিব ধৰিছে। তাকে দেখি
ফেঁচাটোয়ে মাত লগালে ‘বাঘ ককাই! তুমি ইমান দৌৰিছা কিয়?’

তেতিয়া বাঘটোৱে সপোনত দেখা হৰিণটোৰ কথা কলে আৰু
হৰিণটোৰ মাংস খোৱাৰ কথাও ক'লে। সেই কাৰণে সি হৰিণটোৰ
পিছে পিছে দৌৰিছে বুলি কলে।

তেতিয়া ফেঁচাই কলে ‘বাঘ ককাই! সপোনত দেখা বস্তু খাব
পায়নে নাপাই মই কৃষ্ণ মামাক সুধি আহেঁ।। তুমি ইয়াতে অলপ
সময় বৈ থাকা। মই কৃষ্ণ মামাৰ তালৈ যাওঁ।’

এই বুলি বাঘক তাতে এৰি থৈ ফেঁচা গ'ল বিষ্ণুলোকলৈ।
ফেঁচাক বিষ্ণুই দেখা পাই অহাৰ কাৰণ সুধিলে। ফেঁচাই ক'লে
“মোৰ বৰ টোপনি ধৰিছে, তোমাৰ কোলাত শুবলৈ দিয়া।”

তেতিয়া বিষ্ণুই ফেঁচাক কোলাত শুবলৈ দিলে। কিছু সময়ৰ
পিছত টোপনিৰ পৰা সাৰ পাই উঠাৰ ভাও জুৰি বিষ্ণুক ক'লে—
“মামা মই এটি অদ্ভুত সপোন দেখিলেঁ।। সপোনত মই মামীৰ লগত
প্ৰেম কৰিছেঁ।। এই কথাটো সঁচা নে মিছা?”

তেতিয়া বিষ্ণুৱে ক'লে “সপোনৰ কথা অলীক, মিছা।”

তাকে শুনি ফেঁচাই ততালিকে বাঘৰ ওচৰলৈ আহিল। বাঘ ইমান সময় ফেঁচাৰ অপেক্ষাত আছিল। বাঘে ফেঁচাক সুধিলে “বিষ্ণুই কি কৈছে?”

ফেঁচাই তেতিয়া ক'লে :—বিষ্ণু মামাই কৈছে যে,—সপোনৰ কথা অলীক।

বাঘে সপোনৰ কথা মিছা বুলি শুনি হাবিলৈ গুচি গ'ল।

ফেঁচাই বুদ্ধি কৰি বাঘৰ মুখৰ পৰা হৰিণক বন্ধা কৰিলে।

গান্ধাগাগেৰ মাছৰ জন্ম কাহিনী

এজনী বাক্ষসী আছিল। তাই আছিল মায়াবিনী। মায়া ধৰি তাই এজনী অপকপ ৰূপৱতী গাভৰু ছোৱালী হৈ নৈৰ ঘাটত আছিল। সেই বাটেৰে যোৱা বাটকুৱা বিলাকে তাইক দেখি সিহঁত তাইৰ বাবে উপযুক্ত নহয় বুলি গুচি যায়। তাই কিন্তু সিহঁতক কৈছিল—“তাইক যদি কোনোবাই নিয়ে, তেতিয়া তাই যাবলৈ সন্মত।”

তাইক নি ভালদৰে খুৱাব-বুৱাব নোৱাৰিব বুলি কোনোৱে তাইক নিবলৈ সন্মত নহ'ল।

এনেতে এজন মানুহ আহি থকা দেখা পালে। তাক দেখি অইন মানুহবিলাকে সুধিলে—“তুমি এইজনীক নিব পাৰিবানে?”

মানুহজনে ক'লে, “গলে কিয় নিব নোৱাৰিম?”

মানুহজন আছিল ধনী। তাৰ হাতী, গৰু-ঘোঁৰা আদি আছিল। মানুহজনে বাক্ষসীক নিজৰ ঘৰলৈ লৈ গ'ল।

সি আগতেও এজনী বিয়া কৰাইছিল। বাক্ষসী গৰ্ভৱতী হ'ল। তাই কি খাওঁ, কি নাখাওঁ মূৰ্ত্তি ধাৰণ কৰিলে। তাই বৰ লুভীয়া হ'ল। তাই হাতী, গৰু, মানুহ আদি খাই শেষ কৰিলে। তাই ভোকত বৰ নোৱাৰি মাটিকে পুৰি খাব ধৰিলে। কেবল হাতী দুটাহে খাবলৈ বাকী আছে।

বাঞ্চসীৰ এটি ল'বাসন্তান জন্মিল। তাৰ নাম হ'ল নীল। আগৰ তিবোতাজনীৰ ল'ৰাজনৰ নাম পতীশ। এতিয়া মানুহজনৰ সম্পত্তি বুলিবলৈ একোৱেই নাই। বাঞ্চসীয়ে এতিয়া কি খায়? গিৰিয়েক আৰু আগৰ তিবোতাজনীক মাতিলে নৈৰ ঘাটলৈ গা ধুবলৈ। আগৰ তিবোতাজনীয়ে কিন্তু বাঞ্চসীক চিনি পাইছিল।

তাই দেখিলে এইবার বান্ধসীয়ে নিশ্চয় সিঁহঁতক খাব। বান্ধসীয়ে তাইক খাবলৈ বুদ্ধি পাঙিছে। তাই এবাটি এরা গাখীৰ দি পুতেকক ক'লে, “বাচা, গাখীৰখিনি চাই থাকিবি। বাটিৰ গাখীৰ যদি ক'লা হয়, তেতিয়া নিশ্চয় বুজিবি আমাক বান্ধসীয়ে খাইছে, আৰু যদি বগা হৈ থাকে তেতিয়া বুজিবি আমি বাচি আছোঁ। গাখীৰখিনি ক'লা হলেই তই পলাবি।”

পতীশে বাটিৰ গাখীৰ চাই থাকোঁতে দেখিলে গাখীৰখিনি ক'লা হৈ গৈছে। সি বুজিলে বান্ধসীয়ে মাক-বাপেকক খালে। সি পলাবলৈ উত্তত হৈ নীলক ক'লে “তাই মই পলাওঁ। মোকো খাব। তোক হয়তো নাখাব। যেহেতু তোৰ মা।”

নীলে ক'লে “তয়ো মনুষ্য, ময়ো মনুষ্য। তোক খালে মোকো খাব।” এই বুলি ছয়ো পলাল।

বান্ধসীয়ে তেতিয়া ছয়োজন ল'ৰাক খাবলৈ লহ-লহকৈ জিভা-মেলি বিকট মূৰ্ত্তি ধৰি খেদি আহিল। নীল আৰু পতীশে হাতত তবোৱাল ললে। সিহঁতে দেখিলে আকাশে-পাতালে তাই মুখ মেলি খেদি আহিব ধৰিছে। নীলে বান্ধসীৰ দাঁত তবোৱালেৰে কাটি দিলে। তেতিয়া বান্ধসীয়ে মুখমেলি মাটিত পৰিল। এই সুযোগতে নীলে মাকক তবোৱালেৰে ভীষণ জোৰেৰে আঘাত কৰিলে। বান্ধসী বিকট চিঞৰ মাৰি দাঁত নিকটাই মৰিল।

এই বিবাট বান্ধসীয়ে হেনো গান্ধাগাগেৰ মাছ হৈ থাকিল। তেতিয়াৰে পৰা হেনো এই মাছটোৰ মুখখন বান্ধসীৰ নিচিনা আৰু মাছটোৰ পিঠিত গজালৰ নিচিনা চিন বৈ গ'ল।

দুই কৃপণ

দুজন বুঢ়া আছিল। এজন বুঢ়াৰ এজন ল'ৰা আৰু আনজন বুঢ়াৰ এজনী ছোৱালী আছিল। ল'ৰা থকা বুঢ়াটোক লাগে ধন আৰু এজনী মৰমিয়াল ছোৱালী।

ছোৱালী থকা বুঢ়াজনক লাগে ধনীৰ ল'ৰা। সেইমতে ছয়ো বুঢ়াই ল'ৰা আৰু ছোৱালী বিচাৰি এদিন ঘৰৰ পৰা ওলাল।

সিহঁত গৈ গৈ এখন নদীৰ পাৰত উপস্থিত হ'ল। ছয়ো বুঢ়াই লগত নিয়া খোৱা বস্তু খালে আৰু অলপ জিবনি ললে।

ছয়োজনৰে দেখা দেখি হ'ল। ইজনে সিজনৰ লগত চিনা-পৰিচয় হ'ল। ছয়ো বুঢ়াই নিজৰ নিজৰ অভিপ্ৰায়ৰ কথা কলে। তেতিয়া ছোৱালীৰ বাপেক ধনী বুঢ়াই, ল'ৰাৰ বাপেক ধনী বুঢ়াক তাৰ ছোৱালী চাবলৈ মাতিলে।

ল'ৰাৰ বাপেকে ছোৱালী চাবলৈ গৈ দেখে যে ছোৱালীজনীয়ে মাটিত পোত গৈ থকা বনৰীয়া মণি এটা খুচৰি বুটলি লবলৈ চেষ্টা কৰিছে। তাকে দেখি ল'ৰাৰ বাপেকে ভাবিলে এইজনীয়ে তাৰ উপযুক্ত বোৱাবী হব, যিহেতু তাই এটা সাধাৰণ মণি বুটলি উলিয়াবলৈ চেষ্টা কৰিছে। বুঢ়াই ভাবিলে এইজনী তাৰ বোৱাবী হলে তাৰ ধনবোৰ তাই সাঁচি ৰাখিব পাৰিব। বুঢ়াৰ ছোৱালী পচন্দ হ'ল। বুঢ়াই ছোৱালীৰ বাপেকৰ ওচৰত বিয়াৰ প্ৰস্তাৱ দিলে।

ছোৱালীৰ বাপেকে বুজিলে ল'ৰাৰ বাপেক ধনী মানুহ আৰু কৃপণ। সিয়ো ছোৱালী দিবলৈ সন্মত হল। বিয়ালৈ বৰ বেছি মানুহ নামাতিলে। আনকি বাঢ় যন্ত্ৰৰো আয়োজন নকৰিলে। এইদৰে ছয়ো কৃপণ বুঢ়াৰ ল'ৰা ছোৱালীৰ বিয়া হৈ গ'ল।

গিলাৰাম বীৰ

পুৰণি কালত এহাল বুঢ়া-বুঢ়ী আছিল। সিহঁতৰ সাতজন ল'ৰা। আটাইকেউজনৰ বিয়া হৈছিল। সিহঁত সাতোজন ভায়েকে মিলা-প্ৰীতিৰে খেতি-বাতি কৰিছিল। কিছুদিন যোৱাৰ পিছত বুঢ়া-বুঢ়ী মৰিল।

এদিনাখন আটাইকেউজন ভায়েকে পথাৰত হাল বাবলৈ গৈছিল। ডাঙৰ ককায়েকৰ ঘৈণীয়েকে সিহঁতৰ কাৰণে পথাৰলৈ সদায় ভাত লৈ গৈছিল। ভাত লৈ গৈ থাকোঁতে বনৰ পৰা চৰাই এটা উৰি আহি ভাতৰ ওপৰত মল-মূত্ৰ ত্যাগ কৰিলে।

তাকে দেখি তিবোতাজনীয়ে ভাতখিনি ওপৰে ওপৰে কাঢ়ি পেলালে। বাকী ভাতখিনি নি সিহঁতক খাবলৈ দিলে। সিহঁতে ভাত খালে। মাজু ভায়েকে সুধিলে “বোঁ, আজি ভাতখিনি কিয় ইমান সোৱাদ হৈছে।”

বোঁৱেকে একো নামাতি তলমূৰ কৰি থাকিল। তাই ভয়ে ভয়ে কলে যে কৰবাৰ পৰা চৰাই এটা উৰি আহি ভাতৰ ওপৰত মল-মূত্ৰ ত্যাগ কৰাত তাই ওপৰে ওপৰে ভাতখিনি পেলাই বাকীখিনি লৈ আহিছে। ডাঙৰ ককায়েকে কলে “মলত্যাগ কৰা ভাতখিনিৰে ইমান সোৱাদ। চৰাইটো আৰু কিমান সোৱাদ হ'ব?” সি ভায়েকহঁতক চৰাইটো বিচাৰি যাবলৈ কলে। তীব, ধনু, যাঠী জোং লৈ সাতজন ভায়েকে হেগেম চৰাইটো বিচাৰি গ'ল। চিকাৰলৈ যোৱাৰ পূৰ্বে উপাস্ত দেৱতাক চিকাৰ লাভৰ বাবে পূজা দি গ'ল।

সেই সময়ত ডাঙৰ ককায়েকৰ ঘৈণীয়েকৰ প্ৰসৱৰ সময় হৈছিল।

বাটে বাটে ভায়েকহঁতে সুধি গ'ল “আইহঁত! আইহঁত! এইফালে এটা চৰাই উৰি অহা দেখা পাইছানে?”

বাটৰাবিলাকে সুধিলে—“কি চৰাই”।

সিহঁতে কলে :—“হেগেম চৰাই”।

বাটৰাই চৰাইটো সেইফালে উৰি যোৱা বুলি কলে।

চৰাইটো বিচাৰি বিচাৰি গৈ সিহঁতে সাতজনী ছোৱালী লগ পাই সুধিলে, “আইহঁত এই পিনেদি হেগেম চৰাই উৰি যোৱা দেখিছানে?” ছোৱালীহঁতে দেখা বুলি কলে।

গৈ গৈ সিহঁতে হালবাই থকা এজাক মানুহ লগ পালে। সিহঁতকো হেগেম চৰাই উৰি যোৱা দেখিছেনে নাই সুধিলে। সিহঁতেওঁ দেখা বুলি কলে।

পুনৰ সিহঁতে হেগেম চৰাইটো বিচাৰি গৈ থাকিল। সিহঁতে এখন গাওঁ পালে। তাতেই বাতি হ'ল। এহাল বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰ পালে। বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰত বাতি সিহঁত থাকিল।

বুঢ়াই সুধিলে “বোপাইহঁত, তোমালোক কোন ৰাজ্যৰ মানুহ।

ডাঙৰ ভায়েকে কলে, “আমি অমল নগৰৰ মানুহ”।

বুঢ়া : ‘তোমালোক ইমান বাতি কিয় আহিছা।’

সিহঁত সাত ভায়েক :—‘আমি হেগেম চৰাই বিচাৰি আহিছোঁ।’

বুঢ়া : ‘পক্ষীটোৰে কি কৰিবা।’

বুঢ়া-বুঢ়ীৰ নাম আছিল চিকাবুঢ়া আৰু চিকা বুঢ়ী।

বুঢ়ী : ‘তোমালোকে এই পক্ষীটো কত পাবা?’ তোমালোকৰ ভাত খোৱাৰ কিবা যোগাৰ পাতি আছে নে নাই?’

সিহঁতে খোৱা-লোৱাৰ সম্পূৰ্ণ যোগাৰ আছে বুলি কৈ কলে যে সিহঁতে ভোক-লাক আৰু পিয়াহ-লাক লৈ আহিছে।

তেতিয়া বুঢ়ীয়ে সিহঁতক পৰীক্ষা কৰিবৰ মনেৰে ভঙা টোপা এটা দেখুৱাই তাত পানী আনিবলৈ দিলে। ভঙা টোপাত পানী আনিবলৈ কোনো উপায় নাই। তথাপি কিবা উপায়েৰে ভঙা টোপাত সিহঁতে পানী আনিলে।

বুঢ়ীয়ে তাৰ পিছত কলে ‘বেটাহঁত, বন্ধা-বঢ়া কৰিবৰ বাবে

আমাব দেশত চকৰ ব্যৱহাৰ নাই। আমাব এই দেশত ডিমাৰ খোলাতহে ভাত বান্ধি খাওঁ।’

এই বুলি কৈ বুঢ়ীয়ে ডিমাৰ খোলা এটা দিলে।

ডিমাৰ খোলাত ভাত বান্ধি খাই কেনেকৈ? গতিকে সিহঁতৰ ভাত খোৱা নহ’ল। লগত যি ভোক-লাক আৰু পিয়াহ-লাক আছিল তাকে খাই বাতি থাকিল।

বাতি চিকা-বুঢ়ীয়ে মনে মনে বিছনাৰ পৰা উঠি সাতভায়েকে লগত নিয়া বস্ত্ৰবোৰ খাই শেষ কৰিলে আৰু ধনু-কাড় দাঁতেৰে কামুৰি ছিঙি পেলালে। সৰু ভায়েক সাৰে আছিল। সি কিহৰ শব্দ বুলি দাৰে ঘাপ দিয়াত বান্ধনী চিকাবুঢ়ীয়ে চিঞৰ মাৰি পলাল। বাতি পুৱালত সৰু ভায়েকে বাতিৰ সকলো ঘটনা ককায়েকহঁতৰ আগত ভাঙি-পাতি কলে, ‘ককাইহঁত আমি ইয়াৰ পৰা গুচি যাওঁ বলা, নহলে আমাব নিস্তাৰ নাই। আজি মই বৰ বেয়া সপোন দেখিছোঁ। আমাব বোৰ মেখেলা কোনোবাই হৰণ কৰি নিছে।’

ইপিনে বোয়েক মায়দাংশীৰ এটি ল’ৰা সন্তান জন্ম হৈছে।

সিহঁতে ঘৰমুৱা হৈ গৈ থাকোঁতে বহুদূৰত পক্ষীটো দেখা পালে। প্ৰথমে ডাঙৰজনে কাড় মাৰিলে; কিন্তু সেই কাড় পক্ষীটোৰ গাত; নপৰিল। পক্ষীটো এজোপা শিমলু গছৰ আগত পাখামেলি আছিল। এইবাৰ সাতোজন ভায়েকে কাড় মাৰিলে কিন্তু পক্ষীৰ গাত কোনেও কাড় লগাব নোৱাৰিলে। পক্ষীয়ে তেতিয়া শিমলু গছৰ পৰা উৰা মাৰি আহি সাতজন ভায়েকক গিলি থলে।

মায়দাংশীৰ ল’ৰা ক্ৰমাগত ডাঙৰ হৈ আহিল। পুতেকে মাকক তাৰ পিতাক-খুৰাকৰ কথা স্মৃধিলে। মাকে তাক সকলো ঘটনা বিবৰি কলে। মাকৰ মুখৰ পৰা সকলো শুনি ল’ৰাটোৱে মাকক কলে ‘পিতা আৰু খুৰাহঁত নিশ্চয় কিবা বিপদত পৰিছে। মই বিচাৰি যাওঁ।’

সৰু ল’ৰা দেখি মাকে বাধা দি কলে, ‘বাছা, ডাঙৰ হলে বিচাৰি যাবা তুমি সৰু ল’ৰা, যাব নালাগে।’

ল’ৰাটোৱে একোপাখ্যে মাকৰ হাক-বচন নুশুনিলে। সি পিতাক আৰু খুৰাকহঁতক বিচাৰি যাবই যাব। মাকে বাধা দি বাখিব নোৱাৰিলে। উপায় নাপাই মাকে তাক কলে ‘তুমি ধৰ্মৰ তুলসী এডাল কই থৈ যোৱা।’

মাকৰ বচন অনুসৰি ল’ৰাটোৱে ধৰ্মৰ তুলসী কই মাকক সেৱা কৰি পিতাক আৰু খুৰাকহঁতক বিচাৰি গ’ল। ল’ৰাটোৰ নাম আছিল গিলাৰাম।

গিলাৰামে গৈ গৈ বহুতদূৰত এখন অটব্য হাবি পালে। তাত কেৱল হিংস্ৰ জীৱ-জন্তু থাকে। বাঘ, হাতী, শিয়াল আদিৰ বিকট চিঞৰ সি শুনিবলৈ পালে। সি কিন্তু একোতে ভয় নেখালে। তাৰ হাতত ধনু-কাড়, লাঠি আৰু তৰোৱাল আছিল। সি বুকু ডাঠ কৰি গৈ থাকিল। এনেতে ওপৰেদি উৰি যোৱা এটা বিৰাট হেগেম চৰাইয়ে মুখ মেলি তাৰ প্ৰতি চোচা মাৰি উৰি অহা দেখা পালে। সি তৎক্ষণাত ধনু-কাড় লৈ প্ৰস্তুত হ’ল। চৰাইটোৱে মুখ মেলি তাৰ ওচৰ পোৱাৰ লগে লগে সি ততালিকে ধনুত গুলি লগাই পক্ষীটোৰ প্ৰতি কাড় নিক্ষেপ কৰিলে। বিৰাটকায় পক্ষী ততালিকে মাটিত পৰিল। থিতাতে তাৰ মৃত্যু ঘটিল। আচৰিত কথা মৃত পক্ষীটোৰ পেটৰ পৰা ল’ৰাটোৰ পিতাক আৰু খুৰাকহঁত ওলাই আহিল।

সিহঁতে পক্ষীটোৰ পেটৰ পৰা ওলাই আহিয়েই ল’ৰাটোক দেখা পালে। অচিনাকি ল’ৰা। শত্ৰু বুলি ভাবি নিজৰ ল’ৰাটোকে সিহঁতে কাৰ্টি-ছিঙি পেলাই দিলে। সাত ভায়েকে মৃত পক্ষীটো লৈ ঘৰলৈ আহিল।

আনপিনে শালিকা, নেউল আৰু বগলী লগ হৈ মৰা ল’ৰাটোৰ মাংসবোৰ বুটুলি আনি জোৰা লগাই তাক জীয়াই তুলিলে।

সাতভায়েকে ঘৰ পোৱাৰ লগে লগে মাজু ভায়েকৰ ঘৈণীয়েকে সিহঁত ইমানদিন কত আছিল, কি হৈছিল ইত্যাদি নানা প্ৰশ্নৰ

জাউৰি তুলিলে। সিহঁতে কি কি বিপদত পৰিব লগীয়া হৈছিল আৰু হেগেম চৰায়ে সিহঁতক কেনেকৈ পেটৰ ভিতৰত গিলি থলে সকলো ঘটনা বিবৰি কলে। কিন্তু হেগেম চৰাই কোনে মাৰিলে, হেগেম চৰাইৰ পেটৰ পৰা কেনেকৈ ওলাল আৰু হেগেম চৰাইৰ পেটৰ পৰা ওলাই সিহঁতে যে ল'ৰাটোক দেখা পাই কাটি-ছিঙি মাৰি পেলালে সেই কথাখিনি নকলে।

মায়দাংশ্ৰীয়ে তাইৰ ল'ৰা গিলাবামে পিতাক-খুড়াকহঁতক বিচাৰি যোৱাৰ কথা কলে আৰু তাক কবৰাত লগ পাইছে নে নাই সুধিলে। ময়দাংশ্ৰীৰ পুতেকৰ কথা কোৱাত সিহঁত আচৰিত হল। কাৰণ সিহঁত যেতিয়া চৰাই চিকাৰ কৰিবলৈ গৈছিল তেতিয়া মায়দাংশ্ৰীৰ কোনো সন্তান নাছিল, গতিকে সিহঁতে মায়দাংশ্ৰীৰ কি সন্তান, কেতিয়া জন্ম হৈছিল, ক'লৈ গৈছিল আদিৰ আঁতিগুৰি বিচাৰিলে। তেতিয়া মায়দাংশ্ৰীয়ে তাইৰ ল'ৰাৰ জন্মৰ পৰা সি তাৰ পিতাক আৰু খুড়াহঁতক বিচাৰি যোৱালৈকে সকলো ঘটনা বিবৰি কলে। তাইৰ দৃঢ় বিশ্বাস যে তাইৰ পুতেকহে পিতাক আৰু খুড়াহঁতক উদ্ধাৰ কৰিছে। গতিকে তাই কলে 'মোৰ পুত্ৰৰ দ্বাৰাহে তোমালোক বক্ষা পৰিল। তোমালোকে নিশ্চয় তাৰ কিবা অনিষ্ট কৰিছা'।

এই বুলি কৈ তাই বুলি উচুপি উচুপি কান্দিবলৈ ধৰিলে।

ইপিনে গিলাবামে পুনৰ জীৱন পাই ঘৰমুৱা হ'ল। সি ঘৰ নপোৱালৈকে শালিকা, নেউল আৰু বগলিয়ে তাক আগবঢ়াই থলে—বাটত তাৰ কিবা বিপদ হ'ব পাৰে বুলি। সি ঘৰ আহি পোৱা মাত্ৰকে সকলোৱে আনন্দত অধীৰ হৈ উঠিল। সিদিনাৰ পৰা গিলাবামৰ মতে সাতভায়েক, মাক আৰু খুৰীয়েকহঁত চলিবলৈ ধৰিলে।

মহাসুখেৰে সিহঁতৰ দিন-কাল যাবলৈ ধৰিলে।

শিহু কেনেকৈ হ'ল ?

এদিনাখন ভাইবোৱাৰীয়েকে ছপৰীয়া কাঁহী-বাচন ধুবলৈ নৈৰ ঘাটলৈ গৈছিল। কাঁহী-বাচন ভালদৰে ধুই পাৰত থৈ দিলে। তাই চাৰিওফালে ঘূৰি চালে কোনোবা আহিছে নেকি বুলি। কিন্তু তাই কোনো মানুহক দেখা নাপালে। তাই ভাবিলে এই ভৰদুপৰীয়া কোন মানুহ নৈৰ ঘাটলৈ আহিব? এই বুলি ভাবি তাই নাঙঠা গাৰে পানীত নামিবলৈ স্থিৰ কৰিলে। কাৰণ মেখেলাখনৰ বাহিৰে আন কাপোৰ তাইৰ গাত নাছিল। তাই ভাবিছিল ঘৰলৈ গৈ আকৌ গা ধুবলৈ অহাতকৈ একেবাৰে গা ধুই ভাত ৰান্ধিলেই হ'ল। ভাত ৰন্ধাত পলম হলে পথাৰৰ পৰা তাই শহুৰেক আহি খং কৰিব। সেই কাৰণে তাই নাঙঠ হৈ গা ধুবলৈ ধৰিলে।

আনপিনে তাই শহুৰেকে পথাৰৰ পৰা হালবাই ঘৰলৈ আহিল। তাৰ পিছত নদীৰ ঘাটলৈ গৈ পানীত নামি গা ধুবলৈ ধৰিলে।

বেচেৰাই নাজানে যে তাৰ ভাইবোৱাৰীয়েকেও নদীত গা ধুই আছে।

ভাইবোৱাৰীয়েকে দূৰৰ পৰা দেখিছিল যে ভাইশহুৰেকে গা ধুবলৈ আহিছে। ভাই শহুৰেকক দেখি তাই পাৰৰ পৰা লাহেকৈ ডুব দি হঠাৎ বহুদূৰলৈ গৈ মূৰটো উলিয়াই ভাই শহুৰেক গৈছে নে নাই চাই পঠিয়ালে। ভাই শহুৰেকে নদীৰ ঘাটলৈ গৈ কাঁহী-বাচনবোৰ দেখা পালে। কিন্তু আন কোনো মানুহ দেখা নাপালে। সি ভাবিলে কোনোবাই পাৰত কাঁহী-বাচন থৈ মৰিব খুজিছে। সি দূৰৈত এজনী মানুহৰ দীঘল চুলিটাৰি আৰু মুখখনি দেখা পাই ভাবিলে কোনোবা তিবোতা পানীত ডুবি মৰিব খুজিছে। গতিকে সি মানুহজনীক বচাবলৈ সাঁতোৰ মেলিলে। আনপিনে ভাইবোৱাৰীয়েকে ভাবিলে

কথা বিষম। তাই পুনঃ ডুব দিলে আন এটা ঘাটলৈ। তাই শহুবেকেও মানুহজনী মবে বুলি পিছে পিছে সাঁতুৰি সাঁতুৰি যাবলৈ ধৰিলে।

অৱশেষত ভাইবোৱাবীয়েকে পানীত ডুব দি ভাগৰি গ'ল। তাই ভাবিলে তাইৰ লাজ নিবাবণ কৰাৰ আন উপায় নাই। ডুব দি থকাৰো তাইৰ শক্তি নাইকিয়া হল। তাই ভগবানক প্ৰাৰ্থনা কৰিলে “হে ভগবান মোৰ লাজ নিবাবণ কৰা। মই নাঙঠ হৈ তাই শহুৰৰ আগত কেনেকৈ মুখ দেখুৱাম? তুমি মোক কিবা এটা প্ৰাণী কৰি এই পানীতে ৰাখা। মই আৰু ঘৰলৈ নাযাওঁ।”

তাইৰ কাতৰ প্ৰাৰ্থনাত ভগবান সন্তুষ্ট হ'ল। ভগবানৰ কৃপাত তাই এটা প্ৰাণীত পৰিণত হ'ল। প্ৰাণীটোৰ মূৰটো হ'ল, হাঠাটোৰ মূৰটোৰ নিচিনা আৰু পিঠিখন হ'ল ‘হগিটোৰ’ নিচিনা। এই প্ৰাণীটো হ'ল পানীত থকা শিহু। দেখাত ‘হাঠা’ আৰু ‘হাঠাৰ’ মূৰ যেন দেখি।

তাই বোৱাবীয়েকে তাই শহুৰেকক যেনেকৈ লাজ কৰি পানীত মুখখন উলিয়াই আকৌ লাজতে পানীত ডুব দিছিল, তেনেকৈ শিহুৱেও পানীত ডুব দি মুখখন উলিয়াই আকৌ ডুব দিয়ে। লাজতে ভাইবোৱাবীয়েকে পানীত শিহু হৈ থাকিল।

ভায়ে ভায়ে কিয় বেলেগ হয় ?

এসময়ত চাৰিজন ভাই-ককাই আছিল। এজন কণা, এজন খেতিয়ক, এজন গাওঁবুঢ়া আৰু এজন গৰখীয়া। খেতিয়কজনে খেতি-বাতি কৰি খুৱায়। গাওঁবুঢ়াই গাঁৱৰ মেল-মোকদ্দমা আদি বিচাৰ কৰি ফুৰে। খেতিয়কজনৰ ঘৈণীয়েক আছিল বৰ ছুট বুদ্ধিৰ। তাই এদিনাখন গিৰিয়েকক কলে, “তুমি অকলে পৰিশ্ৰম কৰি খেতি-বাতি কৰি উপাৰ্জন কৰা, অথচ আনবোৰে কাম-বন নকৰি ঘূৰি ফুৰি খায়। তুমি বেলেগ হোৱা।”

গিৰিয়েকে কলে, “কাজিয়া পেচাল নহলে বেলেগ হ'ব কেনেকৈ?”

ঘৈণীয়েকে কলে, “অহাকালি গাওঁবুঢ়াৰ ল'ৰাটোক মলা ধপাত নিবলৈ কৰা। সি গৈ পালে পলম হোৱা বুলি তাক লৰুৰে মাৰপিট কৰিবা, তেতিয়া গাওঁবুঢ়াই খং কৰি বেলেগ হ'ব।”

পিছদিনাখন সি ঘৈণীয়েকৰ বুদ্ধিমতে গাওঁবুঢ়াৰ ল'ৰাক পথাৰলৈ ধপাত নিবলৈ কলে। ল'ৰাটোৱে ধপাত লৈ গ'ল। খেতিয়কজনে ধপাত নিয়াত পলম হোৱা বুলি ল'ৰাটোক লৰুৰে মাৰিব ধৰিলে। ল'ৰাটোৱে মাৰৰ কোবত বৰ দুখ পাই কান্দি কান্দি ঘৰলৈ আহি মাকক সকলো ঘটনা বিবৰি কলে। মাকে কথাটো শুনি গাওঁবুঢ়াক নিন্দা কৰিব ধৰিলে। গাওঁবুঢ়াই ইতিমধ্যে মেল এখনৰ পৰা আহি পোৱাত গাওঁবুঢ়াৰ ঘৈণীয়েকে তাক ভিৰস্কাৰ কৰিব ধৰিলে—“তুমি গাঁৱৰ মেল-মোকদ্দমাবোৰ ভাঙি ফুৰিবা অথচ তোমাৰ কাৰণে ল'ৰাটোৱে বিনাদোষত মাৰ খাব লগা হ'ল। তুমি বেলেগ হোৱা।”

গাওঁবুঢ়াই কলে “মাৰিছে বৰ ভালেই কৰিছে। গলটো মুচুৰি নিদিলে কিয়?”

খেতিয়কজনে গাওঁবুঢ়াই কোৱা কথাখিনি শুনি ঘৈনীয়েকক কলে গৈ। ঘৈনীয়েকে তেতিয়া কলে, “বাক এইবাব লাগনী তামোলৰ গছবোৰ কাটি পেলোৱা। তেতিয়া গাওঁবুঢ়াই খং কৰি বেলেগ হব”।

ঘৈনীয়েকৰ কথা মতে খেতিয়কজনে আটাইবোৰ লাগনী তামোল-কাটি পেলালে। গাওঁবুঢ়াই মেল-মোকদ্দমা বিচাৰ কৰি আহি দেখে তামোল গছবোৰ কাটি পেলাইছে। তাকে দেখি গাওঁবুঢ়াই খেতিয়ক ভায়েকৰ ওপৰত খং নেদেখুৱাই বৰং মিচিকিয়া হাঁহি মাৰি কলে, “তামোল গছবোৰ কাটি দি বৰ ভাল কৰিছ, এবছৰৰ খৰি যোগাব হ’ল।

খেতিয়কজনে ককায়েক গাওঁবুঢ়াই তাক কোৱা কথাখিনি ঘৈনীয়েকক কলে গৈ। তেতিয়া খেতিয়কৰ ঘৈনীয়েক জনীয়ে কলে, “বাক এইবাব দেখা যাওঁক বেলেগ হয়নে নহয়। তুমি ধানৰ ভড়ালৰ পৰা আধা ধান উলিয়াই জংগলত পেলাই দিয়া। তেতিয়া খং আৰু বিৰক্তিত নিশ্চয় বেলেগ হব”।

খেতিয়কজনে ঘৈনীয়েকৰ কথামতে ধানৰ ভড়ালৰ পৰা ধান উলিয়াই জংগলত পেলাই দিলে।

গাওঁবুঢ়াই গাৱঁৰ পৰা মেল-মোকদ্দমা বিচাৰ কৰি আহি দেখে যে ভড়ালৰ আধা ধান উলিয়াই জংগলত পেলাই দিছে। তাকে দেখি তাৰ মনত বৰ দুখ লাগিল আৰু ভাবিলে এইবাব বেলেগ নহলে উপাই নাই। গাওঁবুঢ়াই ভায়েকহঁতক মাতি আনি বিদেশলৈ যোৱাৰ কথা কলে। গাওঁবুঢ়াই কলে, “ভাইহঁত আমাৰ ধানৰ ভড়ালৰ আধা ধান জংগলত পেলাই দিলে, বাকী ধানেৰে আমাৰ নুজুৰিব। গতিকে আমি বিদেশলৈ যাওঁ ব’লা। বিদেশত গৈ খুজি-মাগি, কামলা কৰি কোনো উপায়ে প্ৰাণ ভিক্ষা জীৱন বক্ষা কৰোঁগৈ। বাকী যি ধান আছে সেইখিনিৰে খেতিয়ক ভাই আৰু তিৰোতা সকলে খাই লৈ থাকিব পাৰিব”।

খেতিয়ক ভায়েকৰ বাহিৰে গাওঁবুঢ়াৰ কথাত হয়ভৰ দি বাকী কেইজন বিদেশলৈ গুচি গ’ল। এতিয়া কণা ভায়েকে নদী পাৰ হবলৈ সাঁকোৰে যাব লগ হ’ল। সাঁকোত এডাল মাথোন বাঁহ আছিল। কণাই বাঁহ ডালত ভৰি দি কেইখোজমান যাওঁতে হঠাৎ পিছল খাই পৰি গ’ল। কণাই পানীত পৰি মাটিত হাত দুখনেৰে খামুচি ধৰাত কিবা বস্তু ছুটা পোৱা যেন লাগিল। কণাই বস্তু ছুটা লৈ নদীৰ পাৰত উঠিল। গাওঁবুঢ়াই দেখে যে কণাই খামুচি অনা বস্তু ছুটাৰ এটা হ’ল সোণৰ মুদ্ৰা আৰু আনটো মুক্তাৰ মুদ্ৰা। তাকে দেখি গাওঁবুঢ়াই কণাক সি পোৱা বস্তু ছুটা যে সোণ আৰু মুক্তাৰ টুকুৰা; ই যে বৰ বহুমূলীয়া বস্তু তাক বুজাই দিলে, “তোমাৰ জীৱনত আৰু চিন্তা নাই। তুমি গোটেই জীৱন মহানুখে খাই জীয়াই থাকিব পাৰিবা”।

গৰখীয়া ভায়েকে গৈ বজাৰ গৰখীয়া হৈ থাকিল। গৰখীয়া ভায়েক আছিল বৰ ধুনীয়া ডেকা। তাৰ চেহেৰা দেখিলেই চাই থাকিবৰ মন যায়। হঠাৎ এদিনাখন ৰাজকুমাৰীৰ চকু পৰিল গৰখীয়াৰ বাটোৰ ওপৰত। গৰখীয়া ডেকা ল’ৰাৰ চেহেৰা দেখি ৰাজকুমাৰী ঠাইতে ভোল গৈ বৈ চাই থাকিল। প্ৰথম দৃষ্টিতে তাই গৰখীয়াৰ প্ৰেমত পৰিল।

ঘৰলৈ গৈ ৰাজকুমাৰী বোহ-ঘৰত পৰিল। ৰাজকুমাৰীৰ মন বুজি বজাই স্বয়ম্বৰ পাতিলে। নানা দেশৰ পৰা ৰাজকুমাৰ সকল বেষণভূষা কৰি আহিল। ৰাজকুমাৰীৰ ৰূপত ৰাজকুমাৰ সকল বিভোল হ’ল। ৰাজকুমাৰীয়ে কোনো ৰাজকুমাৰকেই মালাদান নকৰিলে। তেতিয়া বজাই ৰাজ্যৰ সেনাপতি, মন্ত্ৰী আদি সকলো সৰু বৰ কৰ্মচাৰীক স্বয়ম্বৰলৈ নিমন্ত্ৰণ কৰি আনিলে। গৰখীয়া ডেকাজনে ভয়ে ভয়ে স্বয়ম্বৰলৈ আহিল। ডেকালৰাজনক দেখি ৰাজকুমাৰীৰ মুখত হাঁহি বিৰিঙি উঠিল। তাই গৰখীয়া ডেকাজনক সেৱা কৰি মালাদান কৰিলে। তাকে দেখি সকলোৱে আচৰিত

মানিলে। বজাই উপায় নাপাই বাজকুমারীক গবখীয়া ল'বাব লগত বিয়া দিলে। বিয়া অতি ধুমধামেবে হৈ গ'ল।

বজাই গবখীয়া ল'বাটোক হাতী, বান্দী, বেটী নানা বকমৰ সাজ-সজুলি, সাজ-সজ্জা, ধন-সম্পত্তি দি বিদায় দিলে।

আনফালে এখন দেশৰ বজাই এটা সাঁথৰ ভাঙি দিব পাৰিলে একলগে একলাখ টকা পুৰস্কাৰ দিবলৈ ঘোষণা কৰিলে। বহুতো মানুহ বাজদৰবাৰত উপস্থিত হ'ল,—সাঁথৰটো ভাঙি দিবলৈ। কিন্তু কোনেও সাঁথৰটোৰ অৰ্থ ভাঙিবলৈ সক্ষম নহ'ল। এই ঘোষণা শুনি বাজদৰবাৰত গাওঁবুঢ়া উপস্থিত হ'ল। সি বজাক আঁঠুকাঢ়ি সেৱা জনাই কলে যে সি সাঁথৰটোৰ উত্তৰ দিব পাৰিব। বজাই সাঁথৰটো কলে।

বজাই সাঁথৰটো আনক নকবলৈ গাওঁবুঢ়াক সারধান কৰি দিলে। আনক কলে বাজদ্রোহী বুলি শাস্তি দিব বুলিও সতৰ্ক কৰি দিলে। গাওঁবুঢ়াই আনক সেই সাঁথৰটো নকবলৈ মান্তি হ'ল। গাওঁবুঢ়াই সাঁথৰটো ভাঙি কোৱাত পৰম সন্তুষ্ট হৈ বজাই একলাখ টকা পুৰস্কাৰ দি গাওঁবুঢ়াক বিদায় দিলে।

গবখীয়াজনে হাতীত উঠি বাজকুমারীক লগত লৈ আৰু অসংখ্য বান্দী-বেটী লৈ শোভাযাত্রা কৰি ঘৰমূৱা হ'ল। তাকে দেখি গাওঁবুঢ়া আৰু কণাই কোনোবা বজাই বাজ্য আক্রমণ কৰিবলৈ অহা বুলি ভাবি দৌৰী পলাবলৈ ধৰিলে। গবখীয়া ভায়েকে সিহঁতক চিনি পাই হাত বাউল দি পলাবলৈ বাধা দিলে। আৰু বিড়িয়াই বিড়িয়াই সি সৰু ভায়েক বুলি পৰিচয় দিলে। তেতিয়াহে সিহঁত বৈ গ'ল। গবখীয়া ভায়েকে বাজকুমারীয়ে কেনেকৈ মাল্য অৰ্পণ কৰিলে আৰু বাজকুমারীৰ লগত কেনেকৈ তাৰ ধুমধামেবে বিয়া হৈ গ'ল সকলো ঘটনা বৰ্ণনা কৰিলে।

তিনিও ভায়েকে এতিয়া বিদেশৰ পৰা ঘৰলৈ ঘূৰি যোৱাৰ ঠিক কৰিলে। ডাঙৰ ভায়েক গাওঁবুঢ়াই কলে, 'ভাইহঁত, আমাৰ এতিয়া

অভাৱ নাই। কণাই সোণ, মণি-মুক্তা পালে। গবখীয়াই বাজকুমারী আৰু অজস্র ধন-সম্পত্তি পালে। মই একলাখ টকা পালোঁ। খেতিয়ক জনক আমি মাটি-সম্পত্তি এৰি দিম। টকা-পইছা দিও সহায় কৰিম। সি আমাৰ ধানৰ ভড়ালৰ যি আধা ধান নি জংগলত পেলাই দিছিল এতিয়া নিশ্চয় গজিছে। খেতিয়ক ভাইবো খাব—লবলৈ অভাব নহব। গতিকে আমি নিজৰ ঘৰলৈ যাওঁ ব'লা। ঘৰৰ লৰা-তিবোতাকো আজি এবছৰে দেখা নাই। সিহঁতৰ বা কি অৱস্থা হৈছে? যাওঁ ব'লা।' এই বুলি তিনিও ভায়েকে মহা উল্লাসেৰে ঘৰলৈ যাত্রা কৰিলে।

সিহঁতে ঘৰ পোৱাত সিহঁতৰ লৰা-ছোৱালী আৰু ঘৈণীয়েকসকলৰ আনন্দ চায় কোনে? খেতিয়ক আৰু খেতিয়কৰ ঘৈণীয়েকে নিজৰ নিজৰ ভুল বুজিব পাৰি গাওঁবুঢ়াৰ ওচৰত ক্ষমা ভিক্ষা খুজিলে। আৰু মদ, ভাত দি গাওঁবুঢ়াক, খেতিয়ক আৰু খেতিয়কৰ ঘৈণীয়েকে সেৱা সংকাৰ কৰিলে। আৰু তেতিয়াৰ পৰা কোনো দিনে বেলেগ নহওঁ বুলি শপথ খালে চাৰিওভায়েকে একেলগে থাকি মহাসুখেৰে জীৱন অতিবাহিত কৰিলে।

জানীলোকে কয়, "তিৰিৰ পৰা হয় গিৰি; তিৰিৰ পৰা হয় হতচিৰি।"

কঠিয়া বুদাং : চন্দ্ৰমালী

(বিধাতাৰ লিখন নেয়াই কলমচাৰী)

এক বজাৰ ঘৰত কঠিয়া বুদাং চাকৰ আছিল। দিনে দিনে বজাৰ ঘৰত কাম কৰি সি জীৱিকা চলাই আছিল। সি বজাৰ জীয়েক চন্দ্ৰমালীৰ মেখেলা ধোৱা চাকৰ আছিল। এইদৰে থাকোঁতে থাকোঁতে বহুত দিন পাৰ হৈ গ'ল। এদিনাখন বিধাতাই মানুহ বিলাকৰ যোৰা লিখিছিল। তাকে দেখি চন্দ্ৰমালীয়ে কঠিয়া বুদাঙক কলে, “বিধাতাই কাৰ লগত কাৰ যোৰা লিখিছে সুধি আহ।”

তেতিয়া কঠিয়া বুদাং গ'ল বিধাতাক সুধিবলৈ। বিধাতাই সুধিলে, “কঠিয়া বুদাং, তুমি ইয়াত কি কৰিছা ?

কঠিয়া বুদাঙে কলে, “বাক ভালদৰে কওঁকচোন, কাৰ লগত কাৰ যোৰা লিখিছে ?”

তেতিয়া বিধাতাই কলে, “কঠিয়া-বুদাং চন্দ্ৰমালী যোৰা, বিধাতাৰ লিখন নেয়াই কলমচাৰী।”

কঠিয়া বুদাঙে ভাবিলে ‘মই বজাৰ জীয়েক চন্দ্ৰমালীক পামনে ?’ সি চিন্তা কৰি কৰি বজাৰ ঘৰলৈ আহিল। সি আগৰ দৰে কাম বন কৰিবলৈ ধৰিলে। চন্দ্ৰমালীয়ে কঠিয়াবুদাঙক সুধিলে, “বিধাতাই কাৰ লগত কাৰ যোৰা বুলি কলে।”

কঠিয়াবুদাঙে লাজ আৰু ভয়ত একো নকলে। চন্দ্ৰমালীয়ে বৰকৈ সুধিবলৈ ধৰিলে ?

কঠিয়াবুদাঙে উপায় নেপাই কলে, “বিধাতাই তোমাৰ আৰু মোৰ যোৰা লিখিছে।”

কথাটো শুনি খঙত চন্দ্ৰমালীয়ে কঠিয়াবুদাঙক নদীত গা ধুবলৈ মাতি নি হাতৰ থাকৰে কোবাই তাক পানীত পেলাই দিলে।

কঠিয়া বুদাং : চন্দ্ৰমালী

৫৫

কঠিয়াবুদাঙ পানীত ভাহি গৈ দাউখা বজাৰ নদীৰ বান্ধত খোখাত লাগিল। দাউখা বজাই ‘খোখা’ তুলি দেখে মানুহ। তাক ঘৰলৈ নি চিকিৎসা কৰি ভাল কৰিলে। তাক গৰু চৰাবলৈ দিলে। বাঁহী এটাও দিলে। সি বাঁহী বজাই গছত উঠি গৰু চাবে। হঠাৎ এদিনাখন চন্দ্ৰমালীয়ে নদীৰ ঘাটত গাধুবলৈ যাওঁতে বাঁহীৰ মাত শুনি মুগ্ধ হ'ল ; আৰু তাক পালে বিয়া কৰাবলৈ মনে মনে ভাবিলে। ঘৰত আহি ৰোহ-ঘৰত পৰিল। ভাত খাবলৈ এৰিলে। বজাই খানেগাজলিং নামেৰে এজনী বুঢ়ী চাকৰণীক চন্দ্ৰমালীৰ কি হৈছে সুধি আহিবলৈ কলে।

“আবু, আবু, তোমাৰ কি হৈছে কোৱা, তোমাৰ দেউতাই যি লাগে তাকে তোমাক দিবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে”। এই বুলি খানে গাজলিং বুঢ়ীয়ে চন্দ্ৰমালীক ক'লে। তেতিয়া চন্দ্ৰমালীয়ে কলে, “হুৱানো নাংগো দখনাচৰি, হিনজাউনো নাংগো গামছা।” (মতা মানুহক লাগে মেখেলা-চাদৰ, তিবোতাক লাগে গামোছা কাপোৰ)।

তেতিয়া খানেগাজলিং আবুয়েকৰ চন্দ্ৰমালীৰ মন বুজিবলৈ বাকী নেথাকিল। বজাই সুধিলে খানেগাজলিঙক “চন্দ্ৰমালীয়ে কি কলে ?” খানেগাজলিঙে চন্দ্ৰমালীয়ে কোৱা কথাখিনি বজাক কলে। বজাৰ তেতিয়া বুজিবলৈ বাকী নেথাকিল। চন্দ্ৰমালীৰ স্বয়ম্বৰৰ আয়োজন কৰিলে আৰু এটা দিন ধাৰ্য্য কৰিলে স্বয়ম্বৰলৈ বজাবিলাকক নিমন্ত্ৰণ কৰিলে। বজাবিলাক আহিল। চন্দ্ৰমালীয়ে ছগছগি ঘটীত পানী আৰু তুলসী ললে আৰু পানী চটিয়াই বৰমাল্য অৰ্পণ কৰিবলৈ সংকল্প কৰিলে। বজাবিলাকক এজন এজনকৈ চালে কাকো পচন্দ নকৰিলে। কিন্তু বজাবিলাকৰ বৰ ইচ্ছা চন্দ্ৰমালীক বিয়া কৰাবলৈ। তাই কোনো বজাকে পচন্দ নকৰি ৰোহঘৰত পৰিল।

বজাই তেতিয়া গৰখীয়া, খেতিয়ক, কণা, কুঁজা সকলোকে স্বয়ম্বৰলৈ মাতিলে। খানেগাজলিঙে সকলো গৰখীয়াকে মাতিলে। সিহঁত আহিব নাথোজে। কঠিয়াবুদাং গৈ চোতালৰ কোণাত বহিল।

চন্দ্রমালীয়ে তাক ছুগছগি লোটাৰ পানী তুলনীবে চটিয়াই বৰমাল্য অৰ্পণ কৰিলে। বজাবিলাকে গবখীয়াক থুই দি গুছি গ'ল। বজাই দেখে বৰ (দৰা) গবখীয়া। বৰ জঘন্য। যিয়ে নহওঁক কেঁচা কল কাটি, কেঁচা বিয়া দিলে। নদীৰ পাৰত বাহা (থকা ঘৰ) দি বাথিলে ছুখত, বেজাবত, ঘৃণাত।

কঠিয়া বুদাঙে বাতি হলে বেয়া পোছাক বদলায়। কাৰণ সি মায়াবী আছিল। চন্দ্রমালীয়ে দেখিলে যে মানুহজন বৰ ধুনীয়া। তাক দেখি আচৰিত হল। এদিনাখন তাই চৌপনি যোৱা ভাওঁ জুৰি কঠিয়াবুদাঙে কি কৰে চাই থাকিল। এনেতে দেখে যে কঠিয়াবুদাঙে বেয়া পোছাক বদলি কৰি ভাল পোছাক পিন্ধি সুন্দৰ হৈ উঠিছে আৰু বাতি পুৱাও নুপুৱাওতেই বেয়া পোছাক পিন্ধি জঘন্য জখলা হৈছে।

চন্দ্রমালীয়ে এদিনাখন বাতি কঠিয়াবুদাঙে ঘূমাই (শুই থকা) থকাত তাৰ পোছাকটো তুহঁৰ জুইত পুৰিলে। কঠিয়াবুদাঙে বাতিপুৱা পোছাক সলাব খোজোঁতে দেখে পোছাক নাই। সি বিপদত পৰিল। চন্দ্রমালীয়ে দেখে সি বৰ ধুনীয়া—দেৱ বংশী। এদিনাখন গাজলিঙে দেখিলে যে বৰ ধুনীয়া ল'ৰা। চন্দ্রমালীয়ে সুধিলে, “সি কোন?”

তাই কলে :—“মোৰ স্বামী”। খানে গাজলিং লৰি গৈ বজাক জনোৱাত বজাই আহি লৈ গ'ল আৰু তাক ৰাজ্যৰ অৰ্দ্ধভাগ দিলে।

এদিনাখন বাতি কঠিয়াবুদাঙ শুই থাকোঁতে তাৰ মূৰ খজুৱাইছিল চন্দ্রমালীক চাব দিলে। চাই দেখে ঘা। তাই সুধিলে :—“কেনেকৈ ঘা হ'ল।”

কঠিয়াবুদাঙে তেতিয়া সি যে চন্দ্রমালীৰ চাকৰ আছিল, তাক যে তাই হাতৰ থাকবে কোবাই পানীত পেলাই দিছিল আৰু সি গৈ কেনেকৈ দাউখা বজাৰ বান্ধত লাগিলগৈ আৰু দাউখা বজাই মৰম কৰি লৈ গৈ তুলি-তালি ডাঙৰ-দীঘল কৰিলে ইত্যাদি কথা বিবৰি কলে।

চন্দ্রমালীয়ে তেতিয়া ছুখ, লাজ আৰু অপমানত মৰ্মাহত হৈ কান্দিব ধৰিলে আৰু নিজৰ দোষৰ বাবে তাইৰ স্বামী কঠিয়াবুদাঙৰ ওচৰত ক্ষমাভিক্ষা কৰিলে। কঠিয়াবুদাঙে চন্দ্রমালীক ক্ষমা কৰি বুকুৰ মাজত আকোঁৱালি ললে। সিহঁতৰ দিনবোৰ মহাসুখেৰে যাবলৈ ধৰিলে।

মায়দাংশী চিখলা*

কঠিয়াবাদলে হাল বাবলৈ হেলা কৰে। বোৱেকে কয়, “পানী দিবলৈ যোৱা ককায়েকহঁতক”। কঠিয়াবাদলে ককায়েকহঁতক পথাৰত পানী দিবলৈ গ’ল। যাওঁতে বাটত ধানৰ থোক এটা দীঘলকৈ পৰি থকা দেখিবলৈ পালে। কঠিয়াবাদলে কি ইমান দীঘল ধানৰ থোক বুলি বুটলি নি পাক ঘৰৰ ভিতৰত ‘মায়নাও’ (লক্ষ্মী) থকা ঠাইৰ বেৰত ওলোমাই থলে।

কঠিয়াবাদলৰ বোৱেকে ভাত বন্ধা নাই। কাঁহী বাটি ধুই ভুই কবলৈ যায়। বোৱেকে কঠিয়াবাদলক ভাত বান্ধি থবলৈ কৈ পথাৰলৈ গ’ল। বোৱেকৰ ল’ৰাটোকো বথিবলৈ দি গ’ল।

মায়দাংশী চিখলাই মনে মনে আহি ভাত বান্ধি থৈ দিয়ে।

কঠিয়াই বোৱেকৰ কথামতে ভাত বান্ধিবলৈ গ’ল। পাকঘৰত গৈ দেখে ভাত বন্ধা হৈ আছে। সি আচৰিত হ’ল কোনে ভাত বান্ধি থৈ দিছে বুলি। ঘৰৰ চাৰিওফালে কোনোবা আছে বুলি বিচাৰি চালে। কিন্তু কাকোকে দেখা নাপালে।

ককায়েকহঁতে হাল বাই পথাৰৰ পৰা আহিল। কঠিয়াই ককায়েকহঁতক ভাত বাৰি দিলে। ককায়েকহঁতে সিদিনাখনৰ বন্ধা-বঢ়া খুব ভাল পাই পৰম তৃপ্তিৰে খালে।

ভুই কই বোৱেক ঘৰলৈ আহিল। তাই কঠিয়াক সোধে সি ভাত বান্ধিছে নে নাই। সি ভাত বন্ধা নাই বুলি কলে। তেতিয়া বোৱেকে তাক কোনে ভাত বান্ধিছে চাবলৈ কলে।

কঠিয়াবাদল আন এদিনাখন ঘৰত অকলে আছিল। সিদিনাও ককায়েক আৰু বোৱেক পথাৰলৈ গৈছিল। বোৱেকে কঠিয়াক সিদিনাও ভাত বান্ধিবলৈ দি গ’ল। সি সিদিনা ভাত নেবান্ধি

চাঙৰ তলত মনে মনে বহি থাকিল—কোনে ভাত বান্ধে ধৰা পেলাবলৈ। মায়দাংশীয়ে অতি গোপনে ভাত বান্ধি থৈ যাবলৈ ওলাল। এনেতে কঠিয়াই চাঙৰ তলৰ পৰা ওলাই আহি মায়দাংশীক হাতত ধৰি বাথিলে।

মায়দাংশীয়ে হাতত ধৰি বাথিব নেপায় বুলি নিষেধ কৰি কবলৈ ধৰিলে—“চিঃ চিঃ মোক ধৰি বাথিব নেলাগিছিল। তোমাৰ বহুত বিপদ হব”। মায়দাংশীয়ে বহুতো কাকূতি মিনতি কৰা স্বত্বেও ঘৰলৈ যাব নিদিলে। উপায়ন্তৰ হৈ থাকিবলৈ ললে।

একছদ্মবেশী সন্তাসীয়ে ভিক্ষা কৰিবলৈ আহিল। সি চোতা-ললৈ আহি কবলৈ ধৰিলে, “অ, আই! মই ভিক্ষা মাগিবলৈ আহিছোঁ। ভিক্ষা দিয়া”।

মায়দাংশীয়ে ঘৰৰ ভিতৰৰ পৰা ওলাই নাহিল। কাৰণ কঠিয়াই দুৱাৰ মুখত এটা সীমা কৰি চিন দি গৈছিল তাৰ বাহিৰ নহবলৈ। মায়দাংশীয়ে সন্তাসীক আগবাঢ়ি গৈ ভিক্ষা লবলৈ কলে। সন্তাসীয়ে ঘৰৰ বাহিৰ ওলাই চোতালত ভিক্ষা দিবলৈ কলে। মায়দাংশীয়ে সীমা পাব হৈ আহিব নোখোজাত সন্তাসীয়ে মৰাৰ ভাওজুৰি সীমাৰ বাহিৰত ভিক্ষা দিবলৈ কলে। মায়দাংশীয়ে সন্তাসীৰ অনুৰোধত সীমাৰ বাহিৰলৈ ওলাই আহিল—ভিক্ষা দিবলৈ। ছদ্মবেশী সন্তাসীয়ে ততালিকে যাহু মন্ত্ৰপুত এডাল লাখুটিৰে মাদাংশীক স্পৰ্শ কৰাও তাই এজনী ছাগলীত পৰিণত হ’ল। সন্তাসীয়ে ছাগলী ৰূপী ময়দাংশীক ঘৰলৈ লৈ গ’ল।

ঘৰলৈ আহি কঠিয়াই মায়দাংশীৰ খবৰ ললে। ঘৰৰ চাৰিওফালে বিচাৰি নেপাই বাটে বাটে মানুহক মায়দাংশীক দেখা পাইছে নেকি বুলি সন্ধানি ফুৰিবলৈ ধৰিলে।

কিছুমান বাটকুৱাই কলে যে সন্তাসী এজনে ভিক্ষা কৰিবলৈ অহা তেওঁলোকে দেখা পাইছিল। সন্তাসীয়ে নিব পাৰে।

কঠিয়াবাদলে মায়দাংশীক বিচাৰি গ’ল সাতদিন সাত ৰাতি।

বিচাৰি বিচাৰি নেপাই সন্তাসীৰ ঘৰ পালেগৈ। সন্তাসীয়ে কঠিয়াক চিনি পাই যাতুমন্ত্ৰপূত লাখুটিৰে মাৰি ‘খামফ্লাই’ পিৰাত পৰিণত কৰিলে। সন্তাসীয়ে ‘খামফ্লাই’ ত বহি ভাত খায়।

কঠিয়াবাদলৰ ভায়েকহঁতে তাক বিচাৰি গৈ বাটৰ মানুহক সোধে, “এইপিনে কঠিয়াক যোৱা দেখা পাইছানে?”

কঠিয়াৰ ভায়েকহঁতেও তাক বিচাৰি বিচাৰি গৈ সন্তাসীৰ ঘৰ পালে। সন্তাসীয়ে সিহঁতক কঠিয়াৰ ভায়েক বুলি চিনি পাই সিহঁতকো যাতুমন্ত্ৰপূত লাখুটিৰে মাৰি গাক, খুটা আৰু দেওনাত পৰিণত কৰি থলে।

মায়দাংশীৰ এজন ল’ৰা আছিল। তাক সৰুতে এৰি থৈ আহিছে। লাহে লাহে সি ডাঙৰ হ’ল। সি জেঠীয়েকক, মাক, দেউতাক আৰু খুৰাকহঁতৰ খবৰ লয়। জেঠীয়েকে মায়দাংশীৰ ল’ৰা লক্ষ্মীচৰণক, দেউতাক আৰু খুৰাহঁতক সন্তাসীয়ে মাৰি মাকক কেনেকৈ ৰাখি থৈছে সকলো ঘটনা বিলাপ কৰি বৰ্ণনা কৰে। লক্ষ্মীচৰণে জেঠীয়েকৰ পৰা মাক, দেউতাক আৰু খুৰাকহঁতৰ কৰুণ কাহিনী শুনি সন্তাসীৰ লগত যুদ্ধ কৰাৰ বাবে যাবলৈ জেঠীয়েকৰ পৰা অনুমতি বিচাৰিলে। জেঠীয়েকে সৰু লৰা বুলি তাক যুদ্ধৰ সন্মুখীন হবলৈ বাধা কৰিলে। কিন্তু লক্ষ্মীচৰণে সেই বাধা নেমানি সন্তাসীৰ লগত যুদ্ধ কৰিবলৈ প্ৰস্তুত হ’ল।

লক্ষ্মীচৰণে ঢাল, তৰোৱাল, তীব, ধনু, বল্লম আদি নানা বৰকমৰ যুদ্ধৰ অস্ত্ৰ-শস্ত্ৰ বনাই যুদ্ধৰ বাবে প্ৰস্তুত হ’ল। লক্ষ্মীচৰণে বাটত খাবলৈ জেঠীয়েকে পিঠা গুড়ি খুন্দি দিলে। লক্ষ্মীচৰণে জেঠীয়েকক সেৱা কৰি সন্তাসীৰ লগত যুদ্ধ কৰিবলৈ যাত্ৰা কৰিলে।

জেঠীয়েকে তুলসী এডাল ‘বাথো’ত ৰূলে। লক্ষ্মীচৰণ বাচিলে তুলসী ডাল বাচিব আৰু মৰিলে তুলসী ডাল মৰিব। জেঠীয়েকে তুলসী ডালৰ গুৰিত প্ৰতি দিনে লিপি মুচি সেৱা কৰি থাকে।

লক্ষ্মীচৰণে সন্তাসীক বিচাৰি বিচাৰি গৈ থাকোঁতে কিছুমান

মানুহক লগ পাই সিহঁতে সন্তাসীক দেখা পাইছেনে বুলি সোধিলে? সিহঁতে দেখা পোৱা বুলি কলে। সিহঁতে কলে যে সিহঁতৰ নাঙল ফালি দিব পাবিলে সন্তাসীক মাৰিব পাৰিব। লক্ষ্মীচৰণে তেতিয়া নাঙলবোৰ ফালি যাবলৈ কোৱাৰ লগে লগে নাঙলবোৰ ফালি চিৰাচিৰ হৈ গ’ল। মানুহবিলাকে নাঙল ফালি যোৱাত খঙত লক্ষ্মীচৰণক কোবাবলৈ খোজাত সি বাধা দি নাঙলবোৰ পুনৰ জোৰা লাগিবলৈ কোৱাত জোৰা লাগিল। তেতিয়া মানুহবিলাকে লক্ষ্মীচৰণক ধনুবাদ দি তাক ডাঙৰ বীৰ বুলি প্ৰশংসা কৰিলে আৰু সন্তাসীক মাৰিব পাৰিব বুলি কলে।

তাৰ পিছত লক্ষ্মীচৰণে সন্তাসীক বিচাৰি বিচাৰি কিছুমান মানুহক লগ পালে আৰু সিহঁতক সন্তাসীৰ খবৰ সোধিলে। সিহঁতে সন্তাসীক দেখা বুলি কলে। মানুহবোৰে লক্ষ্মীচৰণক কলে যে যদি জাপিবোৰ ফালি পেলাব পাৰে তেন্তে সন্তাসীক মাৰিব পাৰিব। লক্ষ্মীচৰণে তেতিয়া জাপিবোৰ ফালি যাবলৈ কোৱাত জাপিবোৰ আপোনা-আপুনি ফালি যাবলৈ ধৰিলে। মানুহ বিলাকে জাপিবোৰ ফালি যোৱাত লক্ষ্মীচৰণক মাৰিবলৈ উদ্বৃত্ত হল। তেতিয়া লক্ষ্মীচৰণে মাৰিবলৈ বাধা দি জাপিবোৰ পুনৰ আগৰ নিচিনাকৈ জোৰা লাগিবলৈ কোৱাৰ লগে লগে জাপিবোৰ পূৰ্বৰ দৰে হ’ল। মানুহবোৰে লক্ষ্মীচৰণক ধনুবাদ দি সন্তাসীক সি মাৰিব পাৰিব বুলি কলে।

লক্ষ্মীচৰণে সন্তাসীক বিচাৰি বিচাৰি গৈ বুঢ়া-বুঢ়ীক লগ পালে। তাৰ খুব ভোক আৰু পিয়াহ লাগিছিল। সি বুঢ়া-বুঢ়ীক ভাত আৰু পানী খুজিলে। বুঢ়ীয়ে কয় তাই বুঢ়ী মানুহ পানী আনিব নোৱাৰে। ধানৰ টোপাৰে পানী আনিবলৈ দিলে। কণীৰ খোলা এটা দিলে ভাত বান্ধিবলৈ। লক্ষ্মীচৰণে ধানৰ টোপাৰে পানী আনিলে আৰু কণীৰ খোলাত ভাত বান্ধিলে।

লক্ষ্মীচৰণে বুঢ়ীক ভাত-তৰকাৰী সাজি দিবলৈ দিলে। বুঢ়ীয়ে সাজি দিলে। লক্ষ্মীচৰণে ভোকতে ভীমৰ নিচিনাকৈ মক্‌মক্‌কৈ খাবলৈ

ধৰিলে। লক্ষ্মীচৰণে ভাত খুজি থাই থাকে; বুঢ়ীয়ে আনি দিয়ে। লক্ষ্মীচৰণে ভাত খাই চকুৰ ভাত শেষ কৰি বুঢ়ীক আক ভাত খুজিলে। বুঢ়ীয়ে দেখিলে যে চকুত ভাত নাই। ছটামান ভাত চকুত আছিল তাকে আনি বুঢ়ীয়ে লক্ষ্মীচৰণৰ মূৰত দি কলে ভাত তাৰ মূৰ পালেহি। ভাত খোৱা শেষ হোৱাত বুঢ়ীয়ে লক্ষ্মীচৰণক শুবলৈ কলে।

লক্ষ্মীচৰণে টোপনি যোৱাত বুঢ়ীয়ে তাৰ ধনু-কাড় কামুৰি ছিঙিবলৈ ধৰিলে। ধনুৰ কাড়ে বুঢ়ীৰ জিভা ছিঙি পেলালে। দাঁত ছটা ভাঙিল। বুঢ়ীৰ নাম আছিল পাৰ্বতী বুঢ়ী। বুঢ়ীৰ জ্বৰ উঠিল। লক্ষ্মীচৰণে সাৰ পাই বুঢ়ীৰ অৱস্থা দেখি দুখ কৰি বিদায় ললে।

লক্ষ্মীচৰণে সন্তাসীক বিচাৰি বিচাৰি গৈ তাৰ ঘৰ পালেগৈ। সন্তাসী ঘৰত নাছিল। লক্ষ্মীচৰণৰ মাক ঘৰত আছিল। মাকে পুতেকক দেখি চিনি পাই কান্দিবসৈ ধৰিলে বিলাপ কৰি কৰি। মাকে পুতেকক আথে-বেথে বুকুৰ মাজত লৈ চুমা খাই খাই কান্দি কান্দি, কেতিয়া কোন বাটেদি আহি আহি এইখিনি পালেহি আদি নানা খা-খবৰ ললে। লক্ষ্মীচৰণেও বিলাপ কৰি কৰি পিতাক' খুৰাকহঁতে মাকক বিচাৰি আহি সন্তাসীৰ লগত যুদ্ধ কৰি কেনেকৈ মৃত্যু বৰণ কৰে তাৰ কৰণ বিবৰণ দিলে।

সি কলে যে তাৰ পিতাক আৰু খুৰাকহঁতক সন্তাসীয়ে মৰাব প্ৰতিশোধ লবলৈ সি সন্তাসীক বিচাৰি আহিছে; আৰু কলে সি প্ৰতিজ্ঞা কৰিছে যে পিতৃ হস্তাৰ বক্তৃপান কৰিহে শান্তি লভিব।

মাকে—“কলে পিতাৰ আৰু খুৰাকহঁতে সন্তাসীক মাৰিব নোৱাৰিলে। তুমি সৰু ল'ৰা সন্তাসীক মাৰিব পাৰিবানে?”

পুতেকে কলে “সন্তাসীক লগ পালে আজি নিশ্চয় তাক বধ কৰিম।”

সি মাকক সন্তাসী ক'লৈ গৈছে কোন পথেৰে আহিব তাৰ সন্ধান ললে। মাকে তাক সন্তাসী অহা পথৰ ইঙ্গিত দিলে।

লক্ষ্মীচৰণে এডাল গছৰ ওপৰত উঠি সন্তাসী অহা চাই থাকিল। সন্তাসী আহি থকা সি দেখা পালে। গছৰ পৰা সি লাহে লাহে নামি আহিল। সন্তাসী গছ-জোপাৰ তল পালেহি। লক্ষ্মীচৰণে গছ পৰা নামি আহি তাৰ চকুত ধূলি মাৰি দিলে। সন্তাসী চকুৰে নেদেখা হ'ল। লক্ষ্মীচৰণে তৎক্ষণাত তাৰ ধনুত কাড় লগাই সন্তাসীৰ হাত দুখন শৰবদ্ধ কৰিলে। সন্তাসীৰ হাতত থকা যাহু মন্ত্ৰপুত লাখুটি ডাল খহি পৰিল। লক্ষ্মীচৰণে সেই লাখুটি ডালেৰে সি সন্তাসীক কোবাবলৈ ধৰিলে। সন্তাসী এটা শিলত পৰিণত হ'ল।

ইয়াৰ পিছত লক্ষ্মীচৰণে পিতাক-খুৰাকহঁতক উদ্ধাৰ কৰিবলৈ মন কৰিলে। সন্তাসীয়ে পিতাকক ‘খামফ্ৰাই’ পিৰা কৰি থৈছিল আৰু খুৰাহঁতক গাক, খুটা আৰু দেওনা কৰি থৈ দিছিল। লক্ষ্মীচৰণে যাহুমন্ত্ৰপুত জীয়া কাঠিৰে স্পৰ্শ কৰাত সিহঁত আটায়ে পুনৰ জীৱন পালে। সন্তাসীৰ ঘৰত মাক, পিতাক খুৰাহঁতৰ লগত লক্ষ্মীচৰণে চিনা পৰিচয় হৈ আটাইকে ঘৰলৈ লৈ আহিল। জেঠীয়েকে লক্ষ্মীচৰণ, তাৰ পিতাক আৰু খুৰাকহঁতক আটাইকে লগ পাই ঘৰৰ গাহৰি এটা মাৰি মদ, মাংস, খাজিৰ আয়োজন কৰিলে। সিদিনা ওবে দিনটো মাদল, চেৰজা, চিফুঙৰ সুরৰ লগে লগে নাচ-গান চলিবলৈ ধৰিলে।

মায়নাউ*

“ভনীটী, মায়নাউ খৰি। আইও মৰিল, পিতাও মৰিল।
আমিও পানী আনিব নোৱাৰোঁ। চোতালো সাৰিব নাজানো।
কাঁহীও ধুব নাজানো। বোঁ ছুজনীৰ ল’ৰা ছুটি লৈ থাক” বুলি
ককায়েক ছুজনে কলে।

“ল’ৰা ছুজনক লবলৈ কলেও নোলোৱা” বুলি বোঁৱেক ছুজনীয়ে
ভনীয়েক মায়নাউ খৰিক গালি শপনি পাৰিলে। ভায়েক ছুজনে
ভনীয়েকক মৰম কৰি ল’ৰা ছুটিক লয়।

বোঁৱেক ছুজনীয়ে মায়নাউক পদে পদে ঠাট্টা বিদ্ৰূপ কৰে, ‘দয়ালী
দয়ালী’, (দৰদী, দৰদী) ল’ৰা লবলৈ কলেও নোলোৱা’। চোতাল
সাৰিব কলেও নাসাবা, ইমান দয়ালী’।

ককায়েকহঁতে ঘৈণীয়েকহঁতক ধমকি দিয়ে।

ককায়েক ছুজনে এদিনাখন আলোচনা কৰিলে, ‘আয়ো মৰিল,
পিতাও মৰিল; এতিয়া কি কৰি থাকোঁ।’

সিহঁতে ‘আবাং হাঠায়াও’ আবাব বজাবত দোকান দিবলৈ ওলাল।

ডাঙৰ ককায়েকে কলে, ‘আমি গলে আমাৰ ভনীটীৰ বব
ছুখ-কষ্ট হব।’

ওঁটেঙাৰ ফুলৰ বাঙলা তৈয়াৰ কৰি মায়নাউক থাকিবলৈ দিলে।
ককায়েক ছুজনে মায়নাউক কলে, ‘আগৈ (ভনীটী) মায়নাউ, কতো
নেযাবি।’

ককায়েক ছুজনে ওঁটেঙাৰ বব বাঙলাৰ আগছুৱাৰ পিছছুৱাৰ
সাজি মায়নাউ খৰিক তাত থাকিবলৈ দি সিহঁতে আবাব বজাবত
দোকান দিবলৈ গ’ল।

*মায়নাউ মানে হ’ল লক্ষ্মীদেৱী।

মায়নাউখৰিব বোঁৱেক ছুজনীয়ে কোৱাকুই কৰিব ধৰিলে :—
‘ভনীয়েকক ওঁটেঙাৰ বব বঙলাত থৈ গ’ল আৰু আমাক থৈ গল
ভঙা ঘৰত। আমি ছুয়োজনে দিহা কৰি মায়নাউক মাৰি বঙলাত
থাকোঁ আহাঁ।’

বোঁৱেক ছুজনী বঙলালৈ গৈ মায়নাউক কলে, ‘মায়নাউ ভনীটী,
তুমি মূৰ নোধোৱা জানো? তোমাৰ চুলি উঠা ধৰিছে দেখোন?
গাত সাত তৰপ মল জমিছে। আহা, কলহ এটা লোৱা। নদীলৈ
গা ধুবলৈ যাওঁ। ঘৰত বহি থাকি আমনি নেলাগেনে? বলা আমি
মিতিবৰ ঘৰলৈ যাওঁ।’

মায়নাউ খৰিয়ে বোঁৱেক ছুজনীক কলে, ‘ককাইহঁতে মোক কলৈকে
নেযাবলৈ বাধা দি গৈছে; মই কলৈকো নেযাওঁ।’

বোঁৱেক ছুজনীয়ে মায়নাউক নদীত গাধুবলৈ নিতৌ মাতিবলৈ
ধৰিলে। মায়নাউৱে বোঁৱেক হঁতৰ দৈনন্দিন অহুৰোধ আৰু কাৰ্বো-
কোকালি এবিধ নোৱাৰি নদীত গাধুবলৈ যাবলৈ ওলাল। তেতিয়া
বোঁৱেক ছুজনীয়ে কলে, ‘ববা, মূৰ ধুবলৈ খলিহা আনো। ঢেকীত
সৰিয়হ খুন্দি খলিহা তৈয়াৰ কৰোঁ। আহা।’ মায়নাউক খলিহা
আগবঢ়াই দিবলৈ বোঁৱেক ছুজনীয়ে কলে। মায়নাউৱে ঢেকীত
খলিহা আগবঢ়াই দিলে। লগে লগে মায়নাউৰ সোঁহাতৰ
আঙুলিবোৰ ঢেকীৰ থোৰাৰে খুন্দি ভাঙি পেলালে। তেতিয়া
মায়নাউৱে কলে যে তাইৰ সোঁহাতখন ঢেকীত খুন্দা গ’ল। তেতিয়া
বোঁৱেকহঁতে তাইক বাওঁহাতেৰে খলিহা আগবঢ়াই দিবলৈ কলে।
মায়নাউৱে বাওঁহাতেৰে ঢেকীত খলিহা আগবঢ়াই দি থাকোঁতে
বাওঁহাতখনো খুন্দি ভাঙি পেলালে। তেতিয়া মায়নাউৱে কলে যে
তাইৰ বাওঁহাতখনো ঢেকীয়ে খুন্দিলে। বোঁৱেক ছুজনীয়ে সোভৰিৰে
খলিহা আগবঢ়াই দিবলৈ কলে সোভৰিখনো খুন্দি ভাঙি পেলালে।
তেতিয়া মায়নাউৱে কলে তাইৰ সোভৰিখন ভাঙিল। বোঁৱেক
ছুজনীয়ে তাইক বাওঁভৰিৰে আগবঢ়াই দিবলৈ কলে। বাওঁভৰিৰে

খলিহা আগবঢ়াই দিয়াত মায়নাউৰ বাওঁভৰিখনো খুন্দি ভাঙিলে। মায়নাউৰে তেতিয়া বাওঁভৰিখন ভঙা বুলি কলে। বৌৱেক ছুজনীয়ে তাইক মূৰেৰে খলিহা আগবঢ়াই দিবলৈ কলে। মূৰটোৰে মায়নাউৰে খলিহা আগবঢ়াই দিয়াৰ লগে লগে মূৰটোও খুন্দিলে। মায়নাউৰ থিতাতে মৃত্যু হ'ল।

মায়নাউ মৰাৰ পিছত ছয়োজনী বৌয়েকে আলোচনা কৰিলে : সৰু জনীয়ে কলে 'বাইদেউ, ময়নাউৰ ককায়েকহঁতে জানিলে আমাক মাৰিব ; গালি পাৰিব।' ডাঙৰ ভনীয়েকে কলে "আমাৰ ছুজনীৰ কোনেও কব নেলাগে।"

তাই টোপা এটাত মৰাশটো ভৰাই পানীত পেলাই দিয়াৰ দিহা দিলে। টোপাটো দাঙি নি গঙ্গাচিলা নদীতপেলাই দিলে। টোপা পানীত ভাহি গৈ গৈ দাউখা বজাৰ বৰ বান্ধত লাগিল। দাউখা বজাই জাল এৰি 'খোখা' চাবলৈ আহিল। খোখা চাই দেখে এটা টোপা লাগি আছে। টোপা খুলি চাই দেখে এজনী মৰা ছোৱালী মৃত অৱস্থাত আছে। দাউখা বজা ওজাও আছিল। সি মানুহ জীয়াই তুলিবলৈ গুণমন্ত্ৰ আৰু ঔষধ জানিছিল। কলা চংগৰ আৰু জীয়া চংগৰ আনি ঔষধ দি মন্ত্ৰজাৰি ছোৱালীজনীক জীয়াই তুলিলে। ছোৱালী-জনী জী উঠাত দাউখা বজাইতাইৰ নাম, গ্ৰাম, কাৰ ছোৱালী আৰু ঘৰত কোন কোন আছে আদি সবিশেষ পৰিচয় বিচাৰিলে। তাই সম্পূৰ্ণ পৰিচয় দি ঘটনাৰ আদি অন্ত জনালে।

দাউখা বজাই তেতিয়া মায়নাউৰ প্ৰতি মৰম উপজি তাইক তাৰ ঘৰতে থাকিবলৈ কলে আৰু জীয়েকৰ 'চাল' (লৰা) বোকালী হৈ থাকিবলৈ কলে। মায়নাউৰে দাউখা বজাৰ জীয়েকৰ চাল বোকালী হৈ থাকিবলৈ ললে। যেতিয়া লৰাটোৱে কান্দিবলৈ ধৰিলে তেতিয়া মায়নাউৰে নিচুকাই, "তোমাৰ মায়েবাই মাছ মাৰিবলৈ গৈছে, কেকোবা আনিবলৈ গৈছে, তোমাৰ পিতাক ভাত দিছে, নেকান্দিবা।" ককায়েক ছুজন আহিব আহিব বুলি নিতৌ তাই নদাৰ পাৰত বখি

থাকে। নাৱৰীয়া বিলাকক দেখিলে সোধে, "ককাইহঁত কলৈ গৈছিল।? আমাৰ ককাইহঁতক চিনি পোৱানে? ডাঙৰ ককাইৰ নাম দেখালু আৰু সৰুজনৰ নাম বংমালু। আইৰ নাম খুনছংমালী আৰু পিতাৰ নাম চানবৰ সদাগৰ।" নাৱৰীয়াহঁতে কলে, "আমি চিনি পাওঁ। আমাৰ লগত বেপাৰ কৰিব গৈছিল। কালি পৰহিৰ ভিতৰত আহিব।" মায়নাউয়ে আজি আহিব কালি আহিব বুলি ককায়েক-হঁতক নৈৰ পাৰত বহি বৈ থাকে। নাৱৰীয়া দেখিলে ককাইহঁত আহিছে বুলি হাত বাউল দি নাম কাঢ়ি মাতিবলৈ ধৰে। ভায়েকহঁতে বঠা মাৰি নাওঁ বাই আহিছিল। সিহঁতে ভনীয়েক মায়নাউ খৰিব মাত শুনিবলৈ পালে ; আৰু সিহঁতৰ নাম উচ্চাৰণ কৰি মাতা শুনিবলৈ পালে। সিহঁতে নদীৰ পাৰত নাওঁ চপাই দেখিবলৈ পালে—ভনীয়েক মায়নাউ খৰি।

মায়নাউ খৰিয়ে ককায়েক ছুজনক দেখি কান্দি কান্দি বৌৱেক ছুজনীয়ে তাইক ঢেকীত খুন্দি কেনেকৈ মাৰিলে আৰু দাউখা বজাৰ তাত কেনেকৈ চাল বোকালী হৈ আছে সকলো ঘটনা বৰ্ণালে।

তেতিয়া ককায়েক ছুজনে ভনীয়েকক সিহঁতৰ লগত যাবনে নাযায় সুধিলে। তাই যাবলৈ সন্মতি দিলে। দাউখা বজাৰ অনুমতি বিচৰা হ'ল। দাউখা বজাই মায়নাউ খৰিক যাবলৈ অনুমতি নিদিয়াত সিহঁতে থৰথৰি মৰমৰি জ্বৰ বাণ মাৰিলে। দাউখা বজাৰ ভীষণ জ্বৰ উঠিল। সেই সুযোগতে সিহঁতে ভনীয়েক মায়নাউ খৰিক নাওঁত ভৰাই নাওঁ মেলি দিলে।

ঘৰ পাই ককায়েক ছুজনে ঘৈণীয়েকহঁতক মায়নাউৰ কথা সুধিলে। সিহঁতে কলে যে মায়নাউ ঘৰত নেথাকে। তাই ঘূৰি ফুৰি থাকে ; আলহী খাবলৈ যায় সভা চাবলৈ যায়। তাইৰ স্বভাৱ-চৰিত্ৰ বেয়া হোৱা বুলি মিছাকৈ কলে।

তেতিয়া ককায়েক ছুজনে সিহঁতৰ ঘৈণীয়েক ছুজনীক কলে, "তোমালোকে সঁচা কৈছা নে মিছা কৈছা তাৰ প্ৰমাণ হিচাবে এডাল

এরা সূতাবে নদী পাৰ হব লাগিব। পাৰ হৈ যাব পাৰিলে তহঁতৰ কথা সঁচা বুলি প্ৰমাণ হব আৰু যদি যাব নোৱাৰ তেতিয়া মিছা বুলি প্ৰমাণ হব।” সিহঁতে এয়া সূতাৰ ওপৰেদি নদী পাৰ হবলৈ খোজোঁতে পানীত পৰি মৰিল। ককায়েক দুজনে ভনীয়েক মায়নাউক নাওৰ ভিতৰত বাকচত ভবাই থৈ দিছিল তাৰ পৰা উলিয়াই আনিলে।

মায়নাউৱে ককায়েকহঁতক ভাত বান্ধি খুৱায়। কাপোৰ ধোৱে। কাপোৰত ফুল তোলে। মায়নাউৱে কাপোৰ বোৱা আৰু নানা তৰহৰ ফুল তোলা কাৰু-কাৰ্য্য চাবলৈ গাঁৱৰ ছোৱালীহঁত আহে।

মায়নাউৱে টকাৰ টোপোলা এটা ছুৱাৰ মুখত আঁৰি থৈ দিয়ে। ছোৱালীবিলাকে ছুৱাৰ মুখলৈ গলে টকাৰ টোপোলাত খুন্দা খায়। ছোৱালীহঁতে টোপোলাত কি আছে বুলি মায়নাউক সোধে। মায়নাউৱে কয় যে তাইৰ টকা থবলৈ ঠাই নাই। গতিকে ইয়াতে টকাৰ টোপোলাটো থৈ দিছে। কোনোবা ‘চিথলা’ গাভৰু ছোৱালীয়ে তাইৰ ককায়েকহঁতৰ লগত বিয়া হলে টকাৰ টোপোলাটো পাৰ বুলিও কলে। দুজনী গাভৰু ছোৱালীয়ে টকাৰ লোভত ককায়েক দুজনৰ লগত বিয়া হবলৈ ঘৰ সোমাল আৰু ‘হাথাচুনি’ বিয়া হৈ গ’ল।

সিহঁতৰ ভিতৰত কথা বতৰা হ’ল। সিহঁতৰ ভনীয়েকে সিহঁতৰ বিয়া পাতি দিলে। এতিয়া ভনীয়েকক কত বিয়া দিয়া হয় সেই বিষয়ে সিহঁতে ছয়ো আলোচনা কৰিলে। মায়নাউয়ে তেতিয়া কলে যে আন মানুহৰ লগত বিয়া দিলে তাইক মাৰিব। সেইবাবে তাইক ‘সংব্রাইব’ লগত বিয়া দিব লাগে। ককায়েক দুজনে ভনীয়েকৰ ইচ্ছামতে সংব্রাইব লগত তাইক বিয়া দিলে। সেইবাবে ‘মায়নাউ’ লক্ষ্মাদেৱীৰ বাসস্থান হ’ল ‘ইচিঙত’ পাকঘৰত। সংব্রাইব (সৃষ্টিকৰ্তা) লগত বিয়া হোৱাৰ দিনৰ পৰা মায়নাউ বুৰী বা সংব্রায়ে বড়োৰ ‘ইচিঙত’ পাক ঘৰত লক্ষ্মীকপিনী হৈ বসতি কৰিবলৈ ধৰিলে।

কুচিয়া জহলাউ*

ফুলচিৰিৰ বিয়া। সোণাফুলিৰ বিয়াত নিমন্ত্ৰণ পাইকুচিয়া জহলাউৱে (‘কুচিয়া’ এবিধ মাছ ‘জহলাউ’ ডেকা-লৰা) তাৰ কুচিয়া মাছৰ ৰূপ পৰিবৰ্তন কৰি ছদ্মবেশেৰে এজন ডেকা হৈ বিয়ালৈ গ’ল। কুচিয়া জহলাউৰ সুন্দৰ সূঠাম দেহশ্ৰী দেখি বিয়ালৈ যোৱা মানুহ বিলাকে বৰ বং পালে আৰু প্ৰশংসা কৰিলে। গাভৰু ছোৱালী-বিলাকে ইমান ৰূপবান ডেকাক দেখি বিভোৰ হ’ল। সিহঁতে কুচিয়া জহলাউক মুগ্ধ কৰিবলৈ মদ, ভাত মাংসৰ আয়োজন কৰিলে আৰু নাচ-গানৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। কলহে কলহে মদ আৰু গাহৰি-কুকুৰাৰ মাংসৰ নানাবিধ তৰকাৰী ‘চিথলা’ গাভৰুহঁতে যোগান ধৰিলে। নাচ-গানৰ ব্যৱস্থা হ’ল। ‘চিথলা’ গাভৰুহঁতে কুচিয়া জহলাউক ‘চেৰজা’ বজাবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। চেৰজাৰ সুৰৰ লহৰিত আকাশ বতাহত কঁপনি উঠিল। চিথলা-গাভৰুহঁতৰ মন-প্ৰাণ সেই সুৰৰ পুলকত নাচি উঠিল। চেৰজাৰ সুৰৰ চেৰে চেৰে চিথলা গাভৰুহঁতে চেৰ ধৰি ধৰি নাচিবলৈ ধৰিলে। ফুলচিৰি আৰু সোণাফুলিয়ে মনপ্ৰাণ ঢালি দি নাচিবলৈ ধৰিলে। সোণাফুলিৰ অপূৰ্ব নৃত্য ভঙ্গিমাত কুচিয়া জহলাউ মুগ্ধ হৈ প্ৰণয়াসক্ত হল।

ফুলচিৰিৰ বিয়া হৈ গ’ল। কুচিয়া জহলাউ আৰু সোণাফুলিয়ে বিদায় ললে। গৃহস্থই উভয়কে তামোল-পান দি বিদায় দিলে।

কুচিয়া জহলাউৱে মানুহ গুচি কুচিয়া মাছ ৰূপ ধৰি পানীলৈ যোৱা সোণাফুলিয়ে দেখা পালে। তাই বুজিলে কুচিয়া জহলাউ কোনোবা ছদ্মবেশী দেৱতা। কুচিয়া মাছ হৈ আহিছে। সোণাফুলিয়ে কুচিয়া জহলাউক স্বামী হিচাপে পাবলৈ আশা কৰি বৈ থাকিল।

* জহলাউ মানে ডেকা, যুৱক।

ফুলচিৰিৰ বিয়াৰ কিছুদিন পিছত কুচিয়া জহলাউৱে সোণাফুলিৰ ঘৰত ঘৰজোৱাই হৈ থাকিল। মাক-পিতাকে প্ৰথমতে কুচিয়া জহলাউৰ লগত সোণাফুলিৰ বিয়া হোৱাত আপত্তি কৰিছিল। কিয়নো কুচিয়া মাছৰ লগত মানুহৰ বিয়া হোৱা অসম্ভৱ। কিন্তু সোণাফুলিয়ে মাক বাপেকৰ হ'কা-বাধা নেমানি কুচিয়া জহলাউকহে বিয়া কৰাবলৈ প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে। অন্তথাই পানীত জাপ দি মৰিব বুলি ভয় দেখুৱালে। বাপেক-মাকে উপায়ন্তৰ হৈ অৱশেষত কুচিয়া জহলাউৰ (কুচিয়া মাছ) লগত সোণাফুলিক বিয়া দিলে।

এদিনাখন সোণাফুলিৰ মাক-বাপেকে জোৱায়েক কুচিয়া জহলাউক মদ, 'খাজি' (মাংসৰ তৰকাৰী, মদ খালে খাজি খায়) প্ৰস্তুত কৰি থুৱালে। কুচিয়া জহলাউ মদৰ বাগীত গভীৰ নিদ্ৰাত পৰিল। সি শুই থাকোঁতে তাৰ গাৰ ছাল আপোনা-আপুনি এৰি যাবলৈ ধৰিলে। কুচিয়া জহলাউৰ গাৰ ছাল যেতিয়া নাইকিয়া হ'ল তেতিয়া সি মানুহৰ নিচিনা হ'ল। সোণাফুলিয়ে তাৰ ওচৰতে শুই থাকিল।

সাৰ পাই কুচিয়া জহলাউৱে গাৰ ছাল দেখা নেপালে। তেতিয়া সোণাফুলি মনৰ আনন্দত, স্মৃতিত গভীৰ নিদ্ৰাত পৰি আছিল। কুচিয়া জহলাউৱে ঘৈণীয়েক সোণাফুলিক জগালে। সোণাফুলিৰ নিদ্ৰাভঙ্গ হ'ল। সোণাফুলিয়ে সাৰ পোৱাত গিৰিয়েক কুচিয়া জহলাউৱে সুধিলে, "মোৰ কুচিয়া 'বেগুৰ' (ছাল) ক'ত?" ঘৈণীয়েক সোণাফুলিয়ে কলে, "মানুহৰ কুচিয়া 'বেগুৰ' থাকেনে? মানুহ যদি মানুহ হব লাগে। মানুহে মোক নিন্দা কৰিব। কুচিয়াৰ লগত মানুহৰ বিয়া হয়নে? হাল-কোৰ বাব লাগে। খেতি কৰিবলৈ পথাৰলৈ যোৱা; বুঢ়া-বুঢ়ীক চাব লাগে।"

সোণাফুলিয়ে মাক-পিতাকক কুচিয়া জহলাউ যে আচলতে মানুহ হে, কুচিয়া মাছ নহয় সেই বিষয়ে বুজাই কলে। আৰু কুচিয়া জহলাউৰ ছালবোৰ দেখুৱালে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে বিশ্বাস

নকৰি জোৱায়েক কুচিয়া জহলাউক চাবলৈ গ'ল। সঁচাসচিকৈ কুচিয়া জহলাউ কুচিয়া মাছ নহৈ এজন সুন্দৰ সূঠাম যুৱকত পৰিণত হোৱা দেখি আচৰিত হ'ল। জোৱায়েক কুচিয়া জহলাউৱে আদি-অন্ত সকলো ঘটনা বৰ্ণনা কৰি বুঢ়া-বুঢ়ীক বিশ্বাস জন্মাবলৈ বুলি মানুহৰ পৰা কুচিয়া মাছলৈ পৰিৱৰ্তিত হৈ পুনৰ মানুহৰূপত দেখা দিলে। বুঢ়া-বুঢ়ীৰ অশ্বাস কৰাৰ থল নাথাকিল।

কুচিয়া জহলাউ যে কুচিয়া মাছ নহয় এজন মানুহহে এই কথা শুনি গাঁৱৰ আৰু ওচৰ-চুবুৰীয়া সকলো বুঢ়া-বুঢ়ী, ডেকা-গাভৰু, ল'ৰা-ছোৱালীয়ে চাবলৈ দলে দলে আহিল। বুঢ়া-বুঢ়ীৰ চোতাল মানুহেৰে ভৰি পৰিল। কুচিয়া জহলাউক মানুহে দেখি আচৰিত হ'ল। সঁচাকৈ কুচিয়া জহলাউ মাছ নহয় এজন মানুহহে—সুন্দৰ, সূঠাম যুৱক। কুচিয়া জহলাউৱে ৰাইজক প্ৰণাম জনাই নিজকে "কুচিয়া কোঁৱৰ" বুলি পৰিচয় দিলে। তেতিয়াৰ পৰা সি ছদ্মবেশ পৰিত্যাগ কৰিলে। তাৰ 'মায়াভঙ্গ' হ'ল।

ৰূপাফুলি, ফুলচিৰি ছয়োজনী ভনীয়েকে কুচিয়া জহলাউ মানুহ হোৱা শুনি চাবলৈ আহিল। সিহঁতেও কুচিয়া জহলাউৰ ৰূপত আকৃষ্ট হ'ল। ঘৰলৈ পুনৰ উভটি যাবলৈ ইচ্ছা নকৰিলে। সিহঁতেও কুচিয়া কোঁৱৰক বিয়া কৰিবলৈ ইচ্ছা প্ৰকাশ কৰিলে। কুচিয়া কোঁৱৰে সিহঁতক বাধা দিলে; নানা ৰকমে বুজালে স্বামীৰ ঘৰলৈ উভটি যাবলৈ। ছয়োজনী ভনীয়েকে কুচিয়া কোঁৱৰক কোনো উপদেশ আৰু অনুৰোধ নেমানিলে। উভয়ে স্বামীৰ ঘৰলৈ ফিৰি যাবলৈ অমান্তি হ'ল। উপায় নেপায় ছয়োজনী বাই-ভনীকে কুচিয়া কোঁৱৰে ৰাখিলে।

বহুত দিন যোৱাৰ পিছত ৰূপাফুলি আৰু ফুলচিৰিৰ গিৰিয়েক দুজন, কুৰ্মাক কুচিয়া কোঁৱৰৰ ঘৰলৈ আহিল। সিহঁতে আহি নিজৰ নিজৰ ঘৈণীয়েকক ঘৰলৈ কয় উভটি যোৱা নাই সেই বিষয়ে সুধিলে।

ছয়োজনী বায়েক-ভনীয়েকে কলে যে সিহঁতে আৰু কোনো দিনে ফিৰি নাযায়। সিহঁতে কলে যে ভিনিহিয়েক কুচিয়া কোঁৱৰৰ লগতে সিহঁত থাকিব; কাৰণ তাৰ লগত সিহঁতৰ বিয়া হৈছে। সিহঁতে তেতিয়া “কাটিম মাৰিম” বুলি ভয় দেখুৱালে আৰু নানা বকমৰ গালি-গেলাজ আৰু তৰ্জন-গৰ্জন কৰিলে। কুচিয়া-কোঁৱৰকো কাটিব, মাৰিব বুলি ভয় প্ৰদৰ্শন কৰিলে। গালি-গেলাজ আৰু তৰ্জন-গৰ্জন শুনি কুচিয়া-কোঁৱৰৰ খং উঠিল আৰু যুজিবলৈ সাজু হ’ল।

উভয়-পক্ষৰ মাজত হতাহতি মৰামৰি, বাগবা-বাগৰি হ’ল। কোনো পক্ষে যুঁজত কম নহয়। তিনিওজন বীৰৰ তয়াময়া যুদ্ধ হ’ল। কোনেও কাকো পৰাজয় কৰিব নোৱাৰে। কালাংকাৰ বীৰ, চুমলি বীৰ, যুদ্ধ ক্ষেত্ৰত কালান্তক যমৰ নিচিনা। যুদ্ধত কেতিয়াবা কুচিয়াবীৰক আফলা মাৰি দূৰৈত পেলাই দিয়ে, পুনৰ উঠি আহি যুঁজে। কুচিয়া কোঁৱৰেও কালাংকাৰ বীৰ আৰু চুমলিবীৰক অকলে দুইজনকে দুখন হাতেৰে মাৰি ধৰি মাটিত পেলাই দিলে। এনেদৰে উভয়পক্ষৰ মাজত তয়াময়া যুদ্ধ হ’ল। যুদ্ধত কালাংকাৰ বীৰ আৰু চুমলিবীৰ ভাগৰি পৰিল। বলশক্তি নাইকিয়া হ’ল। কুচিয়াবীৰে ছয়োজনবীৰকে কাটি পেলালে। অবশেষত তিনিজনীকে সোণাফুলি কপাফুলি আৰু ফুলচিৰিৰ লগত কুচিয়া কোঁৱৰে মহাসুখ দিন অতিবাহিত কৰিবলৈ ধৰিলে।

মানুহ কিয় মৰে ?

এদিনাখন এজনী তিবোতা গাধুবলৈ গৈছিল। এনেতে দেখিলে তিনিজন যমদূত। তিবোতাজনীয়ে সুধিলে, “তোমালোক কোন ?” যমদূত কেইজনে কলে, “আমি মানুহৰ জীউ নিয়া যমদূত।”

সিহঁতে সুধিলে, “তোমাক কি লাগে ?”

তিবোতাজনীয়ে কলে, “মোক এটা বৰ দিয়া।”

সিহঁতে সুধিলে, “কি বৰ লাগে কোৱা। বৰ দিম।”

তিবোতাজনীয়ে কলে, “মানুহ মৰিলে জীউটো যে নিয়া, সেই জীউটো যাতে দেখা পোওঁ, সেই বৰ দিয়া।”

যমদূতে কলে, “মানুহ মৰিলে চাবা, জীউটো দেখা পাবা। কিন্তু কোনো মানুহকে নকৰা। কোৱাৰ দিনাখনেই তোমাৰো জীউটো নিম।”

এজন ডেকা আছিল। তাৰ বিয়া হোৱা নাই। তাৰ বেমাৰ হৈছে। মৰো মৰো অৱস্থা। ডেকাজনক চাবলৈ তিবোতাজনী গ’ল। মৃতপ্ৰায় অৱস্থাত জীউটোৱে কান্দিবলৈ ধৰিলে বিলাপ কৰি, “ইমান সুন্দৰ ঘৰ, মই কেনেকৈ এৰি যাওঁ।”

জীউটোৱে কান্দিবলৈ ধৰা দেখি তিবোতাজনীয়ে কান্দিবলৈ ধৰিলে। মৃতব্যক্তিৰ জীউটোৰ কান্দোন তিবোতাজনীয়ে শুনিবলৈ পালে, আনে নুশুনিলে।

তিবোতাজনীৰ শহুৰেক টান বেমাৰত পৰিল। মৃতপ্ৰায় অৱস্থা মানুহজন বৰ কুপণ আছিল। নিমখ ভাত খায়, মাছ-মাংস নাখায়। শহুৰেক মৃত্যুৰ দুৱাৰদলিত। জীউটো ওলাই আহিবলৈ উদ্বৃত। বুঢ়া মৰিল। জীউটো মৃতব্যক্তিৰ পৰা ওলাই আহি আনন্দত হাঁহি হাঁহি নাচিব ধৰিলে। জীউটোৱে ভাবিলে, “এই ঘৰৰ পৰা ওলাই আহিলোঁ বক্ষা পৰিলোঁ।

বোরাবীয়েকে জীউটোৰ আনন্দ দেখি হাঁহিব ধৰিলে। বোরাবী-
য়েকে হাঁহিবলৈ ধৰা দেখি আচৰিত হৈ শাহুৱেকে ভাবিলে : ডেকাজন
মৰাত বোরাবীয়েকে কান্দিছে অথচ নিজৰ শহুৰেকজন মৰাত নাকান্দি
বা দুখ নকৰি হাঁহিছে। নিশ্চয় তাইৰ মৃত ডেকাজনৰ লগত কিবা
অবৈধ সম্পৰ্ক আছিল।

বোরাবীয়েকৰ চৰিত্ৰৰ ওপৰত শাহুয়েকৰ সন্দেহ জন্মিল।
বাইজে মৰা পেলাই থৈ আহিল। আনপিনে শাহুৱেকৰ বোরাবীয়েকৰ
ওপৰত সন্দেহক্ৰমে বাইজৰ ওচৰত বিচাৰৰ ভাৰ দিলে।

বাইজৰ মেল বহিল। বিচাৰ আৰম্ভ হ'ল। বোরাবীয়েকক
বিচাৰৰ সভালৈ মাতি আনিলে। বিচাৰ-সভাত বোরাবীয়েকক
বিচাৰক মণ্ডলীয়ে সুধিলে, “ডেকাজন মৰাত তই কিয় কান্দিছ আৰু
শহুৱেৰা মৰাত তই কিয় হাঁহিছ?”

তাই তেতিয়া কলে, “ইয়াৰ কাৰণ কব লাগিলে মোৰ মৃত্যু হব।”

বাইজে তাইক তাইৰ যিয়েই নহওক কাৰণটো কবই লাগিব বুলি
ধৰিলে। তাই কবলৈ সন্মতি দিলে।

তাই গাধুই আহি চুলিত তেল ঘৰি মূৰ ফনিয়ালে। নতুন
কাপোৰ পিন্ধিলে। চোতালত ঢাৰী পাৰি নতুন চাদৰ পাৰি বিচনা
পত্ৰ তৈয়াৰ কৰি শুই কবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

বাইজৰ মাজত তেতিয়া গুণগুনি উঠিল। “বিচনা-পত্ৰত শুইহে
কব পাৰি নেকি? এনেয়ে বহি কব নোৱাৰি নেকি?”

তেতিয়া তিবোতাজনীয়ে কলে, “বাইজহঁত, বোপাহঁত, আইহঁত,
কথাটো কোৱাৰ লগে লগে মই মৰিম। মোৰ জীউটো যমদূতে লৈ
যাব। গতিকে মই ঢাৰী-পাটী লৈ আহিছোঁ। মই মৰিলে লৈ
যাব।

তিবোতাগৰাকীয়ে তাই গাধুবলৈ গৈ কেনেকৈ তিনিজন যমদূত
লগ পাইছিল, যমদূত কেইজনে মানুহ মৰিলে জীউটো কেনেকৈ লৈ

যায়, জীউৰ আলৈ-বিলাই আৰ্ত্তনাদ আৰু আনন্দ, ডেকাজনৰ মৃত্যুত
তাই কিয় কান্দিছে আৰু শহুৰেকৰ মৃত্যুত কিয় হাঁহিলে সকলো
ঘটনা বৰ্ণনা কৰিলে। লগে লগে পূৰ্বৰ প্ৰতিশ্ৰুতি ভঙ্গ কৰাৰ
অপৰাধত যমদূত তিনিজনে তাইৰ জীউটো লৈ গ'ল।

তিবোতাজনীৰ মৃত্যুৰ লগে লগে বিচাৰক মণ্ডলী আৰু বাইজৰ
মাজত কান্দোনৰ বোল উঠিল।

বত্ৰকুমাৰ

বিপুল নগৰৰ বজাৰ ছজনী তিৰি (ঘৈণীয়েক) আছিল। সকলো তিৰিজনীৰ ছজন ল'ৰা। ডাঙৰ তিৰিৰ সন্তান হোৱা নাছিল। এগৰাকী মুনি বজাৰ ঘৰলৈ আহি ঠিকনা আদি মঙ্গলামঙ্গল গণনা কৰি। বজাক জনালে, “তিৰিটোৱে (ডাঙৰ বাণীয়ে) বত্ৰফল খাব লাগিব। তেতিয়াহে সন্তান হ'ব।” মুনিৰ উপদেশমতে বজাই বত্ৰফল বিচাৰি গ'ল। বত্ৰফল বিচাৰি বিচাৰি গৈ এখন বিৰাট অৰণ্য পালে। সেই অৰণ্যলৈ সাতবাতি সাতদিন যাব লাগে। সেই অৰণ্যত এহাল বুঢ়া-বুঢ়ীক লগ পালে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে বজাক ক'ব মানুহ ক'লে যায় ইত্যাদি শুধিলে। বজাই নিজৰ পৰিচয় দি ডাঙৰ বাণী নিসন্তানৰ বাবে পুত্ৰ কামনা কৰি বত্ৰফল বিচাৰি যোৱাৰ কথা ক'লে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে সিহঁতৰ বাৰীতে বত্ৰফল থকা বুলি কৈ ফলটো ছিঙিআনি বজাক দিলে। বজাই বত্ৰফল লৈ বুঢ়া-বুঢ়ীক বহুত পুৰস্কাৰ দি ৰাজ্যলৈ ঘূৰি আহিল আৰু বাণীক বত্ৰফল খাবলৈ দিলে। ডাঙৰ বাণীৰ এটি পুত্ৰ সন্তান জন্ম হ'ল।

মুনিৰে কৈছিল যে বত্ৰকুমাৰৰ জন্মৰ লগে লগে বজাৰ চকু কণা হ'ব। চকু কণা হোৱাৰ ভয়ত বজাই ডাঙৰ বাণী আৰু পুতেক বত্ৰকুমাৰক বেলেগ ৰাজ হাউলীত থৈ দিছিল। তেতিয়াৰ পৰা মাক পুতেক তাতে থাকিবলৈ লৈছিল। কিন্তু মুনিৰ বাক্য ফলিল। বজাৰ চকু কণা হ'ল।

মুনি পুনৰ বজাৰ ওচৰলৈ গ'ল। বজাই বত্ৰফল আনি বাণীক খুওৱাত বাণীৰ পুত্ৰ সন্তান জন্ম হোৱাৰ কথা আৰু নিজৰ চকু কণা হোৱাৰ কথা জনালে।

মুনিৰে বজাক ক'লে : “বৰাই পাণৰ ফুল আনি তাৰ বস চকুত লগাই দিলে আপোনাৰ চকু পুনৰ ভাল হ'ব।

মুনিৰ বাক্য ফলবতী হোৱাৰ বাবে বজাই মুনিক যথেষ্ট পুৰস্কাৰ দি মান সৎকাৰ কৰি বিদায় দিলে।

সকলো বাণীৰ ছজন পুতেক আছিল। বজাই সিহঁতক বৰাই পাণ বিচাৰি আনিবলৈ পঠিয়ালে। সিহঁত ছয়ো পিতাকৰ কথামতে বৰাই পাণ বিচাৰি বিচাৰি হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী ৰাক্ষসীৰ ৰাজ্য পালেগৈ।

হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী ৰাক্ষসীয়ে বজাৰ ল'ৰা ছজনক দেখি সিহঁত ক'ব মানুহ ক'লে যায় ইত্যাদি শুধিলে। বজাৰ ল'ৰা ছজনে পিতাকৰ অন্ধ চকু ভাল কৰিবলৈ বৰাই পাণৰ ফুল বিচাৰি যোৱাৰ কথা ক'লে। বজাৰ ল'ৰা ছজনৰ সুন্দৰ চহেৰা দেখি হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী ৰাক্ষসীৰ জিভাৰ পানী পৰিবলৈ ধৰিলে। সিহঁতে বৰাই পাণৰ ফুল দিবলৈ অস্বীকাৰ কৰি, ল'ৰা ছজনক খাবলৈ খেদি গ'ল। ৰাজপুত্ৰ ছজনে হিড়িম্বা ৰাক্ষস আৰু হিড়িম্বী ৰাক্ষসীৰ লগত যুদ্ধ কৰিলে। যুদ্ধত বজাৰ ল'ৰা ছজন পৰাজিত হ'ল, আৰু হিড়িম্বী ৰাক্ষসীয়ে সিহঁতক গিলি থলে।

ছয়ো ভায়ে বৰাই পাণৰ ফুল লৈ উভতি অহা নেদেখি সিহঁত ছয়ো কিবা বিপদৰ সন্মুখীন হোৱা বুলি ভাবি বত্ৰকুমাৰে ভায়েক ছজনক আৰু পাণ বিচাৰি যাত্ৰা কৰিলে। সি গৈ গৈ হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী ৰাক্ষসীৰ ৰাজ্য পালেগৈ।

এখন ৰাজ্যৰ এজনী ৰাজকুমাৰী হিড়িম্বী ৰাক্ষসীৰ ঘৰত আছিল। ৰাজকুমাৰে হিড়িম্বী ৰাক্ষসীৰ ৰাজ্যত গৈ পোনতে সেই ৰাজকুমাৰীক লগ পালে। ৰাজকুমাৰ আৰু ৰাজকুমাৰীৰ মাজত পৰিচয় বিনিময় হ'ল। প্ৰথম দৃষ্টিতে উভয়েৰে অন্তৰত প্ৰণয় জন্মিল। ৰাজকুমাৰীয়ে ৰাজকুমাৰক বৰাই পাণৰ ফুল দি সহায় কৰিবলৈ মান্তি হ'ল। কিন্তু হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী ৰাক্ষসীৰ পৰা পৰিত্ৰাণ পাবলৈ সাবধান কৰি দিলে। কাৰণ কিবা প্ৰকাৰে ৰাজকুমাৰ আৰু ৰাজকুমাৰী প্ৰণয় পাশত আৱদ্ধ হোৱা বুলি জানিলে উভয়েকে মাৰি

পেলাব। তত্পৰি বান্ধসীয়ে বাজকুমাৰক দেখা পালে খাবলৈ খেদি আহিব। বাজকুমাৰীয়ে বান্ধস, বান্ধসীৰ হাতৰ পৰা বন্ধা পাবলৈ বাজকুমাৰক উপায় দিলে। বাজকুমাৰীয়ে কলে হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী বান্ধসীৰ জীৱন এডাল প্ৰকাণ্ড গছৰ গুৰিৰ শিপাৰ তলত আছে। তাত দেখিবলৈ পাব এযোৰ পাৰ চৰাই পিঞ্জৰাৰ ভিতৰত আছে। সেই পাৰ চৰাই দুটাই হ'ল হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী জীউ। পাৰ চৰাই দুটা মাৰিব পাৰিলে বান্ধস, বান্ধসী মৰিব। গতিকে বাজকুমাৰে নিজৰ জীৱন বন্ধা কৰিবলৈ আৰু বান্ধস বান্ধসীক মাৰিবলৈ হলে গছৰ তলত থকা পিঞ্জাবান্ধ পাৰ চৰাই দুটাক মাৰিব লাগিব।

এইদৰে বাজকুমাৰীয়ে বুদ্ধি পৰামৰ্শ দিলে। তত্পৰি হিড়িম্বী বান্ধসীৰ মৰালাঠি, আৰু জীয়া লাঠি থকাৰ কথাও বাজকুমাৰীয়ে বাজকুমাৰক জনালে। মৰা লাঠিৰে মানুহক স্পৰ্শ কৰিলে মৰে আৰু জীয়া লাঠিৰে স্পৰ্শ কৰিলে জী উঠে বুলি কলে। সেই মৰা লাঠি আৰু জীয়া লাঠি ছুড়ালো হাত কৰিবলৈ উপদেশ দিলে।

ইতিমধ্যে হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী বান্ধসীয়ে মানুহৰ গোক পালে। মানুহৰ সুন্দৰ গোকত বান্ধস-বান্ধসীৰ জিভাৰ পানী পৰিবলৈ ধৰিলে সিহঁতে মানুহ জনক খাবলৈ গোক লৈ লৈ বিচাৰি ফুৰি সুন্দৰ যুবক জনক দেখা পালে। যুবক জনৰ সুন্দৰ সূঠাম দেহ দেখি সিহঁতৰ খাবলৈ মন গ'ল। তাক খাবলৈ খেদি গ'ল।

বত্ৰকুমাৰে আগৰে পৰা বান্ধস বান্ধসীৰ লগত যুঁজিবলৈ সাজু হৈ আছিল। সি লগত ঢাল তৰোৱাল, তীব, ধনু লৈ গৈছিল। বান্ধস বান্ধসীয়ে তাক খাবলৈ খেদি অহাত সি কাড় মাৰিলে মায়াকুশল হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী বান্ধসীৰ গাত কাড় নেলাগিল। ধনুৰ কাড় যোৱাৰ লগে লগে ছয়োজনে অন্তৰ্ধান হৈছিল। ছয়োজনে পুনৰ দেখা দি বাজকুমাৰক খাবলৈ খেদি গ'ল। সি ঢাল তৰোৱাল লৈ বান্ধস বান্ধসীৰ লগত ভীষণ যুদ্ধ কৰিলে। যুদ্ধত বান্ধস আৰু বান্ধসী পৰাস্ত হ'ল। বাজকুমাৰে হিড়িম্বী বান্ধসীৰ জীয়া লাঠি

আৰু মৰা লাঠি ছুড়াল ললে। মৰা লাঠিৰে হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী বান্ধসীক স্পৰ্শ কৰাত সিহঁত অচেতন হৈ পৰি থাকিল। বাজকুমাৰে গৈ যি ডাল গছৰ তলত বান্ধস আৰু বান্ধসীৰ জীউ আছিল সেই গছডাল খান্দি উভালি পেলাই দিলে; আৰু তলত এটা পিঞ্জৰা দেখা পালে। তাত এযোৰ পাৰ চৰাই দেখা পালে। বাজকুমাৰীৰ পৰামৰ্শমতে পাৰ চৰাই দুটা অনাত বান্ধস বান্ধসীয়ে গম পালে—সিহঁতৰ জীউ কোনোবাই আনিলে বুলি সিহঁতৰ জীৱন বিপন্ন হৈ উঠিল। সিহঁতে চেতনা লাভ কৰি যিডাল গছৰ তলত সিহঁতৰ জীউ আছিল তালৈ লব দিলে। হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী বান্ধসীয়ে গৈ দেখে গছডাল উভালি পেলাই পাৰযোৰ বাজকুমাৰে হাতত লৈ আছে। সিহঁতে বাজকুমাৰৰ হাতৰ পৰা পাৰযোৰ আনিবলৈ যত্ন কৰিলে। বাজকুমাৰেও বুজিলে পাৰযোৰ বান্ধস-বান্ধসীয়ে লৈ গলে তাৰ মৃত্যু। বান্ধস-বান্ধসী তাৰ ওচৰ পোৱাৰ লগে লগে পাৰযোৰৰ ঠেং কেইখন মুচৰি দিয়াৰ লগে লগে বান্ধস-বান্ধসীৰ ভৰি ছিঙি থিতাতে উভয়ে পৰি গ'ল। বাজকুমাৰে পাৰ যোৰৰ গল মুচৰি পেলোৱাৰ লগে লগে বান্ধস বান্ধসীয়ে প্ৰকাণ্ড চিঞৰ মাৰি মৰি থাকিল। বান্ধসীৰ পেটৰ ভিতৰত বাজকুমাৰৰ ভায়েক ছজন আছিল। বান্ধসী মৰাৰ লগে লগে পেটৰ ভিতৰৰ পৰা বাজকুমাৰ ছজন মৃত অৱস্থাত বত্ৰকুমাৰে উলিয়াই আনিলে। বান্ধসীৰ জীয়া লাঠিৰে স্পৰ্শ কৰাত বাজকুমাৰ ছজনে পুনৰ জীৱন পালে। সিহঁত উঠি বত্ৰকুমাৰক দেখা পালে আৰু সন্মুখত হিড়িম্বা আৰু হিড়িম্বী বান্ধসীক মৃত অৱস্থাত দেখা পালে। বত্ৰকুমাৰে সকলো ঘটনা বাজকুমাৰ ছজনক বিবৰি কলে।

পিছত বাজকুমাৰ ছজনে বিশ্বাস ঘাতকতা কৰি মৰালাঠি আৰু জীয়া লাঠি ছুড়াল বত্ৰকুমাৰৰ পৰা হাত কৰি লৈ তাৰ লগত যুদ্ধ কৰি তৰোৱালেৰে কাটি-ছিঙি বধ কৰিলে। বত্ৰকুমাৰক বাজকুমাৰীয়ে বৰাই পাণৰ ফুল দিছিল। সেই ফুল বাজকুমাৰৰ পৰা লৈ বাজ-

কুমাৰ ছজন স্বদেশ অভিমুখে গ'ল। বত্ৰকুমাৰৰ কৰুণ মৃত্যুত শোকাভিভূতা হৈ বাজকুমাৰীয়ে কান্দিবলৈ ধৰিলে। বাজকুমাৰীৰ কান্দোন আৰু বত্ৰকুমাৰৰ মৃত্যুত শালিকা, নেউল আৰু বগলীৰ দুখ লাগিল। নেউল, বগলী আৰু শালিকা তিনিও লগ হৈ মন্ত্ৰণা কৰিলে—বত্ৰকুমাৰক জীয়াই তুলিবলৈ। সিহঁতে বত্ৰকুমাৰৰ মাংস, হাব, ছাল জোৰা লগাই কিবা কিবি মন্ত্ৰমাতি তাক জীয়াই তুলিলে। বত্ৰকুমাৰে পুনৰ জীৱন পাই উঠি দেখে যে ভায়েক ছজন নাই আৰু বৰাই পাণৰ ফুলো নাই। বাজকুমাৰীয়ে কান্দি থকা দেখিলে। আৰু ওচৰতে নেউল, শালিকা আৰু বগলীক দেখিলে। সিহঁতে বত্ৰকুমাৰক সকলো ঘটনা বিবৰি কলে আৰু নিজৰ ৰাজ্যলৈ আগবঢ়াই থোৱাৰ কথা কলে যাতে বাটত কোনো বিপদ-আপদ নঘটে। নেউল, শালিকা আৰু বগলীক লগত লৈ বত্ৰকুমাৰে ৰাজ্য অভিমুখে যাত্ৰা কৰিলে। তেওঁলোকে গৈ ৰাজ অট্টালিকা পালে।

বত্ৰকুমাৰে পোনতে পিতাকৰ খবৰ ললে আৰু চকুভাল হৈছে নে নাই সুধিলে। বজাই বাজকুমাৰ ছজনে বৰাই পাণৰ ফুল আনি তাৰ বস চকুত দিয়াত ভাল হৈছে বুলি কলে। বত্ৰকুমাৰক নানা গালি গালাজ আৰু ভৎসনা কৰিবলৈ ধৰিলে। তেতিয়া বত্ৰকুমাৰে যে হিড়িম্বী বান্ধসীৰ পৰা বৰাই পাণৰ ফুল আনিছিল আৰু হিড়িম্বী বান্ধসীয়ে বাজকুমাৰ ছজনক পেটৰ ভিতৰত গিলি থৈ দিছিল আৰু বত্ৰকুমাৰে হিড়িম্বী আৰু হিড়িম্বী বান্ধসীৰ লগত যুদ্ধ কৰিছিল হিড়িম্বী বান্ধসীৰ পৰা জীয়া লাঠি আৰু মৃত লাঠি আনি তাৰ দ্বাৰা বান্ধস বান্ধসীক অচেতন কৰি গছৰ তলৰ পৰা পাৰযোৰ আনি গল মুচুৰি মাৰি পেলোৱাত হিড়িম্বী হিড়িম্বী মৰিল আৰু বাজকুমাৰ ছজনক হিড়িম্বী বান্ধসীৰ পেটৰ পৰা উলিয়াই আনি মৃত অৱস্থাৰ পৰা জীয়া লাঠিৰে স্পৰ্শ কৰাত সিহঁত কেনেকৈ জী উঠিল আৰু বিশ্বাসঘাতকতা কৰি তাক ভায়েক ছজনে কেনেকৈ হত্যা কৰিলে আৰু কেনেকৈ নেউল, শালিকা, আৰু বগলীয়ে তাক পুনৰ জীয়াই তুলিলে ইত্যাদি

সকলো ঘটনা বিবৰি কলে। সাক্ষী হিচাবে বাজকুমাৰী, শালিকা, বগলী আৰু নেউলক দিলে। সিহঁত আটায়ে বত্ৰকুমাৰৰ কথাত হয়ভৰ দি তাৰে কথা সত্য বুলি বজাৰ আগত সাক্ষী দিয়াত বজাই বাজপুত্ৰ ছজনক বিপুল নগৰৰ পৰা নিৰ্বাসন দণ্ড দি খেদি দিলে। লগতে বাজপুত্ৰ ছজনৰ মাক সৰু ৰাণীকো ষড়যন্ত্ৰত লিপ্ত থকা বুলি বিপুল নগৰৰ পৰা বাহিৰ কৰি দিলে।

বজাই বত্ৰকুমাৰ আৰু বাজকুমাৰীৰ বিয়া ধুমধামেৰে পাতিলে। বত্ৰকুমাৰক ৰাজসিংহাসনত বহুৱালে। নেউল, শালিকা আৰু বগলীয়ে বত্ৰকুমাৰ আৰু বাজকুমাৰীক মাজত লৈ ঘূৰি ঘূৰি নাচিবলৈ ধৰিলে। শেষত বজাই নেউল, শালিকা আৰু বগলীক বত্ৰকুমাৰৰ জীৱন দান দিয়া বাবে পুৰস্কাৰ দি বিদায় দিলে। নেউল, শালিকা আৰু বগলীক বজা, বত্ৰকুমাৰ আৰু বাজকুমাৰীয়ে কিছুদূৰ গৈ আগবঢ়াই বিদায় সন্তাষণ জনালে।

গিছিপ আৰু নিছিপৰ কাহিনী

গিছিপ ডাঙৰ ভায়েক। নিছিপ সৰু ভায়েক। সিহঁতৰ মাক আৰু পিতাক বুঢ়া হৈছিল। এদিনাখন ফাণ্ডপাতি বুঢ়াই বগলী এটি ধৰি আনিছিল। বগলীটো ভালদৰে ঘৰত বান্ধি থৈ বুঢ়া-বুঢ়ী দুয়ো ভিক্ষা কৰিবলৈ গ'ল। বুঢ়াৰ পুতেক গিছিপ আৰু নিছিপে বগলীটো পুৰি খাই পথাৰলৈ গুছি গ'ল।

বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে আহি বগলীটো দেখা নাপাই সিহঁতৰ বৰ খং উঠিল। গিছিপ আৰু নিছিপক বিচাৰি পথাৰলৈ গ'ল—সিহঁতক মাৰিবলৈ।

গিছিপ আৰু নিছিপে পলাই গৈ মোমায়েকৰ ঘৰত থাকিল। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে গিছিপ আৰু নিছিপক বিচাৰি সিহঁতৰ মোমায়েকৰ ঘৰলৈ গ'ল। মোমায়েকে সিহঁতক লুকাই থৈ সিহঁত নাই বুলি কলে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে তেতিয়া ঘৰলৈ গুছি গ'ল। কিন্তু যোৱাৰ সময়ত সিহঁতক লগ পালে কাটি তেজ থৈ দিবলৈ সিহঁতৰ মোমায়েকক বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে কলে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে আহি সিহঁতৰ বক্ত পান কৰিব বুলিও কলে। তাৰপিছত বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে গিছিপ আৰু নিছিপক বিচাৰি গ'ল। মোমায়েকে কুকুৰ এটা কাটি তেজ ৰাখি থৈ দিলে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে গিছিপ আৰু নিছিপৰ তেজ বুলি কুকুৰ তেজ খাই ঘৰলৈ উভটি আহিল।

গিছিপ আৰু নিছিপ অন্ত্যালে গুছি গ'ল। ছপৰীয়া জংগলৰ মাজত গছৰ তলত সিহঁতে জিৰণি লয়।

সেই গছডালত এযোৰ কপৌ চৰায়ে বাহ লৈছিল। সিহঁতৰ পোৱালী জগিলেই এডাল সাপে খাই গুছি যায়।

গিছিপ ছৰ্ঘোৰটোপনিত পৰিল। সাপটো গছৰ খলোঙৰ পৰা

ওলাই আহিল। নিছিপ সাৰে আছিল। সি সাপটো অহা দেখি ছটুকুৰা কৰি কাটি পেলালে।

গিছিপে টোপনিৰ পৰা সাৰি পালে। তাৰ বৰ পিয়াহ লাগিছিল। সি পানী বিচাৰি গৈ তিনিমুখীয়া বগলী এটা লগ পালে। বিলত পানী দেখা পালে কিন্তু বগলীয়ে পানী খাবলৈ নিদিয়ে। বগলীয়ে আন এঠাইত পানী দেখুৱাই দিলে; কিন্তু তাত গড়ৰ ভয়। গিছিপৰ পিয়াহত কণ্ঠ শুকাই গৈছিল। সি ভয় নকৰি গড়খকা বিলত পানী খাবলৈ গ'ল। গিছিপ গৈ গড়ৰ পিঠিৰ ওপৰত উঠিল। গড়ে পানী আনিবলৈ নিদি বিলৰ সিপাৰ কৰি দিলে।

সি গৈ বহু দূৰত এখন ৰাজ্য পালে। সেই ৰাজ্যৰ প্ৰজাবোৰে তাক সেই ৰাজ্যৰ ৰজা পাতিলে।

নিছিপে ককায়েকক নেদেখি গিছিপৰ নিচিনাকৈ পানী বিচাৰি গৈ সেই একেই নিচিনা ঘটনাৰ সন্মুখীন হ'ব লগা হ'ল। গড়ে নিছিপক বিলৰ সিপাৰে দলিয়াই দিলে। গধূলি সময়ত সি সিপাৰ পালে। ৰাতি হোৱাত ৰজাৰ বেঙেনাৰ বাগানত লুকাই থাকিল।

পিছদিনাখন পুৱা প্ৰহৰীয়ে দেখা পাই নিছিপক ধৰি নিলে। ৰজাই ভায়েক বুলি নেজানি গোৱৰৰ দ'মত বান্ধি থবলৈ হুকুম দিলে।

ৰজাই এখন নাও তৈয়াৰ কৰিলে। পানীত নাওখন মেলি দিবলৈ হুকুম দিলে। নাৱৰীয়াবোৰে নাওখন পানীত এৰি দিবলৈ চেষ্টা কৰিলে, কিন্তু নাওখন লৰাব নোৱাৰিলে। তেতিয়া নাৱৰীয়াবোৰে নিছিপক কোৱাত নিছিপে নিজৰ আৰু ককায়েক গিছিপৰ নামলৈ মন্ত্ৰ মাতি নাওৰ কৰিত গোৰ মাৰি দিয়াত নাও পানীত গৈ পৰিল। এই ঘটনা দেখি নাৱৰীয়া আৰু ৰাজকৰ্মচাৰীহঁতে গৈ ৰজাক জনালে। ৰজাই মানুহজনক ৰাজভবনলৈ মাতি নিলে। নিছিপে কিবা অপৰাধ হৈছে বুলি ভাবি ভয়ে ভয়ে ৰজাৰ ওচৰলৈ গ'ল। ৰজা গিছিপে ভায়েক নিছিপক দেখা পালে। সি ভায়েকক চিনি পাই বৰ দুখ কৰিলে। আৰু নিছিপক গোৱৰৰ দ'মত এদিন

বান্ধি থোৱাত বব লাজ আৰু অপমান পালে। বজাই ভায়েকৰ ওচৰত নিজৰ দোষৰ কাৰণে দুখ প্ৰকাশ কৰি নিছিপক বেজাৰ নকৰিবলৈ খাটিলে আৰু নিজৰ লগত থাকিবলৈ কলে। দুয়োজনে একেলগে বাজআট্টালিকাত মহা সুখেৰে কাল কটাবলৈ ধৰিলে।

কথা বেচা বুঢ়াৰ কথা

এখন দেশত আছিল এজন বুঢ়া। তেওঁ এখন বান্ধাৰে দুখন খালি ভাৰ-পাচি লৈ কথা বেচিবলৈ গৈছিল। কোনো মানুহে তেওঁক সুধিলে তেওঁ কয়, “মই কথা বেচিবলৈ আহিছোঁ। ভাৰ পাচিত একোই নাই। কেবল কথাই বোজাই হৈ আছে।” বুঢ়াই কথা বেচিবলৈ গৈ গৈ এঘৰ মানুহৰ ঘৰ পালে। সেই ঘৰৰ মানুহজন বব সাধু। লৰা-ছোৱালী কোনো নাই। সি কথা বেচিবলৈ যোৱা বুঢ়াজনক সুধিলে — “ভাৰত কি আছে?” বুঢ়াজনে কলে, “কথা বেচিবলৈ আহিছোঁ। ভাৰত কথা ভৰি আছে।”

তেতিয়া সাধু মানুহজনে বুঢ়াক কি কথা বেচিবলৈ আনিছে বুলি সুধিলে। তেতিয়া বুঢ়াই, “সম্পদৰ ভনী, বিপদৰ বন্ধু, স্ত্ৰী লভে নাৰী, চেতন লভি বজা, সৰ্বনাশী বাণী” বুলি কলে। বুঢ়াজনে এইখিনি কথা কোৱা হ’লত সাধুজনে সুধিলে “এই খিনি কথাৰ কিমান মূল্য হব?”

তেতিয়া বুঢ়াজনে ইয়াৰ মূল্য পাঁচশ টকা বুলি কলে। সাধুজনে কথাখিনিৰ অৰ্থ কি বুজাই দিবলৈ কোৱাত বুঢ়াজনে বিতংকৈ ফহিয়াই ভালদৰে বুজাই দিলে। সাধু মানুহজনে বুঢ়াৰ কথাত সন্তুষ্ট হৈ পাঁচশ টকা দি বিদায় দিলে।

সাধু মানুহজনে পিছ দিনাখন ভনীয়েকৰ ঘৰলৈ গ’ল। তেওঁ ভনীয়েকৰ ঘৰত গৈ উপস্থিত হোৱাত ভনীয়েকে তাক তিবন্ধাৰ কৰিলে। তাই ককায়েকক তিবন্ধাৰ কৰি কলে—“কথা কিনিব পাৰিছা টকা দি মোলৈ হলে এটা ফুটা কড়িয়ো নানিলা।”

ককায়েক সাধু মানুহজনে ভনীয়েকৰ গালি-শপনি আৰু তিবন্ধাৰৰ দ্বাৰা অপমানিত হৈ ঘৰলৈ উভতি আহিল। আৰু

মনতে ভাবিলে কথাবেচা বুঢ়াৰ প্ৰথম কথা ফলিল। তাৰ পিছত বাতি ঘৈণীয়েকৰ লগত এই বিষয়ে নানা কথা-বতৰা হৈ খাই লৈ শুই থাকিল।

পিছদিনাখন সখিয়েকৰ ঘৰলৈ গ'ল। সখিয়েকে বহুতদিনৰ মূৰত সাধু সখিয়েকজন যোৱাত বৰ আনন্দ পালে। আৰু সেৱা শুশ্ৰূষা কৰি নানা ধৰণৰ বংধেমালি ঠাট্টা-তামছা আৰু স্মৃতিৰে কথা বতৰা হ'ল আৰু বিধে বিধে মাছ, মাংসৰ তৰকাৰী বন্ধাই খুৱাই-বুৱাই বিদায় দিলে। সাধু মানুহজনে ঘৰলৈ গৈ ভাবিলে কথাবেচা বুঢ়াৰ দ্বিতীয় কথাটোও ফলিল।

আনদিনাখনৰ নিচিনাকৈ বাতি ঘৈণীয়েকৰ লগত সখিয়েকৰ ঘৰত গৈ পোৱা আদৰ-অভ্যৰ্থনাৰ কথা কলে আৰু পিছদিনাখন বহুদূৰলৈ যোৱাৰ কথা কলে। ঘৈণীয়েকক কোনো চিন্তা নকৰিবলৈ উপদেশ দিলে।

পিছদিনাখন সাধু মানুহজন দূৰ দেশলৈ যাব বুলি যাত্ৰা কৰিলে। তেওঁ গৈ গৈ এখন বজা নোহোৱা ৰাজ্যত উপস্থিত হ'ল। সেই ৰাজ্যৰ মানুহ বিলাকে সাধু মানুহজনক দেখি তেওঁক বজা পাতিবলৈ মন কৰিলে। আৰু প্ৰজাবৰ্গই তেওঁক ৰাজসিংহাসনত বহিবলৈ অনুৰোধ জনালে। সাধুজনে উপায়ন্তৰ হৈ প্ৰজাবৰ্গৰ অনুৰোধত ৰাজসিংহাসনত বহি ৰাজ্য চলাবলৈ ধৰিলে। সেই ৰাজ্যৰ বাণী আছিল আগৰ বজাৰ বাণী। বজা মৰাত বাণী বিধবা হৈছে। বৰ্তমান নতুন বজাৰ বাণী নাছিল। গতিকে প্ৰজাবৰ্গই আগৰ বিধবা বাণীক বিয়া কৰাবলৈ বজাক অনুৰোধ জনালে। বজাই প্ৰজাবৰ্গৰ অনুৰোধ বন্ধা কৰি বিধবা বাণীক বিয়া কৰালে। বজা আৰু বাণী উভয়ে ৰাজ অট্টালিকাত থকাৰ ব্যৱস্থা কৰি দিলে। বাতি হোৱাত শয়ন কৰত বজা বাণী উভয়ে ৰাজ্যৰ মঙ্গলা-মঙ্গল বিধান আৰু শাসন কাৰ্য্যৰ বিষয়ে আলোচনা কৰিলে আৰু তাৰ পিছত ছয়োজনে শুবলৈ গ'ল। শোৱা বিচনা কিন্তু বজা-বাণী ছয়োৰে সুকীয়া সুকীয়া। বাণী শুবলৈ গ'ল,

বজাও নিজৰ বিচনাত শুবলৈ গ'ল। বজাই বিচনাত পৰাৰ আগতে পুৰণি স্মৃতিবিলাক তেওঁৰ মনত ভাহি উঠিল। বজাই তেওঁৰ ঘৈণীয়েক আৰু কথা বেচা মানুহজনৰ কথা স্মৰণ কৰিলে। তেওঁৰ মনত পৰিল কথাবেচা বুঢ়াৰ তিনিটা কথাই ফলিয়ালে। এতিয়া ছটা কথা ফলিয়াবলৈ আছে। সেইটো হ'ল “চেতনলভী বজা আৰু সৰ্বনাশী বাণী।” গতিকে বজাই ভাবিলে চেতনলভী বজাৰ কথা, কথাবেচা বুঢ়াই কৈছে যেতিয়া বজাই নিশ্চয় সদাসৰ্বদা জাগ্ৰত আৰু সতৰ্ক হৈ থাকিব লাগিব। আৰু নাৰী চৰিত্ৰত বিশ্বাস নাই যেতিয়া বাণীৰ ওপৰতো তীব্ৰ নজৰ ৰাখিব লাগিব। এইখিনি কথা মনত ভাবি-গুণি বজাই সিদিনাখন বিছনাত লুপুই খাটৰ তলত তৰোৱাল লৈ বহি থকাৰ কথা ভাবিলে। বিচনাখনৰ ওপৰত মানুহ এজন শুই থকাৰ নিচিনাকৈ কাপোৰ এখন ঢাকি থৈ দিলে। বজাই নিজে খাটখনৰ তলত সাৱধানেৰে তৰোৱাল এখন লৈ বহি থাকিল।

দোভাগ বাতি বাণীৰ ছয়োটা নাকৰ পৰা ছুডাল সাপ ওলাই অহা বজাই দেখা পালে। সাপ ছটাই বজাৰ বিচনালৈ গৈ বজাই শুই থকা বুলি দংশন কৰিলে। বজাই অতি সন্তৰ্পণে আৰু সাৱধানেৰে খাপৰ পৰা তৰোৱাল উলিয়াই লৈ সাপ ছটাক কাটি টুকুৰা-টুকুৰ কৰি পেলালে।

বাণীয়ে বাতিপুৱা সাৰ পাই উঠি দেখে যে সাপ টুকুৰা-টুকুৰ হৈ পৰি আছে। বজাই বাণীক তাইৰ নাকৰ পৰা সাপ ওলাই আহি কেনেকৈ তেওঁৰ দংশন কৰিবলৈ আহিছিল আৰু তেওঁ কেনেকৈ সাপ ছুডাল মাৰিলে সকলো ঘটনা বিৱৰি কলে।

বজাৰ বুজিবলৈ বাকী নাথাকিল যে বাণী সৰ্বনাশী, কুলক্ষিণী।

পিছদিনা, বাতিপুৱা প্ৰজাবিলাকে বজা মৰা বুলি ভাবি চাবলৈ আহিছিল। কিন্তু বজা মৰা নাই। মৰা সাপেহে দেখিলে। প্ৰজাবৰ্গই সকলো ঘটনা দেখি আচৰিত হ'ল। বজাক সকলো প্ৰজাই “সাধু, সাধু আৰু মহাপুণ্যবান বজা” বুলি গুণ বখানিলে।

বজাই আগৰ ভাৰ্য্যা আৰু বন্ধু-বান্ধৱক আনি সেই ৰাজ্যৰ বজাহৈ
প্ৰজাবিলাকক পুত্ৰৰ নিচিনাকৈ পালন কৰিব ধৰিলে। কথাবেচা
বুঢ়াৰ কথা, “সম্পদৰ ভনী, বিপদৰ বন্ধু, স্ত্ৰীলোভী নাৰী, চেতন লভী
বজা আৰু সৰ্বনাশী বাণী” নীতি কথাষাৰ ফলিওৱাৰ বাবে বজাই কথা
বেচা বুঢ়াৰ প্ৰতি কোনেও নেদেখাকৈ দূৰৰ পৰা ভক্তিভৰা প্ৰণাম
কৰিলে।

মানুহৰ পৰা ভালুক কেনেকৈ হ’ল ?

এজনী গৰ্ভৱতী তিবোতা দেউতাকৰ ঘৰলৈ গৈছিল। ঘৰলৈ
উভতি যাবৰ সময়ত মাক-বাপেকে তুঁহ আৰু কপাহ দি পঠিয়ালে
যাতে হঠাতে বাটত প্ৰসৱ হলে তুঁহেৰে জুই জ্বলাব পাৰে আৰু
কপাহেৰে গা-পা মুচি দিব পাৰে। বাটত গৈ থাকোঁতে গৰ্ভৱতী
তিবোতাজনীৰ হঠাৎ প্ৰসৱ হ’ল। ল’ৰাটো তুঁহত পৰি লুতুৰ পুতুৰ
হ’ল, আৰু মাকে সেইবোৰ গুচাবলৈ যাওঁতে ল’ৰাটোৰ গাঁত কপাহ-
বোৰ লাগি ধৰিলে। পিচত ল’ৰাটো দেখিবলৈ অবিকল ভালুকৰ
নিচিনা হ’ল।

মাকে ল’ৰাটোক ভালুকৰ নিচিনা দেখি মানুহে বেয়া ভাবিব
পাৰে বুলি তাক এৰি থৈ গুচি গ’ল। কিন্তু ভোক-পিয়াহ লাগিলে
ভোক নিবৃত্তিৰ বাবে “ভোকলাক” আৰু পিয়াহ গুচাবৰ বাবে
“পিয়াহ লাক” দি থৈ গ’ল। ল’ৰাটো তেতিয়াৰে পৰা সঁচাকৈয়ে
ভালুকত পৰিণত হল।

জন বিশ্বাস যে এতিয়াও ভালুকে মতা মানুহ দেখিলে ভীষণভাৱে
আক্ৰমণ কৰিবলৈ খেদি যায়, কিন্তু তিবোতা মানুহ দেখিলে একো
অনিষ্ট নকৰে।

হাতী মানুহৰ কেনেকৈ বশ হ'ল ?

এটা সিংহ আৰু এটা হাতীয়ে সাগৰ পাৰ হৈ আহি কলামূৰীয়াৰ বংশ ধ্বংস কৰিবলৈ মনস্থ কৰে।

কলামূৰীয়াই খেতি কৰিবলৈ আহি এডাল বাঁহৰ খুটিত জাপি এটা ওলোমাই থৈ দিয়ে। বতাহত জাপি নাচি থাকে। সিংহ আৰু হাতীয়ে জাপিটো ঘূৰি থকা দেখি কিবা বান্ধুস-তান্ধুস বুলি ভাবিলে। সিংহই তাকে দেখি পলাল। হাতীয়ে কিন্তু মনুষ্য জাতিটোক ধ্বংস কৰাটোকে ঠিক কৰিলে। সি বঙামূৰীয়া ছটাক দেখি কলামূৰীয়াৰ দেশৰ কথা সুধিলে। বঙামূৰীয়াই তাৰ কাৰণ সোধাত হাতীয়ে কথাটো কলে। তেতিয়া বঙামূৰীয়া ছটাই হাতীক কলে যে সিহঁতে কলামূৰীয়াৰ দেশৰ কথা কব পাৰে যদি সি, সিহঁতৰ কথা বাখিবলৈ প্ৰতিশ্ৰুত হয়। হাতীয়ে কলামূৰীয়াৰ কথা শুনিবলৈ প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে। সেইমতে হাতীয়ে বঙামূৰীয়াৰ কথা শুনিবলৈ প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে। তেতিয়া বঙামূৰীয়াই কলে যে সিহঁতে হাতীক আদলি গছৰ বাকলিৰে বান্ধিব। সি যদি ছিঙিব পাৰে তেতিয়া তাক কব। হাতীয়ে সেই কথাত মান্তি হ'ল আৰু হাতীক বন্ধা হ'ল।

হাতীয়ে কিন্তু জবীডাল একোৰা নোৱাৰিলে। সি পৰাজয় স্বীকাৰ কৰিলে। কিন্তু বঙামূৰীয়াই কলে যে পূৰ্বপ্ৰতিশ্ৰুতিমতে কাম কৰিলেহে হাতীক এৰি দিব।

হাতীয়ে সিহঁতৰ কথা মতে কাম কৰিবলৈ প্ৰতিজ্ঞা কৰিলে। তেতিয়া তাক এৰি দিয়া হল। বঙামূৰীয়াই সিহঁতৰ টুপী গুচাই সিহঁত যে কলামূৰীয়া তাৰ পৰিচয় দিলে। হাতীক পিছে 'উঠ বহ' কৰিব দিলে। বঙামূৰীয়া ছজন আছিল "বাদাৰী" (খৰিকটীয়া)। সিহঁতে হাতীক খৰিব বাবে গছ টানিবলৈ হুকুম দিলে। হাতীয়ে গছ টানিলে। এইদৰে হাতী মানুহৰ বশ হল।

দাঁও ৰিংগাওনি চলো

মাক-পিতাক মৰাত খুড়াকে ল'বাহুজনক ডাঙৰ দীঘল কৰিলে। ককাই-ভাই ছজনৰ মাজত বৰ মিলাপ্ৰীতি কোনেও, কাকো এৰি থাকিব নোৱাৰিছিল। ককায়েকজন ডাঙৰ দীঘল হৈ ডেকা হ'ল। সি হাল বাবলৈ যায়। সৰু ভায়েকে গৰু চৰায়। খুবাক আৰু খুবীয়েকে ল'বাহুজনক অতি টান কামবোৰ কৰিবলৈ দিয়ে। কাম কাজবোৰ কৰিব নোৱাৰিলে সিহঁতক গু-মুত খাবলৈ দিছিল। কেতিয়াবা কেতিয়াবা গবামাৰি ধৰি মাটি খুৱায় আৰু কেতিয়াবা এনেকৈ চৰ মাৰে যে সিহঁত মুচ্ছিত হৈ বাগৰি পৰিছিল। খুবীয়েকা ল'বাই শৌচ-পেচাব কৰা কাপোৰ কানিবোৰ সিহঁতে ধুব লগা হৈছিল, ধান বানিব লগা হৈছিল মাজে মাজে ভাত বান্ধিছিল। সিহঁতে ভাত বান্ধিলে ভাতবোৰ নিসিজা আৰু আঞ্জাত নিমখ নোহোৱা বুলি খুবীয়েকে সিহঁতক মৰিয়াইছিল।

এদিনাখন খুড়াকে ল'বাহুজনক ভঙা কুঠাৰ এখনেৰে খৰি কাটিবলৈ পঠিয়ালে। সিহঁতে হাবিত কিছু কাঠ কাটিলে আৰু সেইবোৰ জমা কৰি থলে। সেই হাবিখন হাতী-বাঘ-ভালুক আদিৰে পৰিপূৰ্ণ। তদুপৰি সেই হাবিখনত মৰামানুহ, ভূত, পিশাচ, ডাইনী থকা বুলি শুনি তালৈ কোনো নগৈছিল। সেই দিনাখন বৰষুণ ধাৰাষাবে দিছিল বাতিৰ আন্ধাৰো ধীৰে ধীৰে পৃথিবীলৈ নামি আহিছিল।

বাতিৰ অন্ধকাৰত সিহঁত পথভ্ৰষ্ট হৈ পৰিল। ঘৰলৈ যোৱা পথ বিচাৰি বিচাৰি পৰ্বত-পাহাৰ, নদ-নদী আদি অতিক্ৰম কৰি অতি ক্লান্ত আৰু শ্ৰান্ত হৈ পৰিল। সৰু ভায়েক আৰু বেছি ক্লান্ত হৈ পৰিছিল। সি ডাঙৰ ককায়েকক কলে, "ককাই মই আৰু এখোজো বাট বুলিব নোৱাৰোঁ।" সি বহি পৰিল। আনপিনে

বাঘ-ভালুক সিংহ আদিৰ গোঁজৰনি সিহঁতে শুনিবলৈ পাই ভয়ত কম্পমান হৈ পৰিল। অৱশেষত বাতিটো নৈৰ পাৰৰ পাকৰী গছ-জোপাত থাকিবলৈ বুলি ডাঙৰ ভায়েকে ঠিক কৰিলে।

সক ভায়েকে কলে, “ককাই শ্মশানত দেওভূত থাকে তাত থাকিবলৈ ভয় লাগে। কেনেকৈ ইয়াত থাকিবা। ইয়াত থাকিলে আমাৰ বক্ষা নাই।”

তেতিয়া ডাঙৰ ভায়েকে সক ভায়েকক প্ৰবোধ দি কলে, “ভয় নাই, মই আছোঁ নহয়; মৰা মানুহ, ভূত পিশাচে আমাক একো কৰিব নোৱাৰে। আমাৰ লগত দা, কুঠাৰ আছে নহয়। আমাৰ ওচৰত আহিলে তাৰ দ্বাৰা সিহঁতক শেষ কৰিম। গতিকে ভয় নকৰিবা।” ইয়াৰ পিছত ছয়ো পাকৰী গছৰ তলতে থকাৰ ব্যৱস্থা কৰিলে। কিছু সময় টোপনি যোৱাৰ পিছত সক ভায়েকে হঠাতে সাৰ পাই ককায়েকক জগাই ক’লে, “ককাই ককাই মোৰ পিনে চোৱাঁ। কিবা দেওভূত এটাই মোক খাবলৈ খেদি আহিছে। তাৰ দাঁত কেইটা উচলা, চকু দুটা আঙঠাৰ দৰে উজ্জল, আঙুলিবোৰ দীঘল দীঘল। মুখ খন ভয় লগা। কিন্তুতকিমাকাৰ আকৃতিৰ। ককায়েকে বুকুৰ মাজত আকোৱালি লৈ সক ভায়েকক ক’লে, “ভয় নাই, ভয় নাই আমাৰ লগত দা, কুঠাৰ আছে নহয় তাৰে কাটিম। তুমি শুই থাকা মই বখি থাকিম।

কিছু সময় টোপনি গৈ সি আকোঁ চকু খাই উঠি কবলৈ ধৰিলে, “ককাই ককাই সোঁ দেওভূতবোৰে মোক খাবলৈ খেদি আহিছে। মই আক শুই থাকিব নোৱাৰোঁ।”

ককায়েকে পুনৰ ভায়েকক ক’লে, “ভয় নাই ভয় নাই মই আছোঁ নহয়।” এইবুলি নিজৰ কোলাত শুৱাই ললে। সক ভায়েক ককায়েকৰ কোলাত টোপনি গ’ল। আনপিনে ককায়েকক টোপনিযে হেচি ধৰাত সি বহি থকা অৱস্থাতে টোপনি গ’ল। দোভাগ বাতি শ্মশানৰ দেওভূতে সক ভায়েকক খাবলৈ আহিল। সক ভায়েকে

দেওভূতক দেখি ভয় খাই ডাঙৰ ককায়েকক মাতিব ধৰিলে, “ককাই, ককাই মোক দেওভূতে খালে।”

কিন্তু গভীৰ টোপনিত ভায়েকে একোকে গম নাপালে।

আনপিনে দেওভূতে সক ভায়েকক ভৰিব পৰা ডিঙিলৈকে খালে, কেবল মূৰটোহে বাকী থাকিল।

বাতি পুৱালত ডাঙৰ ককায়েকে দেখে সঁচাকৈয়ে দেওভূতে সক ভায়েকক খালে। ককায়েকে সক ভায়েকৰ মূৰটো বুকুত সাবটী লৈ কান্দি কান্দি কবলৈ ধৰিলে “সঁচা সঁচিকৈ মোৰ ভাইক দেওভূতে খালে। আমি বাক এই সংসাৰত কিয় জন্মিছিলো।” এইবুলি বুকুত ভুকিয়াই নিজকে ধিকাৰ দি সি কান্দিবলৈ ধৰিলে। পিছত মূৰটো মাটিত লৈ কান্দি কান্দি এইদৰে কব ধৰাত খালী মূৰটোৱে মাত লগালে, “ককাই মোকো তোমাৰ লগত লৈ যোৱা। মোকো লৈ যোৱা।”

ককায়েক আগবঢ়াব লগে লগে মূৰটোৱেও তাৰ পিছে পিছে “ককাই মোকো নিয়া” বুলি চিঞৰি চিঞৰি গৈ থাকিল। ইয়াৰ পিছত ককায়েকে কান্দি কান্দি খালীমূৰটো বেমা বনত বান্ধি থৈ কব ধৰিলে, “আজিৰ পৰা তোমাৰ কপাল তোমাৰ, আৰু মোৰ কপাল মোৰ” বুলি বিদায় ললে। খালী মূৰটোৱে “মোকো লগত নিয়া”, “মোকো লগত নিয়া” বুলি চিঞৰিব ধৰিলে। সেই খালী মূৰটোৱে পিছত দাঁও বিংগাওনি হৈ বাতি “বিংগাও বিংগাও” বুলি এতিয়ালৈকে চিঞৰি থাকে।

মানুহ আৰু বগলীৰ ছোৱালীৰ বিয়া

এহাল বুঢ়া-বুঢ়ী আছিল। সিহঁতৰ মাথোন এটি মাত্ৰ ল'ৰা। নাম আছিল যুদ্ধৰাম। সি ক্ৰমে ক্ৰমে ডাঙৰ হৈ বাৰ বছৰ বয়সত ভৰি দিলে। বুঢ়া-বুঢ়ী অলৰ অচৰ হৈ পৰিল। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে এদিনাখন আলোচনা কৰিলে যে যুদ্ধৰামৰ বিয়াৰ বন্দোবস্ত কৰিব লাগে। বুঢ়াই কয় “আমি দুখীয়া মানুহ। টকা-পইছা নাই। কৰ পৰা আমি বিয়া পাতিম?” বুঢ়ীয়ে কলে “ছোৱালী মই বিনা পইচাই ঠিক কৰি থৈছোঁ; মাত্ৰ গাহৰি খুৱালেই হব।”

পিছদিনাখন বুঢ়াই পথাৰলৈ হাল বাবলৈ গ'ল। দুই তিনি মাটি বৰণ দিয়া হ'ল। বুঢ়াই হাল মেলি ঘৰলৈ আহিল। যুদ্ধৰাম আৰু বাপেকে এভাৰ কঠীয়া নি পথাৰত কই দিলে। বোৱা হোৱাত সিহঁত ঘৰলৈ আহিল।

আন এদিনাখন বাতি বুঢ়ীয়ে বুঢ়াক কলে “বুঢ়া সিদিনা যে বিয়াৰ আলোচনা কৰিছিলোঁ। পাহৰি গলি নেকি?”

বুঢ়াই কলে “পাহৰি যোৱা নাই।”

পিছদিনাখন যুদ্ধৰামে, মাক—পিতাকক কলে, “মই আমাৰ বোৱা ধান কেনে হৈছে চাবলৈ যাওঁ।”

মাক পিতাকে তাক যাবলৈ অনুমতি দিলে।

খেতি পথাৰলৈ গৈ যুদ্ধৰামে দেখে যে কৰবাৰ পৰা বগলী এটা আহি পথাৰত ধানবোৰ গছকি আছে। যুদ্ধৰামক দেখি বগলীটো উৰি গুচি গ'ল। যুদ্ধৰামে গৈ মাক-দেউতাকক কলে যে কৰবাৰ পৰা বগলী এটা আহি খেতি-বাটি নষ্ট কৰিব ধৰিছে। পিতাকে ক'লে “বোপা কোনো চিন্তা কৰিব নালাগে। ফান নি বগলীৰ ঠেঙৰ গছকনিৰ চিন থকা ঠাইত পাতি থৈ আহিবা।”

বাপেকৰ কথামতে যুদ্ধৰামে ফানখন পাতি থৈ আহিল।

বাতি পুৱাল। যুদ্ধৰামে গৈ দেখে যে সঁচাকৈয়ে বগলীটো ফানত লাগিছে। বগলীটো দেখি তাৰ বৰ স্ফুৰ্তি লাগিল। সি ফানৰ পৰা বগলীটো ধৰি আনিলে। বগলীটো জীয়াই আছিল।

বগলীটো ঘৰলৈ আনি মাক-পিতাকক দি ক'লে “বগলীটো লাগিছে।” মাক পিতাকে কথাটো শুনি বং পালে।

যুদ্ধৰামে মাকক ক'লে “আই মাহদাইলেবে বগলীটো বান্ধিবা আৰু কিছু ভাজিবা।” এই বুলি কৈ অইনদিনাখনৰ নিচিনাকৈ পথাৰলৈ গ'ল।

মাকে বগলীটো মাৰিবলৈ নিয়াত বগলীটোৱে মাত লগালে “আই আই মোক ক্ষমা কৰা। মোৰ সাতজনী ছোৱালী আছে। তাৰে এজনী তোমাক দিম। তুমি মোক ক্ষমা কৰা।”

বগলীটোৰ মাত শুনি বুঢ়ী বৰ আচৰিত হ'ল। বুঢ়ীয়ে ক'লে “তুমি এইবোৰ কি কৈছা? তুমি সঁচাকৈয়ে বগলী নহোৱা।”

বগলীটোৱে কলে, “মই বগলী নহওঁ। মই যাতুকৰ।”

বুঢ়ীয়ে পুনৰ প্ৰশ্ন কৰিলে, “তেনেহলে তোমাৰ ঘৰ ক'ত? তোমাৰ ছোৱালী কেনেকৈ পাম? তাৰে উপায় দিয়া।”

তেতিয়া বগলীটোৱে উত্তৰ দিলে “বুঢ়ী আই তুমি মোক এমুঠি সৰিয়হ দিয়া; আৰু বিশ্বাস কৰিবা মই যি বাটেৰে গৈ থাকিম সেই বাটেৰে ছটিয়াই গৈ থাকিম। তাৰ পিছত যেতিয়া সৰিয়হবোৰ গজি উঠি ফুলিব তেতিয়া সেই বাটেৰে গৈ থাকিলে মোক লগ পাবা। সইতে সইতে তিনি সইত মই শপথ খাই কৈছোঁ। তোমালোকে মোৰ ঘৰ গৈ পোৱাৰ লগে লগে যিজনী ছোৱালী তোমাৰ পছন্দ লাগে সেইজনীকে আনিবা।”

বুঢ়ীয়ে তেতিয়া বগলীক এমুঠি সৰিয়হ দিলে। সৰিয়হ লৈ বগলী উৰি গ'ল। ইতিমধ্যে বাপেক-পুতেক খেতি-পথাৰৰ পৰা

হাল মেলি আহিল। পুতেকে মাকক সুধিলে “আই বগলীৰ মাংস বান্ধিছানে?”

বুঢ়ীমাকে উত্তৰ দিলে, “বগলীটো এৰি দিলোঁ। বগলীটোৱে তাৰ সাতজনী কন্যাৰ এজনী তোলৈ দিবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতি দিছে।”

পুতেক যুদ্ধৰামে খঙেৰে মাকক কলে, “বোন দেশনো। মানুহে বগলীৰ জীয়েকক বিয়া কৰোৱা কথা শুনিছা।” এইবুলি মাকক গালি শপনি পাৰি গা-পা ধুই ভাত খালে।

দিনবোৰ যাবলৈ ধৰিলে। সৰিয়হ ফুলবোৰ ফুলিবলৈ ধৰিলে। এদিনাখন বাতি বুঢ়ীয়ে বুঢ়াক কলে, “বুঢ়া, সৰিয়হ ফুলবোৰ ফুলিল; বগলীৰ ছোৱালীজনীক আমি চাব যাব লাগে। কেতিয়ালৈ যাবা?”

বুঢ়াই মাত লগালে “অ হয়তো আমি কালিলৈ যাত্ৰা কৰাই ভাল হ’ব।”

পিছদিনা বাতিপুৱা বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে বগলীৰ ছোৱালী চাবলৈ যাত্ৰা কৰিলে। পুতেক ঘৰতে ঘৰবখীয়া হিচাপে থাকিল। বুঢ়া-বুঢ়ী গৈ গৈ দুইদিন পিছত বগলীৰ ঘৰ পালে। বগলীটো মায়াবী। সি মানুহৰ ৰূপত আছিল।

যুদ্ধৰামৰ বাপেকৰ সৈতে বহুদিন আগৰে পৰা এটা ভোমোবাই সখি পাতিছিল। ভোমোবাটোৱে বুঢ়া সখীয়েকৰ পিছে পিছে গৈ লগ ধৰিলে আৰু কথাবতৰা হল। ভোমোবাই বুঢ়াক সুধিলে “সখি, আপুনি কেনেধৰণৰ কন্যা বিয়া কৰাব খোজে মোক কওকোন।”

বুঢ়াই কলে যিজনীকে ভালদেখো সেইজনীকে হাতত ধৰি লৈ যাম। ভোমোবাই কলে “নহয় সখি তেনে নহয়। মায়াবী বগলীৰ কথা আপুনি নাজানে?”

যিজনী ছোৱালী বেছিগুণী আৰু ৰূপৱতী সেইজনীক কুৰূপা কৰি

কাপোৰ পিন্ধি থাকিব সেই জনীৰ হাতত ধৰিব।” বুঢ়াই সখীয়েক ভোমোবাৰ কথাত সন্মতি দিলে।

বগলীটোৱে বুঢ়া-বুঢ়ীক বৰ আদৰ কৰি অভ্যর্থনা কৰিলে। খাবলৈ লবলৈ দিলে। তাৰ পিছত পূৰ্বপ্ৰতিশ্ৰুতি মতে বগলীটোৱে সাতোজনী ছোৱালীকে বুঢ়া-বুঢ়ীক দেখুৱালে। ভোমোবাৰ কথামতে বুঢ়াই যিজনী আটাইতকৈ কুৰূপা ছোৱালী সেইজনীৰ হাতত ধৰিলে। মায়াবী বগলীটোৱে কিছুসময় চিন্তামগ্ন হৈ থাকি শেষত কন্যা দান দিলে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে ছোৱালী লৈ আহিল। ভোমোবাই “ক্ৰং ব্ৰাং থপ, ক্ৰং ব্ৰাং থপ” বুলি বাটদেখুৱাই আহিল।

ছোৱালী ঘৰলৈ আনি বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে পুতেক যুদ্ধৰামৰ লগত বিয়া পাতিলে। ছোৱালীজনীৰ নাম হল আসাই শ্ৰী। এদিনাখন বাতিপুৱা যুদ্ধৰামে হালবাবলৈ যোৱাত বাটতে কেইজনীমান ছোৱালীয়ে যুদ্ধৰামক ঠাট্টা কৰিলে। “ককাই বোক পাই আমাক পাহৰিলা। আজি আমাক লগ দিবা, কথা হম।”

গাওঁৰ কেইজনীমান গাভৰুছোৱালীয়ে যুদ্ধৰামক ভাল পাই আছিল। সিহঁতক বিয়া নকৰোৱাত তাৰ প্ৰতিশোধ লবলৈ মনে মনে পাণ্ডি আছিল। যুদ্ধৰামে হালবাই আহি ছোৱালীহঁতক লগ ধৰিলে। ছোৱালীহঁতে যুদ্ধৰামক ঘৰলৈ মাতি নি মদ-মাংস খুৱাই আনন্দত মতলীয়া কৰাই তাক মোহিত কৰিলে। এইদৰে ছোৱালী কেইজনীৰ লগত যুদ্ধৰামে আনন্দ বিলাসত দিন নিয়াবলৈ ধৰিলে। আনপিনে বেচৰী আসাইশ্ৰীয়ে নিজৰ স্বামীৰ স্বভাব চৰিত্ৰ নষ্ট হোৱা দেখি বৰ দুখ কৰিলে। গিৰিয়েকক নানা বুজনি দিয়া সত্বেও কথা নামানিলে। আনহাতে তাইবহে পিঠিত ঔ কিল পৰিল এইদৰে দিনে-বাতি মদ ভাং খাই যুদ্ধৰামৰ স্বাস্থ্য ভাঙি পৰিল। ভাত-পানী খাবলৈ এৰি দিলে। এইদৰে কিছুদিন থাকি অৱশেষত যুদ্ধৰামৰ মৃত্যু হ’ল। আসাইশ্ৰীয়ে অশেষ চেষ্টা কৰিও গিৰিয়েকক বচাব নোৱাৰিলে।

আসাইশ্রীয়ে গিৰিয়েক মৰা বুলি পিতাকক খবৰ দিলে। পিতাকে আবুয়েকক আসাইশ্রীক আনিবলৈ পঠিয়ালে। আবুয়েকৰ লগত আসাইশ্রী, পিতাক বগলী বজাৰ ঘৰলৈ গ'ল।

বিধবা আসাইশ্রী বাপেকৰ ঘৰত থাকিল। মৃত স্বামীলৈ মনত পৰিলে তাই চকুপানী টোকে। এইদৰে দিনবোৰ বাগৰিবলৈ ধৰিলে।

এদিনাখন পিচলা কোঁৱৰে, ককায়েক কালকোঁৱৰৰ বিয়াৰ বাবে কঢ়া চাবলৈ বগলী বজাৰ ঘৰলৈ গৈছিল। লগতে কালকোঁৱৰকো লৈ গৈছিল।

সিহঁতক দেখি মায়াবী বগলী বজাই সিহঁতৰ উদ্দেশ্য কি সুধিলে। সিহঁতে পৰিচয় দি কালকোঁৱৰৰ বিয়াৰ বাবে বগলী বজাৰ ছোৱালী চাবলৈ অহা বুলি ক'লে। বগলী বজাই ক'লে “মোৰ সাতজনী ছোৱালী আছে সঁচা ; কিন্তু বিধবা জনীক নিব পাৰা।” কালকোঁৱৰ আৰু পিচলা কোঁৱৰ দুয়ো সন্মত হ'ল। বিয়াৰ দিন-বাৰ ধাৰ্য্য কৰা হ'ল।

ইতিমধ্যে মৃত যুদ্ধৰামক এজন ধনন্তৰী ওজাই পুনৰ জীৱিত কৰি তুলিলে। যুদ্ধৰামে টোপনিৰ পৰা সাৰ পাই উঠাৰ নিচিনাকৈ উঠি ধনন্তৰীজন কোন আৰু তাৰ ঘৈণীয়েকৰ কি হ'ল ইত্যাদি কথা সুধিলে। ধনন্তৰী ওজাই নিজৰ পৰিচয় দি তাৰ ঘৈণীয়েক ঘৰলৈ গুচি যোৱা বুলি জনালে। সি তাৰ ঘৈণীয়েক গুচি যোৱা শুনি বৰ দুখ পালে আৰু নিজৰ কৃতকৰ্মৰ বাবে অনুশোচনা কৰি বগলী বজাৰ ঘৰলৈ গ'ল। সি গৈ গৈ বগলীৰজাৰ ঘাট পালেগৈ। সিদিনাখনেই বগলী বজাৰ বিধবা জীয়েকৰ লগত কালকোঁৱৰৰ বিয়া পতা হৈছিল। সি দেখিলে বিয়াৰ ভোজৰ বাবে ছোৱালীবোৰে চাউল খুবলৈ গৈছে। যুদ্ধৰামে নৈৰ ঘাটৰ পৰা ছোৱালীবিলাক উঠিব নোৱাৰাকৈ মন্ত্ৰৰ দ্বাৰা বাণ মাৰিলে।

ছোৱালীহঁতে পাবলৈ উঠিব নোৱাৰিলে। ছোৱালী বিলাকৰ

লগত তাৰ ঘৈণীয়েক আসাইশ্রীও আছিল। তাই গিৰিয়েকক চিনিব নোৱাৰিলে। কাৰণ গিৰিয়েক গৈছিল ছদ্ম বেশত। তত্পৰি তাইৰ গিৰিয়েক মৰা বুলি ভাবি আছিল।

ছোৱালী বিলাকে নদীৰ ঘাটত যুদ্ধৰামক দেখি তেওঁ কোন সুধিলে। সিহঁতে যুদ্ধৰামক অনুবোধ কৰিলে :—সিহঁতক নৈৰ ঘাটৰ পৰা পাবলৈ উঠাই দিবলৈ।

সি সিহঁতক পাবলৈ তুলি দিবলৈ সন্মত হ'ল, এটা স্বৰ্ভ সাপেক্ষে। স্বৰ্ভটো হ'ল যিজনী ছোৱালীৰ হাতত আঙঠি আছে সেই আঙঠিটো তাক দিব লাগিব। আৰু সি তাৰ আঙঠিটো তাইক দিব। যুদ্ধৰামে তাৰ ঘৈণীয়েকক চিনি পাইছিল। সি জানিছিল যে তাৰ ঘৈণীয়েকৰ হাতত আঙঠিটো আছে। সি ভাবিছিল যে তাৰ আঙঠিটো ঘৈণীয়েকে দেখিলে তাইৰ পূৰ্বস্মৃতি মনত পৰিব আৰু এই বিয়া বন্ধ কৰি তাৰ অনুসন্ধান কৰিব।

ছোৱালীহঁতে প্ৰতিশ্ৰুতি পালনকৰিবলৈ সন্মতি দিয়াত যুদ্ধৰামে সিহঁতক মন্ত্ৰৰ বলত পাবলৈ উঠাই দিলে। প্ৰতিশ্ৰুতিমতে সিহঁতে আসাইশ্রীৰ আঙঠিটো দিবলৈ সিহঁতে কলে। তাই নিজৰ আঙঠিটো সোলোকাই দিলে। যুদ্ধৰামেও নিজৰ আঙঠিটো সোলোকাই আসাইশ্রীক দিলে। আসাইশ্রীয়ে আঙঠিটো ভালদৰে চালে আৰু চিনি পালে গিৰিয়েকলৈ মনত পৰি তাইৰ বৰ বেয়া লাগিল। তাইৰ মনত অশান্তিয়ে দেখা দিলে। তাই চিন্তাত উদ্ধাউল হৈ উঠিল। তাই কিং কৰ্তব্য বিমুঢ় হ'ল। তাই এই বিয়াত নবহিবলৈ স্থিৰ কৰিলে। তাই বাপেকক জনাই দিলে যে তাই এই বিয়াত নবহে। বিয়া বন্ধ কৰি দিব লাগে। তাই বিয়াৰ কাম কাজ কৰিবলৈ এৰি দিলে। বগলী বজাই হঠাৎ তাইৰ কি হ'ল বুজিব নোৱাৰিলে। বগলী বজাই লগৰীয়া ছোৱালী হঁতক সুধিলে।

ছোৱালীহঁতে নদীৰ ঘাটত ডেকা লৰা এজনক দেখা পোৱা বুলি কলে আৰু তাত ঘটাকৈ সকলো ঘটনা বিবৰি ক'লে। বগলী বজাই তেতিয়া নৈৰ ঘাটত দেখা ডেকাজনক বিচাৰি মানুহ পঠিয়ালে।

মানুহবিলাক নৈৰ ঘাটলৈ গ'ল আৰু তাক বিচাৰি আনি শাস্তি বিহিলে। তাক কাটিলেও কটা নাযায়, পুৰিলেও পোৰা নাযায়; তেলত ভাজিলেও ভজা নাযায়। তেতিয়া বান্ধুস বিলাকক আনি খাবলৈ দিলে। যুদ্ধবামে ছদ্মবেশ পৰিত্যাগ কৰি নিজ ৰূপ ধাৰণ কৰি বান্ধুস বিলাকৰ সৈতে যুদ্ধ কৰি সিহঁতক যুদ্ধত পৰাস্ত কৰিলে। আনফালে বিয়া কৰাবলৈ অহা কালকোঁৱৰ, পিচলাকোঁৱৰ আৰু বিবাহ যাত্ৰীয়ে একেলগে যুদ্ধবামৰ সৈতে ভীষণ যুদ্ধ কৰিলে। কালকোঁৱৰ পিচলাকোঁৱৰ আৰু বিবাহযাত্ৰী সকলোৱে যুদ্ধত হাৰি পলাল।

বগলী বজাব জীয়েক আসাইত্ৰীয়ে নিজৰ গিৰিয়েকক চিনিব পাৰি মনত বৰ আনন্দ পালে আৰু উভয়ে মিলন হ'ল। যুদ্ধবামে ঘৈণীয়েক আসাইত্ৰীক লৈ ঘৰলৈ উভতি আহিল। মহাসুখেৰে সিহঁতে জীৱন যাপন কৰিব ধৰিলে।

কুকুৰৰ ৰাজ্য : কোনো বছৰত গছে ফল নধৰে কিয় ?

অতি পুৰণি কালত এহাল বুঢ়া-বুঢ়ী আছিল। সিহঁতৰ ল'ৰা এটি আছিল। ল'ৰাটোৰ ছটা কুকুৰ আছিল। এটাৰ নাম চংখা আৰু আনটোৰ নাম 'চংখী'। সি তাৰ ভাগৰ আহাৰ সিহঁতক খাবলৈ দিছিল। এদিনাখন বুঢ়ীমাকৰ খুব টান নৰিয়া হৈছিল। সেয়েহে বৃদ্ধ বাপেকে পুতেকক ঔষধ আনিবলৈ দিলে। পুতেকে ঔষধ বিচাৰি গ'ল। কুকুৰ ছটাই তাৰ পিছে পিছে যাবলৈ ধৰিলে। বুঢ়াই তেতিয়া কুকুৰ ছটাক যাবলৈ বাধা দিলে। ল'ৰাটো অকলে ঔষধ বিচাৰি গ'ল।

কিছুদিন পিছত বুঢ়াই কুকুৰ ছটাক মাৰি পেলালে। মাকৰ ঔষধ লৈ ল'ৰাটো ঘূৰি আহিল। সি ঘৰলৈ আহি কুকুৰ ছটাৰ খবৰ ললে। বুঢ়াই কলে "কুকুৰ ছটা মাৰি পেলাইছো"। ল'ৰাটোৱে সেই কথা শুনি বৰ শোকাভূৰ হৈ পৰিল।

এদিনাখন সি এজন মিস্ত্ৰিক কাঠৰ বাকচ এটা তৈয়াৰ কৰিবলৈ দিলে। সি এনেভাবে বাকচটো তৈয়াৰ কৰিব দিলে যাতে তাৰ ভিতৰ পানী সোমাব নোৱাৰে। মিস্ত্ৰিয়ে তেনেধৰণৰ বাকচটো তৈয়াৰ কৰি দিয়াত তাক উপযুক্ত বানচ দিলে। নদীলৈ বাকচটো নি তাৰ ভিতৰত নিজে সোমাই তাৰ মুখখন বন্ধ কৰি দিলে। বাকচটো পানীত ভাহি যাব ধৰিলে। বাকচটো ভাহি গৈ গৈ সাতদিনৰ ভিতৰত এখন ঠাইত বল। ল'ৰাটো বাকচৰ পৰা ওলাই আহি এখন ৰাজ্য দেখিলে।

সি সেই ৰাজ্যত কেৱল কুকুৰহে দেখিবলৈ পালে। কুকুৰৰ গাওঁবুঢ়াই তাক দেখি অতিথি শালালৈ আদৰি সাদৰি লৈ গল। বাতি তাক খাবলৈ আৰু শুবলৈ সু ব্যৱস্থা কৰি দিলে। সি দেখিলে

যে শোৱা বিচনাৰ ওপৰত বাঁহৰ টুকুৰা এটা ওলমি আছে। ল'ৰাটোৱে কুকুৰটোক সুধিলে “সেইটো কি?”

কুকুৰটোৱে ক'লে যে সেইটোৱে তাক বধ কৰিবৰ কাৰণে ব্যৱস্থা কৰিছে। কাৰণ সিহঁতে কুকুৰক বৰ নিৰ্মম ভাবে অত্যাচাৰ কৰে। ল'ৰাটোৱে ভাবিলে কথাটো সঁচা। ইতিমধ্যে ল'ৰাটোৰ কুকুৰ ছটাই সেই কুকুৰৰ দেশতে পুনৰ জন্ম ধৰিছে।

এদিনাখন সেই কুকুৰছটাই সেই গাওঁবুঢ়াৰ পৰা পানী আনিবলৈ গ'ল। কুকুৰছটাই ল'ৰাটোক চিনি পালে আৰু ল'ৰাজনেও কুকুৰ ছটাক চিনি পালে। কুকুৰছটাই তাক সুধিলে “তুমি কেনেকৈ ইয়ালৈ আহিলা?”

সি সকলো কথা বৰ্ণনা কৰিলে। সিয়ো কুকুৰছটাক সুধিলে “তোমালোক কেনেকৈ এই ৰাজ্যলৈ আহিলা?”

সিহঁতেও সকলো কাহিনী কলে। কুকুৰ ছটাই পূৰ্বজীৱনৰ মৰম সুঁৱৰি তাৰ লগৰীয়া কুকুৰ বিলাকক তাক নামাবিবলৈ বুজনি দিলে। কুকুৰবিলাকেও সিহঁতৰ লগৰীয়া কুকুৰ ছটাৰ কথাত বিশ্বাস কৰি তাৰ ওচৰত ক্ষমা খুজি কুকুৰৰ ৰাজ্যত তাৰ পদাৰ্পণৰ বাবে এটা ডাঙৰ উৎসৱ পাতি ভোজ মেল পাতিলে।

সেই কুকুৰ ৰাজ্যত থকা গছ-গছনিবিলাকৰ বনোৎসৱ পতা হৈছিল। সেই উৎসৱত ল'ৰাজনৰ ঘৰৰ কঠাল গছ জোপাইও আহি যোগদান কৰিছিল। সি তাৰ ঘৰৰ গছজোপাক চিনি পাই উভয়ে কথাবতৰা হ'ল। বনোৎসৱ অন্ত পৰাত গছবোৰ ঘৰাঘৰি গুচি গ'ল। ল'ৰাজনৰ কঠাল গছজোপাও ঘৰলৈ যাবলৈ হ'ল। কঠাল গছজোপাই তাক তাৰ ঠানিত উঠিবলৈ ক'লে আৰু তাৰ লগতে ঘৰলৈ যাবলৈ ক'লে। ল'ৰাটোৱে কুকুৰ ছটাক লগত লৈ যাবলৈ খুজিলে। কুকুৰ ছটায়ো তাৰ মৰম বুজি যাবলৈ ওলাল। কঠাল গছজোপাই ল'ৰাজনক আৰু কুকুৰ ছটাক লৈ ৰাতিৰ ভিতৰতে বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰ পালেহি।

বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে ৰাতিপুৱা কঠাল গছজোপাত ল'ৰাজনক আৰু কুকুৰ ছটাক দেখা পালে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে ল'ৰাটোক গছৰ পৰা নামি আহিবলৈ ক'লে। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে কুকুৰ ছটাক দেখা পাই বৰ আচৰিত হ'ল। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে ল'ৰাজনক সুধিলে “মৃত কুকুৰ ছটাক কৰপৰা আনিলা?” ল'ৰাটোৱে তেতিয়া কুকুৰ ৰাজ্যত কেনেকৈ উপস্থিত হল; তাত কেনেদৰে মৃত কুকুৰ ছটাক লগ পালে; সিহঁতে মৰম-চেনেহ কৰি কেনেকৈ তাৰ অভ্যৰ্থনাৰ কাৰণে ভোজ মেল পাতিছিল; তাত যে বনোৎসৱ পতা হৈছিল আৰু তাত সিহঁতৰ কঠাল গছ জোপাইও যে যোগ দিছিল (সেই বিষয়ে) বৰ্ণনা কৰিলে আৰু তাৰ সহায়েৰে কেনেকৈ মৃত কুকুৰ ছটাক লগ পাই ঘৰলৈ আনিলে তাকে ভাঙি পাতি কলে।

বুঢ়া-বুঢ়ীক ল'ৰাজনে বিশেষকৈ জানিব দিলে যে, যি জোপা গছে যি বছৰ বনোৎসৱত যোগদান নকৰে সেই বছৰ সেই গছৰ ফল নধৰে বুলি সেই সভাত প্ৰস্তাৱ গৃহীত হৈছিল।

ভেকুলীৰ কাহিনী

এহাল বুঢ়া-বুঢ়ী আছিল। সিহঁতৰ মাত্ৰ এজনী ছোৱালী আছিল। তাইক মৈথাবাৰীত বিয়া দিছিল। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে খেতি-বাতি কৰি কোনোমতে জীৱিকা নিৰ্বাহ কৰিছিল।

জেঠ মাহ। ভীষণ বৰষুণৰ দিন। গধূলি “চকামাৰ” যোৱা সময়ত ‘গিৰজিনি’ মাৰি কলাকৈ মেঘ আহিব ধৰিলে। তাকে দেখি বুঢ়াই থিবাং কৰিলে বাতি বৰষুণ আহিব। বৰষুণৰ আগজাননী পাই বাতি বুঢ়াই ডাঙৰ ডাঙৰ চেপা পাতি থৈ আহিল। বাতি পুৱা বুঢ়াই গৈ দেখে যে চেপাত এটাও মাছ নাই। তাত কিছুমান বেং ভেকুলী লাগি আছে। বুঢ়াই তাকে চেপাত ভৰাই ঘৰলৈ আনিলে। বুঢ়াই ঘৰলৈ গৈ বুঢ়ীক শুনাকৈ কলে “পাপীৰ্ষ্ঠ ভগবান; আমাৰ ল’ৰা-ছোৱালী নাই বুলিনো এনেকৈ হিংসা কৰিব পায়নে?” এই বুলি কৈ বুঢ়াই ভেকুলী কেইটাকে বান্ধিবলৈ দি জাল বাবলৈ গ’ল। বুঢ়ীয়ে ঘৰুৱা আন আন কামত ব্যস্ত থকাত কুকৰ পৰা ভেকুলীবোৰ ওলাই গৈছিল, মাথোন এটা ভেকুলীহে আছিল।

বুঢ়ীৰ কামবনবোৰ শেষ হোৱাত ভেকুলী কাটিবলৈ গৈ কুকত হাত ভৰাওঁতে দেখে যে তাত ভেকুলীবোৰ নাই, মাত্ৰ এটা ভেকুলীহে আছে। বুঢ়ীয়ে মনত বৰ বেজাৰ পালে আৰু কুকত থকা ভেকুলীটোকে কাটিব খোজাত ভেকুলীয়ে মাত লগালে “আবু আবু মোক নামাৰিবা।”

বুঢ়ীয়ে কলে “বুঢ়াই তোক মাৰি বান্ধিবলৈ কৈ গৈছে। মই কি কৰিম?”

ভেকুলীয়ে কাকুতিৰ সূৰত ক’লে “আবু, আবু মই তহঁতক খেতি বাতি কৰি খুৱাম। মোক নামাৰিবি।”

ভেকুলীৰ কাতৰ মিনতিত বুঢ়ীয়ে বিগলিত হৈ তাক নামাৰিলে। ভেকুলীটোক পুনৰ কুকত ভৰাই থলে।

হালবাই উঠি বুঢ়া ঘৰলৈ আহিল। বুঢ়াই বুঢ়ীক ভেকুলীবোৰ বান্ধিছেনে নাই সুধিলে। বুঢ়ীয়ে ভেকুলীৰ কথা বৰ্ণনা কৰিলে। বুঢ়াই তেতিয়া “ঠিক আছে” বুলি ভাত-পানী খালে।

পিচদিনাখন হালতলীয়াত ভেকুলীক বুঢ়াৰ পিছে পিছে যাবলৈ নিৰ্দেশ দিলে। বুঢ়াই ভেকুলীক “ভুটা” লব দিয়ে। ভেকুলীয়ে জপিয়াই জপিয়াই বুঢ়াৰ তপিনাত ভুটা লগাই দিয়াত বুঢ়াক জুইয়ে পোবে। বুঢ়াই “হাঁ হা মোক কি কৰিলি? সৰ্বনাশ! দেখা নাই দেখা নাই মোক জুইয়ে পুৰিলে” এই বুলি ভেকুলীক গালি পাৰিলে। বুঢ়াই পিছ দিনাখন নিজে হালবাবলৈ নগৈ ভেকুলীক হালবাবলৈ যাব দিলে।

এদিনাখন এজন বজাই যুগয়া কৰিবলৈ হাতীত উঠি বুঢ়াৰ খেতি পথাৰৰ মাজেৰে গৈছিল। বুঢ়াই খেতি পথাৰত দিয়া কেঁচা আলিবোৰ ভাঙি পেলোৱাত ভেকুলীৰ বৰ খং উঠিল আৰু গৰু-নাঙল এৰি থৈ বোকাতে সোমাই বজাক গালি পাৰিব ধৰিলে “অই দেখা পোৱা নাইনে? চকু ছুটা কৰিলে গৈছে? এই বাহাছৰী দেখুৱাই পথাৰৰ আলিবোৰ ভাঙি পেলালি।”

বজাই কোনে গালি পাৰিছে বুলি ইফালে সিফালে চাব ধৰিলে, কিন্তু কাকো দেখা নাপালে। মাত্ৰ গৰু ছুটা আৰু নাঙলখনহে দেখিবলৈ পালে।

বজাই কাকো নেদেখি লাহে লাহে যাবলৈ হাতীটোক ইঙ্গিত দিলে। দ্বিতীয় বাৰ ভেকুলীটোৱে নাঙলৰ ওপৰত উঠি “চালা, চুৱাৰ” ইত্যাদি বেয়া ভাষাৰে বজাক গালি পাৰিব ধৰিলে। বজাই হাতীটো বখাই পুনৰ চাৰিওফালে চালে কিন্তু কাকো নেদেখি গৰু-হালকে খেদি লৈ গ’ল। গৰুহাল লৈ যোৱাত ভেকুলীটো বোকাৰ পৰা উঠি আহি ঘৰলৈ গৈ বুঢ়া-বুঢ়ীক, বজাই হাতীৰ পিঠিত উঠি

বুঢ়াৰ খেতি পথাৰৰ নতুন আলিৰ ওপৰত উঠি কেনেকৈ ভাঙি পেলাইছে আৰু কেনেকৈ গৰুহাল লৈ গল সকলোবোৰ ঘটনা বিবৰি ক'লে।

ভেকুলীয়ে বুঢ়া বুঢ়ীক উদ্দেশ্য কৰি ক'লে, “অ আতা, আবু মই কালি অইন ফালে যাত্ৰা কৰিম। মোক কিছুমান মাহকবাই ভাঁজি দিয়া।”

বুঢ়ীয়ে বাতিৰ ভিতৰতে মাহকবাই ভাঁজি দিলে।

পিছদিনা ভেকুলীয়ে মাহকবাইবোৰ লৈ পথাৰে পথাৰে যাব ধৰিলে। তাক দেখি পথাৰত জুম পাতি থকা ভেকুলীবোৰে সুধিলে “ককাই ককাই তুমি কি আনিছা আমাকো দিয়া।”

ভেকুলীয়ে সিহঁতক কলে—

“মাহ কবাই খাওঁ বাটে বাটে যাওঁ—

মোৰ লগত যিয়ে আহে তাকো এগাল দিওঁ।

মাহকবাই খাবলৈ পাই ভেকুলীবোৰে তাৰ পাছ ললে। সি কলে—যে তোমালোকে গৈ বজাৰ ঘৰত “তববৎ তববৎ” কৰি আতাহ পাৰিব লাগিব। এইদৰে ভেকুলীয়ে মাহ কবাই খাই যাবলৈ আৰম্ভ কৰিলে।

এডাল গছত কিছুমান হাবিয়া ববলৰ জাক আছিল। ববলবোৰে ভেকুলীক দেখি সুধিলে—“ভেকুলী কাই—তুমি কি খাইছা আমাকো দিয়া।” তেতিয়া ভেকুলীয়ে ক'লে—

“মাহ কবাই খাওঁ বাটে বাটে যাওঁ—

মোৰ লগত যিয়ে আহে তাকো এগাল দিওঁ।”

ভেকুলীয়ে কলে তহঁত আটায়ে এদিন পথাৰলৈ যাব লাগিব। এই বুলি কৈ মাহকবাই দি গুচি গ'ল।

এইদৰে মাহ কবাই খাই গৈ গৈ জংগলত এপাল হাতী দেখিবলৈ পালে। সেই হাতীবোৰে ভেকুলীয়ে কি খাইছে সুধিলে। ভেকুলীয়ে তেতিয়া কলে সি মাহ কবাই খাইছে। সিহঁতকো দিব পাৰে

যদি এটা কাম কৰি দিব পাৰে। এই কামটো হল সিহঁতে তাক সহায় কৰিব লাগে অৰ্থাৎ সি মাতিলে যাব লাগিব। হাতীবোৰ সম্মত হ'ল। হাতীবোৰক মাহ কবাই দি সি পুনৰ খাই খাই যাবলৈ ধৰিলে। এইদৰে গৈ গৈ এডাল কঠাল গছত কঠালবোৰ পকি থকা দেখা পালে। কঠালৰ গুটিবোৰে ভেকুলীয়ে কি খাইছে সুধিলে। ভেকুলীয়ে ক'লে সি মাহ কবাই খাইছে। “যদি খোৱা তোমা-লোককো দিব পাৰোঁ, যদি মোৰ কথামতে কাম কৰা। এই কামটো হ'ল মই যেতিয়াই তোমালোকক মাতো তেতিয়াই আহিব লাগিব।” এইবুলি কঠালৰ গুটিবোৰক মাহ কবাই দি গুচি গ'ল।

ইয়াৰ পিছত ভেকুলীয়ে বজাৰ বিৰুদ্ধে অভিযান চলালে। এদিনাখন সি পথাৰৰ মাজলৈ গৈ সকলোবোৰ ভেকুলীক তবতবাবলৈ দিলে। ভেকুলীয়ে আগধৰি কৈ অহা মতে হাতী, ববল, কঠালৰ গুটি আদি পথাৰলৈ ওলাই আহিল। আটাইবোৰে যেতিয়া পথাৰৰ মাজত গোট খালে তেতিয়া ভেকুলীয়ে বজাৰ বিৰুদ্ধে যুদ্ধ যাত্ৰা কৰাৰ উদ্দেশ্য বুজাই দিলে।

ভেকুলীয়ে কঠালৰ গুটিক বজাৰ ঘৰৰ তুহঁৰ জুইত সোমাবলৈ কলে। আৰু বাণীয়ে তুহঁ জ্বলাবলৈ জুইত ফু দিয়াৰ লগে লগে চকুৰে মুখে ছিটিকি পৰিবলৈ কলে।

বজা বাহিবলৈ ওলালেই চকুৰে মুখে কামুৰিবলৈ ববল জাকক ভেকুলীয়ে নিৰ্দেশ দিলে।

বজাৰ ঘৰ দুৱাৰবোৰ ডাঙি পেলাবলৈ হাতীবোৰক বুজাই দিলে।

যেনে হুকুম তেনে কাম। বাণীয়ে যেতিয়া জুই জ্বলাবলৈ গ'ল তেতিয়া কঠালৰ গুটিবোৰ হিলৈ যোৱাদি বাণীৰ চকুৰে মুখে পৰিব ধৰিলে। বজাই বাণীক কি হৈছে বুলি বাহিবলৈ ওলাই আহোঁতে ববল জাকে বজাক গালে মুখে কামুৰিব ধৰিলে। বজাৰ তেনে অৱস্থা দেখি সৈন্ত-সামন্তবোৰে ববল জাকক আক্ৰমণ কৰিবলৈ সাজু হ'ল, কিন্তু ববলজাকৰ কামোৰণিত বজাঘৰীয়া সৈন্তবোৰ তিস্তি নোৱাৰি

পলাবলৈ বাধ্য হ'ল। বজা-বাণীক দুই তিনি ঘণ্টা অত্যাচাৰ কৰি সিহঁত ঘৰলৈ উভতি গ'ল। বজাই এনে অৱস্থাত কি হ'ল কি নহ'ল একো অনুমান কৰিব নোৱাৰিলে।

পিছদিনাখন বজাই মন্ত্ৰীক মাতি আনি এখন বাজহুৱা সভা পাতিলে। বাজসভাত বিচাৰ আৰম্ভ হ'ল। ভেকুলীয়ে বিনা নিমন্ত্ৰণে সেই সভাত উপস্থিত হ'ল।

বিচাৰত বিচাৰ কৰি কাকো দোষী সাব্যস্ত কৰিব নোৱাৰাত ভেকুলীয়ে নিজকে অপৰাধী বুলি স্বীকাৰ কৰে আৰু বজাই যে তাৰ খেতি-পথাৰৰ আলি-পদূলি ভাঙি খেতি-বাতি নষ্ট কৰিছিল আৰু সি হালবোৱা গৰুহাল লৈ গৈছিল আৰু তাৰ পোতক তুলিবলৈ অত্যাচাৰ কৰিছিল বুলি কলে।

বাজসভাই বিচাৰ কৰি বজাকে দোষী সাব্যস্ত কৰে। বজায়ে নিজৰ ভুল বুজিব পাৰি বৰ লাজ পালে। ভেকুলীক বজাই ধন্যবাদ দিলে আৰু নিজৰ অৰ্দ্ধৰাজ্য দিলে। লগতে নিজৰ কন্যাকো ভেকুলীৰ লগত বিয়া দিলে। বিয়া খুব ধুম-ধামেৰে হৈছিল।

বিয়াৰ পিছত ভেকুলীয়ে অৰ্দ্ধৰাজ্যৰ বজা হৈ বজাৰ জীয়েকক লৈ বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰলৈ গ'ল। তাত গৈ ভেকুলীয়ে নিজৰ ৰূপ পৰিবৰ্তন কৰি মনুষ্য আকাৰ ধাৰণ কৰে আৰু এজন সুন্দৰ সুঠাম যুৱকত পৰিণত হয়। বুঢ়া-বুঢ়ীয়ে ভেকুলীক সুন্দৰ যুৱক হোৱা দেখি আচৰিত হ'ল আৰু বৰ আনন্দ পালে। সি বজা হৈ প্ৰজাক ভালদৰে পালন কৰিবলৈ ধৰিলে আৰু বুঢ়া-বুঢ়ীকো নিজৰ লগত ৰাখিলে। এতিয়া বুঢ়া-বুঢ়ীৰ আনন্দ চায় কোনে?

বাঘ আৰু গাহৰিৰ কাৰ কিমান শক্তি

এদিনাখন বাঘ আৰু গাহৰিৰ ভিতৰত তৰ্ক হ'ল। তৰ্কৰ বিষয় হ'ল—কাৰ কিমান শক্তি। বাঘে কয় তাৰ শক্তি বেছি, আৰু আৰু গাহৰিয়ে কয় তাৰহে শক্তি বেছি। তাৰ পিছত কাৰ কিমান শক্তি তাৰ পৰীক্ষা কৰিবলৈ দুয়ো সিদ্ধান্ত কৰিলে। বিচাৰক হিচাবে নিয়োগ কৰা হ'ল এজন মানুহ।

এজনী বিধবা তিবোতাৰ এজন ল'ৰা আছিল। বাঘটোৱে মানুহ বিচাৰি ফুৰোঁতে বিধবাৰ ল'ৰাটো পাই তাক হাবিলৈ লৈ গ'ল। বেচেৰী বিধবাজনী ভেৰা লাগি চাই ব'ল।

ল'ৰাটো ভয়তে পেপুৱা লাগিল। বাঘে কিন্তু ল'ৰাজনক একো অনায়াস নকৰিবলৈ কথা দি ক'লে, “পিছে তুমি আমাক এটা বিচাৰ কৰি দিব লাগিব। বিচাৰটো হল বাঘ আৰু গাহৰিৰ ভিতৰত কাৰ শক্তি বেছি।”

ল'ৰাটো নিকপায় হল। তথাপি উপায় নাপাই সি বিচাৰক হ'বলৈ সন্মত হ'ল।

বাঘটোৱে ক'লে “আমি দুয়ো যুঁজ কৰিম। যুঁজত কোনজন তল পৰে তাক তুমি কব লাগিব।”

বাঘ আৰু গাহৰিৰ ভীষণ যুঁজ হ'ল। যুঁজত দুয়োজন সমান। কেতিয়াবা বাঘ তল হয় আৰু কেতিয়াবা গাহৰি তল হয়। অবশেষত বাঘ হাবিল আৰু এডাল গছৰ ওপৰত উঠি থাকিল।

গাহৰিয়ে খঙেৰে বাঘক বিশ্বাস ঘাতক বুলি গালিপাৰি গছডাল দাঁতেৰে কামুৰি ভাঙিবলৈ চেষ্টা কৰিলে। এইদৰে দাঁতেৰে কামুৰি থাকোঁতে গাহৰিৰ দাঁতটো গছৰ ছালত বৈ গ'ল। সি অশেষ চেষ্টা কৰিও একোৱাৰ নোৱাৰা হ'ল। তেতিয়া বাঘটোৱে সেই সুযোগতে নামি আহি গাহৰিটোক মাৰি পেলালে।

তাৰপিছত বাঘটোৱে ল'ৰাটোক কলে, “এই ঘটনাটো তুমি কাকো নকবা। যদি কোৱা তেন্তে তোৰ মৃত্যু সুনিশ্চিত।” ল'ৰাটোৱে নকবলৈ কথা দিলে। বাঘে ল'ৰাটোক ঘৰত থৈ আহিল।

তাক ঘৰলৈ যোৱা দেখি তাৰ মাক আৰু ওচৰ চুবুৰীয়া মানুহবিলাক আচৰিত হ'ল। কেনেকৈ সি বাঘৰ মুখৰ পৰা সাৰি আহিল তাকো সুধিলে। সি কলে “মই এইবোৰ কথা কব নোৱাৰোঁ। কলেই বাঘে মোক মাৰি পেলাব।”

মানুহবিলাকে খুব জোৰকৈ ধৰাত সি কলে, “বেচ কথা, এটা কাম কৰা। গাওঁৰ ঘিমান ঢাবী আছে সকলোবোৰ মোৰ ওপৰত জাপি দিয়া।”

গাওঁৰ মানুহে সেইমতে কৰাত, সি ঢাবীৰ তলৰপৰা সকলো কথা কলে।

বাঘে গৰ্জনি মাৰি ল'ৰাটোক খাবলৈ খেদি আহিল। কিন্তু ঢাবীৰ তলত থকা হেতুকে তাক নাপাই ঢাবিখনকে কামুৰি লৈ গ'ল। বাঘটো যোৱাত সি বাঘৰ পৰা বক্ষা পাবৰ বাবে ঘৰৰপৰা পলাবলৈ ধৰিলে। সি গৈ গৈ এজাক ম'হৰ মাজ পালে। সি গজ এজোপাত উঠিল। সি দেখিবলৈ পালে যে কিছুমান ম'হে ঘাঁহ খাই আছে আৰু পোৱালিবিলাকে মাকৰ পিয়াহ খাই আছে। পোৱালিবিলাকৰ গাখীৰ খোৱা হ'লত মাকহঁত গুচি গ'ল।

ম'হৰ পোৱালিবিলাকে মাকৰ গাখীৰ খাওঁতে ফেণবোৰ মাটিত পৰিছিল। সি গছৰ পৰা নামি আহি সেই ফেণবোৰ খাই ঠাই-ডোখৰ মুচি থলে। ম'হবিলাকে ঠাইডোখৰ মুচি খোৱা দেখি আচৰিত হ'ল আৰু কোনে মুচিছে বুলি জানিবলৈ এটা ম'হ থৈ গ'ল।

ম'হটোৱে চকুমুদি চাই থাকোঁতে তাৰ টোপনি আহিল। সেই সুযোগতে ল'ৰাটো গছৰ পৰা নামি আহি ফেণবোৰ খাই ঠাইডোখৰ মুচি থৈ গ'ল। তেতিয়া ম'হবোৰে আহি তাক টোপনিয়াই থকা

দেখি তাক খং কৰিলে আৰু অইন এটা ম'হক পহৰা দিবলৈ কলে।

আনদিনাখনৰ নিচিনাকৈ ল'ৰাটো গছৰ পৰা নামি আহি ফেণবোৰ খাবলৈ ধৰাত ম'হটোৱে তাক ধৰি পেলালে আৰু তাক কব পৰা আহিছে কি কথা ইত্যাদি সুধিলে।

ল'ৰাজনে কলে যে, গোটেইবিলাক ম'হে তাক আৱৰি থাকিলেহে আৰু তাক বাঘৰ হাতৰপৰা বক্ষা কৰিবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতি দিলেহে, সকলো কথা কব পাৰিব। গধূলি ম'হবিলাক অহাত বখীয়া ম'হটোৱে সকলো কথা কলে। ম'হবিলাকে বাঘৰ হাতৰপৰা বক্ষা কৰিবলৈ ল'ৰাজনক কথা দিলে। তেতিয়া সি সকলো কথা খুলি কলে।

বাঘটোৱে তাক খাবলৈ খেদি আহিল। ততালিকে ম'হবোৰে ল'ৰাটোক আগুৰি ধৰিলে আৰু বাঘটোক চাৰিওফালৰ পৰা আক্ৰমণ কৰি শিঙেৰ খুচি খেদি দিলে।

পিছত ম'হবোৰে লগ হৈ বজাৰ জীয়েকৰ লগত ল'ৰাজনৰ বিয়া পাতি দিলে।

জনবিশ্বাস মতে বাঘ আৰু গাহৰি দুয়ো সমানে বলী ; কিন্তু বয়স অনুপাতে সিহঁতৰ বলৰ কম বেছি হ'ব পাৰে।

“বাওনা আৰু বাউনীৰ কাহিনী”

বাওনা আৰু বাউনী দুয়ো ভাই-ভনী। বাওনা ককায়েক আৰু বাউনী ভনীয়েক। উভয়ে যুৱক-যুৱতী। বাওনাৰ বিয়া কৰাবলৈ মন গ’ল।

আবুয়েকে ক’লে “বাউনী ধানমেল। বাওনাৰ কইনা গোৱা হৈছে।”

আচলতে বাওনাৰ কইনা চাবলৈ যোৱা নাই। বাউনীৰ মাকে বিয়াৰ খবৰ দিবলৈ গ’ল তাইৰ মোমায়েকক। তাই ক’লে “বাওনাক তাৰ ভনীয়েক বাউনীকে ঘৰতে বাখি দিম।”

বাউনীয়ে বিয়াৰ বাবে ধানৰ ভৰালৰ পৰা ধান উলিয়াই দিলে আৰু ককায়েকে ধানৰ পাচি ধৰিলে। চোতালত বিয়াৰ বাবে ধান মেলি দিলে। আবুয়েকে ধান, খাবলৈ অহা হাঁহ-পাৰবোৰ খেদিব ধৰিলে।

আবুয়েক আৰু নাতিয়েক বাউনীয়ে ধান বানিবলৈ ধৰিলে। আবুয়েক বাউনীক ধেমালিৰ ছলেৰে কলে “আমাৰ বাওনাৰ লগত বাউনীৰ বিয়া হব নহয়? কেনে শুৱাব!”

বাউনীয়ে খং আৰু বিবৰ্ত্তিৰ উত্তৰ দিলে “আবু, তুমি সদায় “আদা” (ককাইদেউ)ৰ লগত ঠাট্টা কৰি থাকা। মই ভাল নাপাওঁ।”

আবুয়েকে কলে “মই বুঢ়ী মানুহ, তোমাক এনেয়ে জোকাওঁ, তাতে তুমি বেয়া পোৱানে? মোৰ মুখত যি ওলায় তাকে কওঁ। পিছে এটা কথা, বুঢ়াক লাগিব চিৰা গামোচা আৰু বুঢ়ীক লাগিব চিৰা মেখেলা। মই চৰাই খেদি থাকিবলৈ টান পাইছোঁ, ধানখিনি তুলি থোৱা।”

বাউনীয়ে চোতালৰ পৰা ধানখিনি চপাই আনি ঢেকীত বানিবলৈ ললে।

গাওঁত এজনী মহা কুটৰ্কী বুঢ়ী আছিল।

তাই আহি বাউনীক সুধিলে “তোমাৰ মা কলৈ গৈছে বাউনী।”

বাউনীয়ে উত্তৰ দিলে “কব নোৱাৰোঁ।”

কুটৰ্কী বুঢ়ীয়ে ক’লে “ককায়েৰাৰ লগত বোলে তোমাৰ বিয়া?”

বাউনীয়ে প্ৰত্যুত্তৰ দিলে “হব নোৱাৰে।”

বুঢ়ীয়ে সুধিলে “বিয়াও বোলে কালিনে পৰহিলৈ হব?”

কুটৰ্কী বুঢ়ীৰ কথা শুনি বাউনীৰ চকুচলচলীয়া হ’ল। কোনো কথাৰ উত্তৰ নিদি চকুপানী মুচি মুচি বুঢ়ীৰ সমুখৰ পৰা গুচি গ’ল।

বাউনী ঘৰৰ পৰা পলাই গৈ চনবাৰীৰ হাবিত সাতদিন সাতবাতি থাকিল।

আবুয়েকে বাউনীক বিচাৰি গৈ হাবিত লগ পালে। আবুয়েকে বাউনীক ঘৰলৈ আহিবলৈ কলে। বাউনী ঘৰলৈ উভতি নগ’ল আৰু খাউলা গছৰ ডালত পৰিণত হ’ল। বুঢ়ীয়ে খাউলা গছৰ ঠাৰি এডাল ছিঙি আনি ঘৰৰ চাঙত থৈ দিলে। বুঢ়ীয়ে ভিক্ষা মাগিবলৈ গলে বাউনীয়ে খাউলা গছৰ পৰিবৰ্ত্তে মানুহ ৰূপ ধাৰণ কৰি বুঢ়ীৰ ভাত-আঞ্জা বান্ধি থৈ দিয়ে।

বাওনাই ঘিলা খেলায়। সি ঘিলাটোক কয় “যা ঘিলা খাযত বাউনী আছে তালৈ যা”। ঘিলাই বাওনাৰ কথামতে বাউনীৰ ওচৰলৈ গৈ বৈ থাকে।

বুঢ়ীয়ে ভিক্ষা মাগি আহি দেখে যে ভাত-আঞ্জা হৈ আছে। বুঢ়ীয়ে ভাত খায় আৰু মনে মনে ভাবে এই ভাত আঞ্জাবোৰ মানুহে বান্ধে নে আন কোনোবা দেওভূতেহে বান্ধে?”

আনপিনে প্ৰত্যেকদিনে বাউনী ‘চিখলাই, ভাত বান্ধি খাউলা গছৰ ঠাৰি হৈ চাঙৰ ওপৰত থাকে।

এদিনাখন মানুহ ৰূপ ধৰি বাউনী ‘চিখলাই, চুলি আচুৰি

আছিল। বুঢ়ীয়ে হঠাতে নাতিনীয়েক বাউনী চিথলাক দেখি আচৰিত হৈ কলে—“অ বাউনী? তোমাক বাওনাই বিচাৰিছে। সি তোমাক বিচাৰি বিচাৰি আহিছে।”

তেতিয়া বাউনীয়ে মায়াৰ বলত এজনী মাইকী হাঁহত পৰিণত হ’ল। বুঢ়ীয়ে হাঁহজনীৰ গলত চৰি চোতালত এৰি দিলে। হাঁহজনীয়ে বাওনাক অহা দেখি ভয়তে চিঞঁৰিবলৈ ধৰিলে আৰু দৌৰি গৈ কুটৰ্কা বুঢ়ীৰ ঘৰত ওলালগৈ।

বাওনাই কুটৰ্কা বুঢ়ীৰ চোতালত ঘিলা খেলায়। বুঢ়ীয়ে বাওনাক কয় “তোমাৰ ঘিলা খেলা আনঠাই নাইনে?”

কুটৰ্কা বুঢ়ীৰ কথা শুনি বাওনাই গৈ মাকক কয় “আই কুটৰ্কা বুঢ়ীৰ ঘৰত এজনী হাঁহ আছে তুমি খুজি আনি মোক দিব নোৱাৰেনে?”

মাকে কুটৰ্কা বুঢ়ীৰ ঘৰলৈ গৈ হাঁহটো খুজিলে। হাঁহটো দিবলৈ বুঢ়ী অসম্মত হোৱাত বাওনাই নিজে কুটৰ্কা বুঢ়ীৰ ওচৰলৈ গ’ল আৰু যি মূল্য লাগে তাকে দিবলৈ সন্মত হ’ল। হাঁহকপী বাওনীয়ে বাওনাক দেখি ভয়তে চিঞঁৰিবলৈ ধৰিলে। দাম-দৰ ঠিক হোৱাত বুঢ়ীয়ে হাঁহটো এৰি দিলে। হাঁহটো দিয়াৰ লগে লগে বাওনাই হাঁহটো ধৰিবলৈ যোৱাত হাঁহকপী বাউনীয়ে তৎক্ষণাৎ বিজুলীত পৰিণত হৈ আকাশলৈ উৰা মাৰিলে। বাওনাই বজ্ৰত পৰিণত হৈ বিজুলীক লগ ধৰিবলৈ আকাশত খেদি ফুৰিবলৈ ধৰিলে। কিন্তু বাওনাই বাউনীক কোনো দিনে লগ ধৰিব নোৱাৰিলে।

জনবিশ্বাস মতে বাওনা-বাউনীয়ে তেতিয়াৰে পৰা আকাশত বিজুলী আৰু বজ্ৰপাত হৈ আছে। বিজুলীৰ তিব্বিৰণিৰ লগে লগে বজ্ৰৰ ধ্বনি নিনাদিত হয়।

তিৰোতাৰ বুদ্ধি শুনিব নালাগে

এজন মানুহৰ তিৰোতা জনীৰ কাপোৰ বোৱা তাটঁশাল এখন আছিল। পুৰণি হোৱাত ভাঙিল। ঘৈণীয়েকে তাটঁশালখন ভালকৰি দিবলৈ কলে। গিৰিয়েকে গছ বিচাৰি হাবিলৈ গ’ল। হাবিত শাল গছ আছিল। মানুহজনে শাল গছ কাটিবলৈ ধৰিলে। হঠাৎ শালগছৰ পৰা এটা ভূত ওলাই আহি তাক গছডাল কাটিবলৈ বাধা দিলে। ভূতটোৱে মানুহজনক ক’লে “তোমাক যি টকা-পইছা লাগে দিম। যদি বজা-মন্ত্ৰী হব খোজা সেই বোৰো দিম। তোমাক কি লাগে কোৱা। কিন্তু গছ ডাল নাকাটিবা। গছ ডাল মোৰ আশ্ৰয়স্থান।”

তেতিয়া মানুহজনে ভূতটোক কলে, “মোক কি বৰ লাগে নাজানো। মই মোৰ ঘৰৰ মানুহজনীক সুধিব লাগিব। তাৰ পিছতহে কব পাৰিম।” এই বুলি সি গছজোপা নাকাটি ঘৰমুৱা হ’ল।

ঘৈণীয়েকে মানুহজনক কাঠ লৈ যোৱা নেদেখি খঙেৰে কলে, “তুমি কাঠ নাকাটি কিয় আহিলা!”

মানুহজনে তেতিয়া ভূতক লগ পোৱা কথাটো ক’লে। ভূতে তাক যি বৰ লাগে দিব খোজা কথাটোও ক’লে।

ঘৈণীয়েকে তেতিয়া গিৰিয়েকক ক’লে, “বজা, মন্ত্ৰী হোৱাৰ বৰ নালাগে। বাইজে বেয়া পায়। বজা-মন্ত্ৰী হলে খোৱা থকাৰো ঠিক নাই।” তাই পুনৰ ক’লে “তুই ফালে তুই মুখ এফালে বিক্ৰী কৰিম আনফালে বাখিম। বজা হোৱাৰ বৰ নালাগে।”

মানুহজনে ঘৈণীয়েকৰ কথামতে ভূতৰ ওচৰলৈ গ’ল। মানুহজনক দেখি ভূতে তাক কি বৰ লাগে সুধিলে। মানুহজনে ঘৈণীয়েকে শিকাই দিয়া মতে ক’লে, “তুইফালে তুইমুখ আৰু তুইহাত লাগে।”

মানুহজনে বিচৰা মতে ভূতে বৰ দিলে। লগে লগে মানুহজনৰ তুইপিনে তুইমুখ আৰু চৰিখন হাত হ’ল।

তাৰপিছত মানুহজন ঘৰলৈ গ'ল। গাওঁৰ মানুহবিলাকে মানুহজনক চিনিব নোৱাৰি ভূত বুলি বিশ্বাস কৰি মাৰি পেলালে। সেই ঘটনাটোৰ পিছত গাওঁৰ মানুহবিলাকে আচল কথাটো জানিব পাৰি দুখ কৰিলে আৰু ঘৈণীয়েকক নানা কটু কথা শুনাতে।

তেতিয়াৰে পৰা এই কথাষাৰ জনসমাজত প্ৰচলিত “তিবোতাৰ বুদ্ধি শুনিব নালাগে।”

ফেঁচাৰ কাহিনী

এজন বুঢ়া আছিল। তাৰ সাতজন পুতেক আছিল। এদিনাখন বুঢ়াই বাৰীত কল আনিবলৈ গৈছিল। সি এঠোক কল কাটি আনিছিল। কলগছজোপাত ফেঁচা এটাই বহুদিন ধৰি বাস কৰি আছিল। বুঢ়াই কলগছজোপা কাটি নিয়াত ফেঁচাটো উৰি গুচি গ'ল। তাৰ এটা পোৱালি আছিল। বুঢ়াই পোৱালিটো ধৰি আনি ঘৰলৈ লৈ গ'ল। ফেঁচাটো দেখি ল'ৰা-ছোৱালীবিলাকে পুৰি খাবলৈ ইচ্ছা কৰিলে। তেতিয়া ফেঁচা পোৱালিটোৱে তাক নামাবিবলৈ অনুৰোধ কৰিলে। সি বুঢ়াক অতি বিনম্ৰভাৱে ক'লে “মই তোমাৰ উপকাৰ কৰিম। মোক নামাবিবা।” ফেঁচা পোৱালিটোৱে উপকাৰ কৰিব বুলি প্ৰতিজ্ঞা কৰাত তাক নামাবিলে।

ফেঁচা পোৱালিটো লাহে লাহে ডাঙৰ দীঘল হৈ আহিল। সি চাৰিওপিনে উৰি ফুৰিব পৰা হ'ল। মাজে মাজে স্বৰ্গলৈও যায়। আনকি ঈশ্বৰৰ ওচৰলৈও যায়। তাৰ সৰ্বত্ৰ অবাধ গতি।

এদিনাখন সি ভগৱানৰ ৰাজকাৰেঙত উপস্থিত হ'ল। ভগৱানে দুজন দেৱতাক বুঢ়াৰ পুতেকক দুটা সাপ হৈ খুটি মাৰিবলৈ হুকুম দিলে। ভগৱানৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি দেৱতা দুজনে সাপ হৈ আহি বুঢ়াৰ জলকীয়াৰ বাৰীত লুকাই থাকিল। ফেঁচাই সৰগৰ পৰা উৰি আহি বুঢ়াক জনালে যে তাৰ ডাঙৰ ল'ৰাটোক দুজন দেৱতাই সাপ হৈ খুটি মাৰিব। বুঢ়াই ফেঁচাৰ কথা বিশ্বাস নকৰিলে। বুঢ়াৰ ডাঙৰ ল'ৰাটোক সাপৰূপী দেৱতাই জলকীয়া তলীৰ পৰা আহি খুটি মাৰিলে। বুঢ়াই তেতিয়াহে বিশ্বাস কৰিলে। ফেঁচাৰ কথা নুশুনাৰ ফলত যে তাৰ ডাঙৰ ল'ৰাজনৰ মৃত্যু হ'ল তাৰ বাবে অনুতাপ কৰিবলৈ ধৰিলে।

আন এদিনাখনৰ কথা। সিদিনাও ফেঁচা গৈছিল স্বৰ্গলৈ। সি গৈ ভগৱানৰ বাজদৰবাবত লুকাই থাকিল। ভগৱানে দেৱতা দুজনক আদেশ দিছে যে পুতেকৰ দৰে বুঢ়াকো মাৰিব লাগে। ফেঁচাই এই সকলো কথা মনে মনে শুনি আছিল। ভগৱানে দেৱতা দুজনক আৰ্কা কলে “বুঢ়াই নৈত মাছ মাৰিবলৈ যাব। ঘাটত এখন কাপোৰ থৈ দিব। তাতে তোমালোকে লুকাই থাকিব। বুঢ়াই যেতিয়া মাছ মাৰি কাপোৰ নিবলৈ আহিব তেতিয়া তাক খুটিয়াই মাৰিব।”

ফেঁচাই কথাবোৰ শুনি ঘৰলৈ আহি সকলো বৃত্তান্ত বুঢ়াক কলে। বুঢ়াই তেতিয়া তাৰ উপায় সুধিলে। ফেঁচাই ক’লে, “সাপটো যেতিয়া কাপোৰত লুকাই থাকিব তেতিয়া লাঠীৰে কোবাই মাৰিব।”

বুঢ়া গ’ল মাছ মাৰিবলৈ। নৈৰ ঘাটত তেওঁ কাপোৰখন থৈ দিলে।

আনপিনে ভগৱানৰ আদেশত দেৱতা দুজনে সাপ হৈ কাপোৰখনত লুকাই আছিল। বুঢ়াই মিছাকৈ মাছ মৰা ভাও জুৰি কাপোৰৰ ওচৰলৈ গৈ লাঠীৰে সাপৰূপী দেৱতা দুজনক কোবাবলৈ ধৰিলে। সাপটোৱে লাঠীৰ কোবত সহ্য কৰিব নোৱাৰি বুঢ়াক নামাৰিবলৈ অনুৰোধ কৰি দেৱতাৰ ৰূপ ধাৰণ কৰি স্বৰ্গলৈ গুচি গ’ল। দেৱতাই গৈ ভগৱানক সকলো বৃত্তান্ত ক’লে।

ভগৱানে তেতিয়া আন দুজন দেৱতাক আদেশ দি ক’লে, “তোমালোকে গৈ বুঢ়াৰ দুৱাৰ মুখত বৈ থাকিব। যেতিয়া বুঢ়া বাতি বাহিৰ ওলাব তেতিয়া তাক খুন্দিয়াই মাৰিব।”

ফেঁচাই আনদিনাৰ দৰে সিদিনাও বাজদৰবাবত গৈ ভগৱানে কোৱা কথা শুনি আছিল আৰু বুঢ়াক আহি ক’লে। বুঢ়াই তেতিয়া ইয়াৰ উপায় সুধিলে। ফেঁচাই ক’লে “তুমি সাতদিন ঘৰৰ বাহিৰ নহবা।”

ফেঁচাৰ কথামতে বুঢ়াই সাতদিন সাতবাতি ঘৰৰ পৰা বাহিৰ নোহোৱাত দেৱতা দুজনে গুচি গ’ল।

তাবপিছত ভগৱানে আন দুজন দেৱতাক ছটা বৰালী মাছ হৈ নৈৰ ঘাটত থাকিব দিলে। বুঢ়াই যেতিয়া নৈৰ ঘাটলৈ মাছ মাৰিবলৈ যাব তেতিয়া তাক খুন্দিয়াই মাৰিবলৈ ক’লে। বৰালী মাছ হৈ দেৱতা দুজনে নৈৰ ঘাটত থাকিল।

ফেঁচাই গৈ এই কথা বুঢ়াক জনালে। বুঢ়াই জাল লৈ মাছ মাৰিবলৈ নৈৰ ঘাটলৈ গ’ল। ফেঁচাই শিকাই দিয়া মতে বৰালী মাছ ছটা দেখি জালেৰে মাৰি আনি লাঠীৰে খুব কোৱালে। বৰালী মাছৰূপী দেৱতা দুজনে লাঠীৰ কোব সহ্য কৰিব নোৱাৰি ধনৰ টোপোলা এটি দিবলৈ প্ৰতিশ্ৰুতি দি নামাৰিবলৈ কাকুতি-মিনতি কৰিলে। সিহঁতে নিজৰ ৰূপ ধাৰণ কৰি স্বৰ্গলৈ উৰা মাৰিলে আৰু ভগৱানক সিহঁতৰ দুখৰ কাহিনী জনালেগৈ।

ইয়াৰ পিছত ভগৱানে এদিন সকলো দেৱতাকে মাতি আনিলে। ভগৱানে প্ৰতিটো দেৱতাৰ কপালত একোটাকৈ কলা ফোট দিলে ভগৱানে ক’লে যে বুঢ়াই যেতিয়া সিহঁতৰ কপালৰ কলা ফোটবোৰ দেখিব তেতিয়া তাৰ নিশ্চয় মৃত্যু ঘটিব।

ফেঁচাই লুকাই থাকি ভগৱানৰ ফন্দি বুজিব পাৰি বুঢ়াক মৃত্যু মুখৰ পৰা বচাবলৈ বুদ্ধি-পৰামৰ্শ দিলে।

বুঢ়াই ফেঁচাৰ কথামতে হাঁহ, পাৰ, মুৰ্গী, ছাগলী গৰু, চৰাই আদি চোতালত বান্ধি থৈ দিলে। দেৱতা সকলে বুঢ়াক মাৰিবলৈ আহিল। বুঢ়াৰ চোতালত নানাবিধ জীৱ-জন্তু, চৰাই-চিৰকতি দেখি সিহঁতৰ খাবলৈ লোভ গ’ল। জিভাৰ পানী তপ্তপত্ৰকৈ পৰিবলৈ ধৰিলে। দেৱতা বিলাকে পাহৰি গৈ বান্ধি থোৱা হাঁহ, পাৰ, মুৰ্গী ছাগলী ইত্যাদি পৰমতৃপ্তিৰে খাই স্বৰ্গলৈ গুচি গ’ল।

অৱশেষত ভগৱানে নিজে আহি বুঢ়াক মাৰিবলৈ স্থিৰ কৰিলে; স্বয়ং ভগৱানে নিজে আহি বুঢ়াক মাৰিব! বুঢ়াই ভয় খালে। বুঢ়াই ফেঁচাক সুধিলে: “এতিয়া উপায় কি হব?”

ফেঁচাই কলে, “কোনো চিন্তা নাই। ভগৱান আহিলে তুমি

সাষ্টাঙ্গে প্রণিপাত কৰিবা। ভগৱানক গা-পা ধুৱাই বগা কাপোৰ
পিন্ধাই, ধূপ-ধূনাৰে পূজা-সেৱা কৰিবা। ভগৱান তেতিয়া তোমাৰ
প্ৰতি পৰম সন্তুষ্ট হ'ব।”

ভগৱানে দিব্যজ্যোতি ধাৰণ কৰি বুঢ়াৰ ওচৰলৈ আহিল বুঢ়াক
মাৰিবলৈ। বুঢ়াই ভগৱানক দেখি ফেঁচাই শিকাই দিয়ামতে নানা
তুতি-নতি কৰিবলৈ ধৰিলে। বুঢ়াৰ পূজা-সেৱা, ভগৱান সন্তুষ্ট হল
আৰু বুঢ়াক পুনৰ যৌৱন প্ৰাপ্ত হ'বলৈ আশীৰ্বাদ দি মৃত পুতেকজনক
জীয়াই দি অন্তৰ্দ্ধান হ'ল।

ফেঁচাও পিছে পিছে স্বৰ্গলৈ গ'ল।

হাদি দগলা

এহাল বুঢ়া-বুঢ়ী আছিল। সিহঁত বৰ দুখীয়া। খুজি-মাগি
আনি কথমপিহে জীয়াই আছিল। বুঢ়া-বুঢ়ীৰ দুখ-কষ্টৰ সীমা নাই।
সিহঁতে জীয়াই থকাতকৈ মৰাই শ্ৰেয় বুলি ভাবিছিল। সিহঁতে
মৰাৰ পিছত কি হৈ জন্মিব তাকে চিন্তা কৰিবলৈ ধৰিলে। পিছত
ভাবি ভাবি স্থিৰ কৰিলে যে পখী হোৱাই ভাল। কিয়নো চৰাই
হলে আকাশত মুকলীমুৰীয়া হৈ বিচৰণ কৰিব পাৰিব। তত্পৰে
বিনাকণ্টে মাছ-কেকোঁৰা আদি খাব পাৰিব। গতিকে “হাদিদগলা”
ধদং হোৱাই ভাল বুলি ঈশ্বৰক প্ৰাৰ্থনা কৰিলে। ঈশ্বৰ প্ৰাৰ্থনাত
সন্তুষ্ট হ'ল আৰু সিহঁতক হাদিদগলাত পৰিণত কৰিলে।

হাদিদগলা ধদং উড়ি গলে চেৰজাৰ শব্দ হয়। বুঢ়াই হেনো
চেৰজা কাষলতিত লৈ বজাইছিল। জলঙাখন গলত লৈছিল।
গতিকে ধদংব গলত মোনাৰ নিচিনাকৈ ওলমি থকা দেখা যায়।
হাদি দগলাৰ দাঁত নাই।

হাদিদগলা উৰিগলে চেৰজা বজাই যোৱাৰ নিচিনা এটা স্তম্ভৰ
স্তম্ভৰ ধ্বনিত আন চৰাইবোৰ আকৃষ্ট হৈ পিছে পিছে উৰি যাবলৈ
হাবিলাস কৰে বুলি জন-সমাজত বিশ্বাস আছে।

মেকুৰী আৰু বাঘৰ কাহিনী

মেকুৰী আৰু বাঘ, দুয়ো মোমাই-ভাগিন। জনবিশ্বাস মতে বাঘ আৰু মেকুৰী একে বংশজাত। উভয়ে চিকাৰী, মাংসহাৰী। উভয়ে চিকাৰ কৰি জীৱন নিৰ্বাহ কৰে। উভয়ে হাবিত থাকে। এদিনাখন মোমাই-ভাগিন চিকাৰলৈ গৈ ব্যৰ্থ হ'ল। তেতিয়া দুয়ো আলোচনা কৰিলে—দুয়ো দুই ঠাইত থাকি চিকাৰৰ বাবে খাপ লৈ থাকিব আৰু যেতিয়াই চিকাৰ আহিব তেতিয়াই জাপ মাৰি ধৰিব। এনেতে এটা হৰিণ আহিল। দুয়ো জাপ মাৰি ধৰি মাৰিলে।

হৰিণটোক সিহঁতে মানুহৰ নিচিনাকৈ পুৰি খাবলৈ মন কৰিলে। জুই আনিবলৈ গ'ল মেকুৰী।

মেকুৰী গৈ বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰত মোমাই মাছৰ কটা, মাছৰ হাড় আৰু ভাত দেখি খাবলৈ মন গ'ল। সি খাই পৰম তৃপ্তি লাভ কৰি হাবিলৈ উভতি নগ'ল। বিনা কষ্টই, চিকাৰলৈ খাপ লৈ নেথাকি মহাসুখ আৰু আৰামেৰে খাই লৈ থাকিব পাৰি।

বাঘে মেকুৰীলৈ বাট চাই চাই অহাৰ কোনো সম্ভৱনা নেদেখি মেকুৰীৰ গোকুল স্তুতি-স্তুতি বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰ পালেগৈ। মেকুৰীয়ে বাঘ যোৱাৰ গোকুল পাই আতালত উঠিল। তাতো তাৰ চিকাৰ মিলিব ধৰিলে। ইন্দুৰ, নিগনি পোক আদি।

বাঘে মেকুৰীক বহুত সময় অপেক্ষা কৰি সি ফিৰি অহাৰ কোনো সম্ভৱনা নেদেখি হাবিলৈ গুচি গ'ল। সি ভাবিলে ইয়াৰ নিশ্চয় প্ৰতিশোধ এদিন লবই লাগিব।

বাঘে বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰলৈ মেকুৰীক বিচাৰি যোৱাৰ আগতে মেকুৰী মোমায়েক আহিব বুলি বহুদিন অপেক্ষা কৰি তাক লগ নপোৱাত হৰিণটোক আধা খাই তাৰ বাবে আধা মাংস ঢাকনি দি থলে। মেকুৰী ফিৰি নহাত হৰিণৰ আধা মাংস তেনেকৈ বৈ গ'ল। সেই

বাবে হেনো বাঘে মাংস খালে এতিয়াও মেকুৰী মোমায়েকৰ কাৰণে আধা মাংস খাই এৰি থৈ দিয়ে।

মেকুৰীয়ে বাঘ মোমায়েকক ভয়কৰি হেনো লাদিলে ঢাকনি দি থৈ যায়, যাতে বাঘে মেকুৰী তাত আছে বুলি জানিব নোৱাৰে। মেকুৰীয়ে সেই বাবে হেনো লাদিলে এতিয়াও ঢাকনি দি থৈ দিয়ে।

জন বিশ্বাস যে যিদিন ধৰি মেকুৰীয়ে বুঢ়া-বুঢ়ীৰ ঘৰলৈ আহিল সিদিনাৰ পৰা সি মানুহৰ ঘৰত থাকিবলৈ ল'লে।

অন্তৰ্য্যামী বুঢ়া

বুঢ়া-বুঢ়ীৰ হাড়ীত দিয়া পিঠা খাবলৈ মন গ'ল। বুঢ়াই বুঢ়ীক পিঠা সাজিবলৈ দিলে। বুঢ়ীয়ে পিঠা সাজিবলৈ গ'ল। বুঢ়ায়ে হাল বাবলৈ গ'ল। বুঢ়ীয়ে পিঠা সাজি থৈ দিলে।

বুঢ়ীয়ে পিঠাৰ লোভ সামৰিব নোৱাৰি বুঢ়ালৈ বাট নেচাই ঘৰৰ ভিতৰত মনে মনে পিঠা এখন খাবলৈ ধৰিলে। এনেতে বুঢ়াই হালবাই আহি বেৰৰ ফুটাৰে দেখিবলৈ পালে যে বুঢ়ীয়ে মনে মনে পিঠা খাই আছে। বুঢ়াই বুঢ়ীক মাত নিদি মনে মনে থাকিল আৰু ভাবিলে “বুঢ়ীক পিছত চোৰ ধৰিব লাগিব”। বুঢ়ীয়ে তেতিয়া ভাবিব “মই পিঠা খোৱা কথা বুঢ়াই জানিলে কেনেকৈ? বুঢ়া অন্তৰ্য্যামী নেকি?”

ইয়াৰ পিছত বুঢ়াই গল হেঁকাৰী “বুঢ়ী আছানে, অ, বুঢ়ী” বুলি মাতিব ধৰিলে। বুঢ়ীয়ে মাত শুনি পিঠা খোৱা ধৰা পৰাৰ ভয়ত ততাতৈয়াকৈ মুখ মুছি বুঢ়াক মাত দিলে। বুঢ়াই পিঠা আনিবলৈ দিলে। বুঢ়ীয়ে পিঠাখন বুঢ়াক খাবলৈ দি ওচৰতে পিৰাত বহিল। বুঢ়াই বুঢ়ীকো পিঠা আনিবলৈ ক'লে। বুঢ়ীয়ে কলে “পিঠা নাই; পিঠা এখনহে পুৰিছিলোঁ। ছয়োজনে পিঠা খনকে ভগাই খাব লাগিব।”

বুঢ়াই কলে “কিয় পিঠা ছখন আছিল দেখোন? এখন কলৈ গল? বুঢ়ীয়ে মনে মনে থাকিল।

তেতিয়া বুঢ়াই কলে “কিয় তুমি এখন খোৱা নাই জানো? মই অন্তৰ্য্যামী। জানিছোঁ নহয়?”

বুঢ়ীয়ে ভাবিলে “বুঢ়াই কেনেকৈ জানিলে? বুঢ়া নিশ্চয় অন্তৰ্য্যামী।” বুঢ়ীয়ে বুঢ়াক অন্তৰ্য্যামী বুলি ভাবি তাই পিঠা খোৱা

কথা স্বীকাৰ কৰিলে। সিদিনাৰ পৰা বুঢ়ীয়ে প্ৰচাৰ কৰিলে যে বুঢ়া অন্তৰ্য্যামী ভূত-ভবিষ্যত সকলো কথা কব পাৰে। গোটেই দেশতে অন্তৰ্য্যামী বুলি বুঢ়াৰ কথা বাৰ্হু হৈ পৰিল।

এখন দেশত এজন বজাৰ উট এটা হেৰাইছিল। বজাই উটটোক বিচাৰি আনিবলৈ পালি-প্ৰহৰী দিশে দিশে পঠিয়াই দিলে। কিন্তু বাজ্যৰ মানুহে বিচাৰি বিচাৰি উটটো উলিয়াব নোৱাৰিলে। এদিনাখন বুঢ়াই এখন হাবিৰ মাজেৰে মানুহ যাবপৰা সুৰসুৰীয়া বাস্তাবে গৈ আছে ওচৰৰ এখন গাঁৱলৈ এইদৰে গৈ থাকোঁতে দেখিলে যে হাবিৰ মাজত উট এটা। এটা পোৱালি জন্ম দিছে।

ইতিমধ্যে বজাৰ কাণত পৰিল অন্তৰ্য্যামী বুঢ়াৰ কথা। অন্তৰ্য্যামী বুঢ়াই হেনো সকলো কথা কব পাৰে। হেৰোৱা বস্ত্ৰৰ সন্ধানো দিব পাৰে। বজাই দূত পঠিয়ালে। বুঢ়াক আনিবলৈ বজাৰ দূত গ'ল। অন্তৰ্য্যামী বুঢ়াৰ ঘৰ পালে। বুঢ়াই দূতক চিনি পালে।

আথেবেথে বহিবলৈ দি তাৰ আগমনৰ উদ্দেশ্য কি সুধিলে। দূতে বজাৰ উট হেৰোৱাৰ কথা ক'লে আৰু উটটো বিচাৰি বিচাৰি নাপাই বুঢ়াৰ মাহাত্ম্যৰ কথা শুনি তেওঁক নিয়াবলৈ বজাই, দূতক পঠিয়াইছে বুলি ক'লে। বুঢ়াই দূতক আগধৰি যাবলৈ দি নিজে যাবলৈ সাঁজু হ'ল। বুঢ়াই ক'লে “বুঢ়ী বজাৰ নিমন্ত্ৰণক্ৰমে মই বাজসভালৈ যাব লাগে। বজাৰ উট হেৰাইছে মই উলিয়াই দিব লাগে মই মৰিলোঁ। মই মৰিবলৈ ওলালোঁ। তুমিয়ে মোক অন্তৰ্য্যামী বুলি প্ৰচাৰ কৰিলা। এইবুলি কৈ বাজ দৰবাৰলৈ বুলি যাত্ৰা কৰিলে ঈশ্বৰৰ ওপৰত নিৰ্ভৰ কৰি।

বুঢ়া গৈ বজাৰ বাজসভাত উপস্থিত হ'ল। বজাই বুঢ়াক যথাযোগ্য সন্মানেৰে বহুৱালে। তাৰ পিছত বজাই উট হেৰোৱা কথা ক'লে। উটটো ক'ত আছে বুঢ়াক ‘ঠিকনা’ (কড়ি মাৰি গণনাকৰি) চাই উলিয়াই দিবলৈ ক'লে।

বুঢ়াই “মই ঈশ্বৰক ধ্যান কৰোঁ” বুলি কৈ ধ্যানত বহিল।

ধ্যান শেষ কৰাৰ পিছত বুঢ়াই পূৰবফালে হাতযোৰ কৰি ঈশ্বৰক প্ৰাৰ্থনা কৰিলে। তাৰ পিছত বুঢ়াই জোলোঙাৰ পৰা কড়ি উলিয়াই হাতত কড়ি লৈ কড়ি কেইটা কপালত লগাই নমস্কাৰ জনাই 'ঠিকনা' (কড়ি মাৰি) চালে।

তাৰ পিছত বুঢ়াই ক'লে উটটো হাবিত আছে। পোৱালি এটা জন্ম দিছে। হাবিখনৰ নামো কৈ দিলে। বজাৰ পালি-প্ৰহৰী গৈ সেই হাবিত বিচৰাত উটটো আৰু উটৰ পোৱালিটো পালে।

বজাই বুঢ়াক অন্তৰ্য্যামী ঈশ্বৰ যেন মানি এক ঘাগৰি টকা আৰু এক বোজা কাপোৰ পূৰস্কাৰ দিলে। সিদিনাৰ পৰা বুঢ়া অন্তৰ্য্যামী বুলি পৰিচিত হ'ল।

চিকাৰী বুঢ়া

এহাল বুঢ়া-বুঢ়ী আছিল। এদিনাখন বুঢ়ী গ'ল গাঁৱলৈ। বুঢ়ীয়ে যোৱাৰ আগতে বুঢ়াক কৈ গ'ল, "চোতালত ধান মেলি দিছোঁ, হাঁহ-চৰাইয়ে খাব; তুমি চাবা।"

বুঢ়াই তাৰবাৰী এডালেৰে "হাঁ হাঁ" কৰি মুৰ্গী খেদি থাকিল। হঠাৎ তাৰাবাৰীডালৰ কোব মুৰ্গী এটাৰ গাত পৰাত মুৰ্গীটো মৰিল।

বুঢ়ীয়ে আহি দেখে যে মুৰ্গীৰ পোৱালি এটা মৰি আছে। বুঢ়ীয়ে বুঢ়াক সুধিলে মুৰ্গীটো কেনেকৈ মৰিল?" বুঢ়াই ক'লে "বুঢ়ী চা, মই চিকাৰী বোলে নহয়। এতিয়া মই কেনেকৈ মুৰ্গীটো মাৰিলো?" বুঢ়ীয়ে সঁচাকৈ আচৰিত হ'ল। গাঁওৰ মানুহবিলাকে কব ধৰিলে, "আমাৰ বুঢ়া বৰ চিকাৰী।"

এখন গাওঁত এটা বাঘে মানুহ, গৰু খাই বৰ অত্যাচাৰ কৰিছিল। চিকাৰী বুঢ়াৰ কথা শুনিলে সিহঁত বুঢ়াৰ ওচৰলৈ গ'ল। বুঢ়াই তেতিয়া ভাবিচিন্তি বৰ অস্থিৰ হ'ল। তথাপি নিজৰ অযোগ্যতাৰ পৰিচয় নিদিলে। বুঢ়াক মদ আৰু ফটিকাৰে সেৱা-শুশ্ৰূষা কৰি সিহঁত গুচি গ'ল।

গধূলি বুঢ়া-বুঢ়ীৰ মেল আৰম্ভ হ'ল।

বুঢ়াই বুঢ়ীক ক'লে, "তুমি কিয় মোক চিকাৰী বুলি কৈ ফুৰিছা। মইতো আচলতে চিকাৰী নহওঁ, হঠাতে মুৰ্গীটো মৰিছিল। এতিয়াতো বৰ বিপদ। বাঘৰ মুখত কালি যেনেতেনে মৰিব লাগিব।"

বুঢ়ীয়ে ক'লে, "তুমিহে কৈছিল, চিকাৰী বুলি।"

এইদৰে কথা-বতৰা হৈ ৰাতি ভাত খাই বুঢ়া-বুঢ়ী শুই থাকিল। পিছদিনাখন বুঢ়াই সেই গাওঁৰ মানুহৰ পৰা জাঠী আৰু ধনুৰ কাড় লৈ বাঘ থকা ঠাইৰ ওচৰতে থকা গছডালৰ ওপৰত টং সাজি জীৱন মৰণ-পণ কৰি বাঘ অহালৈ অপেক্ষা কৰি ব'ল।

ইতিমধ্যে বাঘে মানুহৰ গোলক পাই গছৰ গুৰিলৈ আহিব ধৰিলে। বুঢ়াই বাঘক দেখি ভয়তে বেঙে-মুতা গৰুৰ নিচিনাকৈ থব্-থব্কৈ কঁপিবলৈ ধৰিলে। এনেতে হঠাৎ তাৰ হাতত থকা ধনুৰ পৰা বিষাক্ত কাড় আহি তীব্র বেগে বাঘৰ মুখত পৰিল। বিষ-কাড় বাঘৰ মুখত পৰাৰ লগে লগে ভীষণ গৰ্জনি মাৰি সি মৃত্যুমুখত পৰিল। বুঢ়াই বাতি টঙতে ভয়ে ভয়ে কটালে। কিন্তু সি জানিব পৰা নাছিল যে বাঘ মৰিছে। বাতিপুৱা মানুহবিলাকে বুঢ়াৰ খবৰ লবলৈ আহিল। আহি দেখা পালে যে বাঘ মৰি আছে। সিহঁতে বুঢ়াক অতি উল্লাসেৰে আদৰি নিলে। তেতিয়াৰ পৰা বুঢ়া ডাঙৰ চিকাৰী বুলি জনাজাত হ'ল।

—ঃ অন্ত :—

Q53/301

